

Plan for idrett og friluftsliv i Oslo 2009—2012

Sektorplan idrett

"Lilleputt". Foto: Oslo kommune.

Frognerbadet. Foto: Trond Isaksen.

Fem-mila. Foto: Oslo kommune.

Sammendrag sektorplan idrett

Kapittel 1: Innledning

Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet skal hvert fjerde år gjennomgå en revidering, noe som innebærer en fullstendig saksbehandling etter plan- og bygningslovens § 20-5, med sluttbehandling i bystyret. Plan for idrett og friluftsliv 2009-2012 er resultatet av en slik revidering. Planen inneholder en langsiktig og en kortsiktig del. Den langsiktige delen inneholder målsettinger, utfordringer og behovsanalyse for en tidsperiode på 10-12 år. Den kortsiktige delen av planen består av et handlingsprogram for kommende fire år, dvs. 2009-2012.

Kapittel 2: Overordnede føringer og målsetninger

I dette kapittelet redegjøres det for overordnede føringer og målsetninger som har innvirkning på Oslo kommunes planlegging innenfor idrett og fysisk aktivitet. Dette innbefatter statlige og kommunale utredninger, planer og dokumenter der feltet idrett og fysisk aktivitet er tema.

Kapittel 3: Resultatvurdering forrige planperiode

Evaluering av mål for perioden 2005-2008:

En overordnet vurdering er at hovedmålene nedfelt i forrige kommunedelplan har fungert som retningslinjer for byrådets arbeid med å tilrettelegge for idrett og fysisk aktivitet i perioden. For en gjennomgang av hovedmålene og de mer detaljerte delmålene vises det til kapittel 3 i planen.

Viktige gjennomførte prosjekter 2005-2008:

Kunstgressprosjektet har resultert i 21 nye baner i perioden, gjenåpning av Bislett Stadion, ferdigstilling av Oppsal Arena, Humleby Fritidspark, Alnaparken ridesenter (privat prosjekt med kommunal delfinansiering) og Bygdøhus idrettshall (privat prosjekt med kommunal delfinansiering).

Viktige planlagte prosjekter 2009-2012:

Oppgradering av Holmenkollen i forbindelse med VM i Nordiske grener i 2011, anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Groruddalsprosjektet, Holmlia klubbhus, Voldsløkka idrettspark, Frogner stadion idrettspark og idrettshallprosjektet.

Vurdering av planen som politisk og administrativt verktøy:

Det kan være hensiktsmessig om overordnede planprosesser samordnes bedre med bevilgningsprosessene slik at etatens innsats kan bli mer målrettet og i tråd med de langsiktige prioriteringer og behov. Bevilgningsprosessen bør i større grad bør ta høyde for tidkrevende planprosesser. Ved å først bevilge midler til planleggings- og reguleringsarbeidet oppnås et bedre beslutningsgrunnlag når endelig kostnadsramme og fremdriftsplaner skal fastsettes.

Kapittel 4: Beskrivelse av nå-situasjonen i Oslo

Organisering:

Blant Oslo ungdom (14-17 år) er 42 prosent medlem av et idrettslag, en større andel er gutter enn jenter. Andelen idrettslagsmedlemskap blant de yngre har holdt seg stabil siden 1996. Blant voksne viser tall for hele landet at andelen voksne som aktiviseres gjennom idrettslaget er relativt liten (7 prosent i 2005), og har gått tilbake siden 1989. Det store flertallet av voksne trener utenfor organisasjonene, altså med venner eller på egenhånd (75 prosent i 2005). Oslo Idrettskrets er idrettslagenes lokale paraplyorganisasjon, og Oslos største frivillige organisasjon med 216 600 medlemskap (299 120 med bedriftsidretten inkludert) per 31.12.2007. Osloidretten la ned om lag 2000 årsverk frivillig arbeid i 2005, estimert til en verdi av over 690 millioner kroner.

Aktivitet:

Idretter med størst oppslutning i Oslo i 2007 (etter medlemskap), blant både barn og voksne:

1. Fotball
2. Ski
3. Gym & turn

Blant barn og ungdom (6-25 år), er det henholdsvis gym & turn, dans og klatring som øker mest i popularitet fra 2006 til 2007 (etter medlemskap). Bandy, fotball og svømming går mest tilbake for samme aldersgruppe.

Aktivitetsprosjekter:

Mens Oslo kommune tilrettelegger for aktivitet gjennom anlegg, bevilger kommunen midler til Oslo Idrettskrets som gjennomfører aktiviteter for grupper med spesielle behov. Dette er Aktiv på dagtid, Seniorprosjektet 60 pluss, Stor og sterk og ulike prosjekter under samlebetegnelsen Osloidrettens storbyarbeid. Idrettsetaten arrangerer Barnas og ungdommens idrettsskoler. Det gis årlig betydelig bistand til arrangementet Norway cup.

Anlegg:

Kapitlet inneholder en oversikt over Oslos 59 små og store idrettshaller. Bydel Søndre Nordstrand kommer best ut i forhold til antall innbyggere per hall, mens bydel St. Hanshaugen kommer dårligst ut. Håndball er den hallidretten som har mest treningstid i Oslos kommunalt eide idrettshaller.

En oversikt over beliggenheten til byens 59 kunstgressbaner presenteres, samt en oversikt over utbredelse og anleggssituasjon for "nye" idretter: Amerikansk fotball, cricket, landhockey, rugby og futsal.

Kapittel 5: Analyse av behov for aktivitet og anlegg

Når planlegging og prioritering av idrettsanlegg gjøres, bør følgende tre forhold trekkes inn i vurderingene: brukernes opplevde behov, demografiske endringer og aktivitetstrender.

Befolkningsparametere:

Både den generelle befolkningsveksten i Oslo og elevtallene i Oslos kommunale grunnskoler forventes å øke mest i sentrum av byen. Dette er også et av de områdene i Oslo med dårligst hallkapasitet i dag, noe som gjør utfordringene i forhold til idrettshaller spesielt store i denne delen av byen i årene som kommer.

Små idretters behov:

Et aktivitetshus for dans, klatring og andre aktiviteter som for eksempel bryting og kampsport ville oppfylle både et behov for anlegg for små idretter samtidig som det kunne fungere som et sosialt knutepunkt.

”Nye” idretters behov:

Med utgangspunkt i at anlegg genererer aktivitet, kan det være grunn til å legge bedre til rette for cricket i Oslo gjennom bistand til en ny bane for slik aktivitet i Oslo sør. I forbindelse med ”nye” idretter, bør det knyttes oppmerksomhet til konsekvensene for de tradisjonelle hallidrettene når nå fotball begynner å trekke innendørs gjennom idretten futsal.

Behovet for sosiale arenaer knyttet til fysisk aktivitet:

Kombinasjonsanlegg er et alternativ som legger til rette for mangfoldig fysisk aktivitet på tvers av aldersgrupper, prestasjons- og aktivitetsnivå og kulturelle skillelinjer, og bidrar med sosiale møteplasser til lokalmiljøet. Kan også inkludere kulturelle tilbud.

Arealmangel: Transformasjon av eksisterende bygningsmasse er en måte å imøtekomme arealmangelen i Oslo. Det bør også skapes ”aktive” byrom med invitasjon til idrett, mosjon og annen kulturell aktivitet.

Miljøhensyn:

Det er behov for å tenke miljø ved utbyggingen av anlegg og områder for fysisk aktivitet. Det er også viktig å tenke på konsekvensene for miljøet i forbindelse med idrett som etter hvert kan drives som helårsidretter, først og fremst fotball, og vinteridretter som kan forlenge sesongen ved hjelp av snøkanoner.

Kunstisbaner:

I forbindelse med dagens snøfattige vintre er tilrettelegging for uorganisert skøyteaktivitet på kunstis særlig relevant. Et paradoks i denne sammenhengen er at det ikke lar seg gjøre å tilrettelegge for kunstis uten stort energiforbruk.

Kapittel 6: Plan for bade- og svømmeanlegg

Oslos bade- og svømmeanlegg behandles i et eget kapittel. Kapitlet innledes med definisjoner av betegnelser som benyttes på de ulike anleggene. Anleggene som inkluderes i planen er

- Publikumsbad (åpne for allmennheten, inkluderer private bad som allmennheten har adgang til)
- Opplæringsbad (mindre bad ved skolene, benyttet av skoler og diverse grupper)
- Bad ved diverse offentlige institusjoner (brukes av eksterne enkeltpersoner eller grupper)

Det gis en beskrivelse av utviklingen av badene de siste 50 årene.

Overordnede føringer og målsetninger:

Relevante dokumenter er presentert i kapittel 2. I dette kapitlet nevnes bystyresak fra 2002 om Fremtidig drift og organisering av Oslobadene, og den målsetningen som er definert der.

Status:

Kapitlet inneholder også en anleggsoversikt over Oslobadene, bad driftet av Undervisningsbygg KF, andre offentlige bad/institusjonsbad samt private bad med offentlig tilgjengelighet. Oversiktene inkluderer størrelse, grader, årstall for bygging og når de sist ble rehabilitert.

Kapitlet inneholder videre oversikter over brukere og besøksutvikling, og en tabell over billettpriser for Oslobadene og bad i enkelte andre norske storbyer.

Organisatoriske og driftsmessige forhold knyttet til de ulike badene er inkludert i dette kapitlet.

Behovsanalyse:

En konklusjon basert på anleggsoversiktene er at de vestlige og nordvestlige bydeler har svakere dekning når det gjelder bade- og svømmeanlegg enn øvrige bydeler. Andre forhold som bør trekkes inn i slike behovsvurderinger, er utviklingstrekk og trender hos brukerne. En rekke slike forhold nevnes i kapitlet. Også utviklingstrekk i forhold til anlegg, drift og økonomi er inkludert, og må trekkes inn i behovsvurderinger knyttet til bade- og svømmeanlegg.

Det er flere behov som skal tilfredsstilles når en skal vurdere videreutviklingen av Oslos bade- og svømmeanlegg: svømmeidrettens behov, skolenes behov, revmatikernes behov og de minste barnas behov. I tillegg må en ta hensyn til befolkningsutviklingen.

Vedlikeholdsetterslep:

Med sterke forbehold med hensyn til hva som kommer ut av en planlagt tilstands-analyse for alle Oslobadene, anslås et samlet behov for rehabilitering/vedlikehold på ca. 65 mill. kroner for Oslobadene. I tillegg kommer utgifter knyttet til årlige/periodiske vedlikeholdstiltak og universell utforming.

Langsiktige behov for nye anlegg:

- To anlegg med varmtvannbasseng
- Flere basseng for små barn med dybde mindre enn 90 cm
- Tre nye flerbruksanlegg: Oslo vest, nord/vest og Stovner/Rommen.
- Fullverdig konkurranseanlegg i henhold til Norge svømmeforbunds kravspesifikasjoner

Kapittel 7: Oppsummering av høringsuttalelser

Planutkastet har vært ute på bred høring. I kapitlet er det laget et sammendrag av 49 høringsuttalelser med Idrettsetatens kommentarer.

Kapittel 8: Mål og strategier for Oslo kommunes idrettspolitik

Felles målsetning gjeldende for Oslo kommunes arbeid med friluftsliv og idrett er som følger:

Alle skal i sin hverdag ha gode muligheter til å utøve friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet med tanke på positive opplevelser og helsegevinst.

Generelt er det ønskelig å ivareta et bredt spekter av idretts- og aktivitetsanlegg i Oslo. Målet er å til en hver tid foreta en vurdering av behovet for rehabilitering av eksisterende anlegg og se dette i sammenheng med behovet for nye anlegg. Videre skal det arbeides for å imøtekomme og ivareta nye aktiviteter og trender, og for å ivareta anlegg som brukes til nasjonale og internasjonale mesterskap.

Det vises til kapittel 7 for detaljer omkring mål og strategier, der ni hovedmål og en rekke delmål presenteres.

Kapittel 9: Prioriterte forslag utenfor økonomirammen, etter anleggskategori

Her presenteres alle innkomne forslag til tiltak.

Kapittel 10: Vedlegg

Reguleringsstatus for prioriterte prosjekter utenfor økonomirammen.

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG SEKTORPLAN IDRETT	1
1. INNLEDNING.....	7
1.1 INNHOLD KOMMUNEPLAN FOR IDRETT	7
1.2 REVISJON OG RULLERING AV PLANEN	7
1.3 BEGREPSAVKLARINGER	8
1.4 PLANPERIODE.....	9
2. OVERORDNEDE FØRINGER OG MÅLSETNINGER.....	10
2.1 STATLIG POLITIKK SOM ANGÅR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET	10
2.2 OSLO KOMMUNES POLITIKK SOM ANGÅR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET	14
3. RESULTATVURDERING FØRIGE PLANPERIODE	18
3.1 OPPSUMMERING AV UTVIKLINGEN	18
3.2 GJENNOMFØRTE PROSJEKTER I PERIODEN 2005-2008.....	23
3.3 PLANLAGTE PROSJEKTER 2009-2012.....	24
3.4 PLANEN SOM POLITISK OG ADMINISTRATIVT VERKTØY	25
4. BESKRIVELSE AV NÅ-SITUASJONEN I OSLO	27
4.1 AKTIVITET.....	27
4.2 ANLEGG	35
4.3 OPPSUMMERING	41
5. ANALYSE AV BEHOV FOR AKTIVITET OG ANLEGG	42
5.1 BEFOLKNINGSPARAMETERE	42
5.2 VURDERING AV ULIKE IDRETTERS ANLEGGSBEOH	43
5.3 UNIVERSELL UTFORMING	46
5.4 REHABILITERING	46
5.5 MILJØHENSYN	46
5.6 OPPSUMMERING	47
6. PLAN FOR BADE- OG SVØMMEANLEGG	48
6.1 DEFINISJONER	48
6.2 HVILKE ANLEGG INNGÅR I PLANEN?.....	49
6.3 BAD I OSLO – UTVIKLINGEN DE SISTE 50 ÅR.....	49
6.4 OVERORDNET FØRINGER OG MÅLSETTING.....	51
6.5 STATUS	51
6.6 ORGANISATORISKE OG DRIFTSMESSIGE FORHOLD	56
6.7 BEHOVSANALYSE.....	57
6.8 BEHOV FOR NYE ANLEGG	61
7. OPPSUMMERING AV HØRINGSUTTALELSER.....	62
7.1 KOMMUNALE VIRKSOMHETER.....	62
7.2 BYDELER.....	68
7.3 ORGANISASJONER	71
7.4 IDRETTEEN	73
8. MÅL OG STRATEGIER FOR OSLO KOMMUNES IDRETTSPOLITIKK.....	84
8.1 HOVEDMÅL	84
8.2 DELMÅL	85
9. PRIORITERTE FORSLAG UTENFOR ØKONOMIRAMMEN - ETTER ANLEGGSKATEGORI... 87	87
10. VEDLEGG: REGULERINGSSTATUS FOR PRIORITERTE PROSJEKTER UTENFOR ØKONOMIRAMMEN	101

1. Innledning

For perioden 2009-2012 har Friluftsetaten og Idrettsetaten i samarbeid utarbeidet én kommunal plan for idrett og friluftsliv. Planen inneholder derfor tre deler: en innledende del som er felles for friluftsliv og idrett (heretter referert til som fellesdelen) i tillegg til to separate sektorplaner for henholdsvis idrett og friluftsliv. Planene har ligget ute til høring mellom 15.04.2008 og 19.05.2008. I fellesdelen er fokus rettet mot forhold som er relevante for begge planene: spillemidler, felles målsetning, beskrivelse av planprosessene, avklaring av felles begreper, og en utdyping av felles utfordringer i arbeidet fremover med idrett og friluftsliv. De felles utfordringene som diskuteres er folkehelse, behovet for aktiviseringstiltak, presset på arealer, og bevilgninger til drift og vedlikehold. Sektorplan idrett inkluderer prioritert handlingsprogram for anlegg 2009-2012 innenfor økonomiplanen, og prioriterte forslag utenfor økonomiplanen. Listen over prosjekter utenfor økonomiplanen er sortert etter anleggs kategorier, og det er gitt et forslag til prioritering. Listen er utarbeidet på grunnlag av innkomne forslag fra idrettslag, bydeler, borettslag og andre, og revidert av Idrettsetaten.

1.1 Innhold kommuneplan for idrett

Planarbeidet er gjennomført i tråd med føringer lagt av Kultur- og kirke departementet i veilederen Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet. Planen inneholder blant annet en evaluering av forrige planperiode, en presentasjon av status på anleggs- og aktivitetssiden i Oslo, et eget kapittel om badene, samt mål og strategier for Oslo kommunes idrettspolitik for den kommende perioden. Planen er ikke utelukkende en anleggsplan, den har også fokus på aktivitet. Dette er gjort ved en gjennomgang av aktivitetstrender, organiseringstrender og aktivitetsnivå blant Oslos innbyggere. Handlingsprogrammet som presenteres bakerst i sektorplanen, i tillegg til oversikten over prioriterte anlegg utenfor økonomirammen, inkluderer imidlertid kun idrettsanlegg.

En viktig finansieringskilde for anleggsutviklingen i Oslo er statlige spillemidler. Fordeling av spillemidler reguleres av en egen forskrift. Et vilkår for at departementet skal tildele spillemidler er at hver kommune utarbeider en kommuneplan for idrett og fysisk aktivitet. Planen skal fastsette planer og mål for planperioden, blant annet ved et kortsiktig 4-årig handlingsprogram og et langsiktig handlingsprogram med prioriterte prosjekter utenfor økonomiplanen.

1.2 Revisjon og rullering av planen

I henhold til Kultur- og kirke departementets veileder om kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet skal kommunen foreta rullering og revidering av handlingsprogrammet i forbindelse med kommuneplanen. Med *rullering* menes mindre vesentlige endringer av handlingsprogrammet. Det er også ønskelig at nærmiljøanlegg og andre mindre ordinære anlegg tas med i rulleringen, forutsatt at det forventes tildeling av spillemidler og at prosjektene er i samsvar med mål og strategi i planen. Rullering av handlingsprogrammet gjøres hvert år etter at søknadsfristen for spillemidler er utløpt.

Revidering av kommuneplanen foretas hvert fjerde år. Revideringen innebærer en fullstendig saksbehandling etter plan- og bygningslovens § 20-5, med sluttbehandling i bystyret.

Dersom det er nødvendig kan anlegg fra den langsiktige uprioriterte listen føres over til handlingsprogrammet ved den årlige rulleringen.

1.3 Begrepsavklaringer

I det følgende presenteres de definisjonene som er lagt til grunn for arbeidet med planen. Definisjonene er i all hovedsak hentet fra veilederen Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet. Begreper med relevans for både friluftsliv og idrett er definert i fellesdelen.

1.3.1 Idrettsanlegg

Inndeling og klassifisering av idrettsanlegg er gjort i henhold til departementets definisjoner.¹ Spillemidler til idrettsanlegg i kommunene fordeles i dag til tre ulike søknadsgrupper, nærmiljøanlegg, ordinære anlegg og nasjonalanlegg:

Nærmiljøanlegg

Anlegg eller område for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder.

Ordinære anlegg

Tilskuddsberettigede anlegg som fremgår av publikasjonen V-0732 Bestemmelser – om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. De ordinære tilskuddsberettigede anleggene er i hovedsak nær knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet for den organiserte idretten. De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund.

Nasjonalanlegg

Anlegg som tilfredsstillter tekniske og funksjonelle standardkrav for avvikling av relevante internasjonale mesterskap og konkurranser.

1.3.2 Idrettsparker

Idrettspark er i denne planen brukt som betegnelse for et aktivitetsområde med flere anleggselementer hvor brukerne gis mulighet til å utøve ulike former for idrett og fysisk aktivitet i en grønn ramme.

Grunntanken med begrepet idrettspark er å etablere områder som ivaretar mulighet for både organisert og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i grønne omgivelser, og samtidig gi et variert tilbud til aktive i ”alle” aldersgrupper. En idrettspark bør inneholde elementer av større ordinære nærmiljøanlegg, friluftsområder og trenings- og konkurranseanlegg. Trenings- og aktivitetstilbud vil kunne variere ut fra hvilke anlegg som finnes i den enkelte idrettspark. De fleste idrettsparkene som er etablert per i dag har elementer som kunstgressbane, ballbinge, klubbhus og idrettshall, men kan like gjerne bestå av eksempelvis skianlegg, golfbane og ulike mindre aktivitetsanlegg. Ved å kombinere ulike anleggstyper, søker man å tilby både sommer og vinterbruk i idrettsparkene.

¹ 2007: Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet, veileder.

1.3.3 Aktivitetsanlegg

Aktivitetsanlegg er i denne planen brukt som betegnelse for ulike typer anlegg, og da i hovedsak nærmiljøanlegg, som legger til rette for variert og utfordrende fysisk aktivitet for barn (6-12 år) og unge (13-19 år).

1.4 Planperiode

I tråd med departementets føringer for innhold i kommuneplanen, består planen for idrett av en langsiktig del og en kortsiktig del. Planens langsiktige del, som revideres hvert fjerde år, inneholder målsettinger, utfordringer og behovsanalyse for en tidsperiode på 10-12 år. Den kortsiktige delen av planen består av et handlingsprogram for kommende fire år, dvs. 2009-2012. Handlingsprogrammet skal som tidligere opplyst rulleres hvert år, og er dermed med på å synliggjøre fremdriften på det enkelte anlegg og eventuelt andre forutsetninger som kan påvirke prioriteringen. Det korrigerede handlingsprogrammet er hvert år grunnlaget for godkjenning av spillemiddelsøknader. Handlingsprogrammet er basert på kommunens vedtatte økonomiplan.

2. Overordnede føringer og målsetninger

I dette kapittelet redegjøres det for overordnede føringer og målsetninger som har innvirkning på Oslo kommunes planlegging innenfor idrett og fysisk aktivitet.

2.1 Statlig politikk som angår idrett og fysisk aktivitet

Stortingsmelding nr. 14 (1999-2000) Idrettslivet i endring

I denne Stortingsmeldingen er *idrett og fysisk aktivitet for alle* definert som overordnet visjon for statlig idrettspolitik. Med dette signaliserer staten at det ikke bare er idrett i regi av idrettsorganisasjonene som berettiger til offentlig støtte, men at befolkningen som helhet skal ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet.

- Staten vil støtte den frivillige, medlemsbaserte idretten økonomisk slik at idrettsorganisasjonene kan opprettholde og utvikle et omfattende og godt aktivitetstilbud, primært på lokalt nivå.
- Den samlede anleggsmassen skal gi flest mulig anledning til å drive idrett og fysisk aktivitet.
- Anleggsmassen bør tilpasses aktivitetsprofilen i befolkningen. Den statlige idrettspolitikken skal bidra til at befolkningen har et bredt spekter av lokalt forankrede aktivitetstilbud både i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten og gjennom mulighet for egenorganisert aktivitet.
- Staten vil støtte norsk toppidrett økonomisk slik at grunnlaget for et etisk og faglig kvalifisert toppidrettsmiljø sikres, og at toppidretten fortsatt kan fremstå som en kulturell identitetsskaper i det norske samfunn.

I meldingen påpekes det at barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år) er primære målgrupper. Allsidig tilbud om idrett og fysisk aktivitet for barn skal sikres, blant annet ved å prioritere anlegg i lokalmiljøet som stimulerer og tilfredsstillende barns behov for fysisk aktivitet i organiserte og egenorganiserte former. Ungdom skal imøtekommes gjennom utvikling av anlegg som tilfredsstillende ungdommens behov for utfordringer og variasjon. I tillegg skal det legges opp til at ungdom gis mulighet til å medvirke i utforming av anlegg, som også skal kunne fungere som sosiale møteplasser i lokalsamfunnet.

Stortingsmelding nr 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge

I denne Stortingsmeldingen vektlegges både samfunnets ansvar for å informere, motivere og tilrettelegge for en god helse, og det personlige ansvaret for egen helse. Meldingen har et sektorovergripende perspektiv, og idrett og friluftsliv framheves i meldingen som viktige rammebetingelser for folks fysiske aktivitet. Fysisk aktivitet i seg selv framheves i meldingen som et av de mest sentrale virkemidler i folkehelsearbeidet. Under halvparten av den voksne befolkningen har i dag et anbefalt minimums aktivitetsnivå. Regjeringens mål er derfor å få til en nasjonal mobilisering for bedre folkehelse gjennom økt fysisk aktivitet.

Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009 Sammen for fysisk aktivitet

I handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009 Sammen for fysisk aktivitet blir det slått fast at ”For å oppnå økt fysisk aktivitet i befolkningen er det nødvendig med tiltak innen følgende områder:²

² Planen er utarbeidet i samarbeid mellom åtte departementer: Arbeids- og sosialdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kultur- og kirkedepartementet, Miljødepartementet, Samferdselsdepartementet og Utdannings- og forskningsdepartementet.

- Tilrettelegging av fysiske omgivelser med vekt på tilgjengelighet for alle.
- Bidra til at det finnes lokale lavterskeltilbud og gode muligheter for fysisk aktivitet på fritiden og på viktige arenaer som barnehage, skole og arbeidsplass.
- Motivere til aktiv livsstil.

Under kapittelet Utfordringer og mål blir det trukket fram at ”Folkehelsen utvikles og vedlikeholdes i kommuner og lokalsamfunn der folk lever, bor og virker. Blant de viktigste utfordringene blir derfor å bidra til å skape aktivitetsfremmende bo- og nærmiljøer som kan gjøre det lettere for alle å velge en aktiv livsstil. Omgivelsene må ha kvaliteter som gir aktivitetsmuligheter og som inspirerer til lek og fysisk utfoldelse. Det må være et mangfold av aktivitetstilbud, også for personer som har liten erfaring med fysisk aktivitet og som har høyere terskel for deltakelse.”

Plan- og bygningsloven³

Lovens formål er å fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig. Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives. Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Regjeringen la i februar 2008 frem en ny plandel av Plan- og bygningsloven gjennom Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) ”Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen)”. Det legges opp til at loven kan tre i kraft fra 1. juli 2009. Tilgjengelighet for alle er et av områdene som er vektlagt. Lovens formålsparagraf slår fast at prinsippet om universell utforming skal ivaretas både i planleggingen og i kravene til det enkelte byggetiltak.

2.1.1 Økonomiske virkemidler

Spillemidler er inntekter fra statens pengespill, og fordeles av Kultur- og kirkedepartementet til kulturformål, og idrettsformål inkludert friluftsliv. Dette er beskrevet nærmere i planens fellesdel. Ønskes ytterligere opplysninger om tippemiddelordningen kan det fås hos kommunen, fylkeskommunen eller ved å kontakte Idrettsavdelingen i Kultur- og kirkedepartementet.⁴

2.1.2 Universell utforming

Jamfør St. mld. nr. 8 (1998-99) ”Deltaking og likestilling” er full integrering og inkludering for alle et overordnet mål for staten. Universell utforming betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk, skal utformes på en slik måte at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte, så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler. Små og store hinder påvirker livskvalitet og livsutfoldelse for den enkelte. Omlag tyve prosent av den norske befolkningen har en eller annen form for varig funksjonshemming, mens rundt sytti prosent av befolkningen vil oppleve å være funksjonshemmede i perioder av livet.

³ Informasjon er hentet fra Lovdata (www.lovdata.no).

⁴ På hjemmesiden til Kultur- og kirkedepartementet finnes informasjon om spillemiddelordningen og andre tilskuddsordninger: http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/tema/andre/Spillemidler_til_idrettsanlegg.html?id=1086.

Kravet om universell utforming er nedfelt i den tidligere omtalte Plan- og bygningsloven, og etterfølges ved alle Idrettsetatens nybygg. På den måten kan mennesker med ulike funksjonshindringer, enten det er snakk om nedsatt bevegelse, syn, hørsel eller forståelse, få mulighet til fysisk utfoldelse på linje med resten av byens innbyggere. Eldre idrettsanlegg oppdateres kontinuerlig i den grad budsjettene tillater det. Videre stiller Kultur- og Kirkedepartementet bestemte krav som forutsetning for tilskudd av de statlige spillemidlene. Det er et krav at idrettsanleggene skal være tilgjengelig for funksjonshemmede, både som utøver, publikum, trener, dommer eller arrangementteknisk personale. Dette innebærer at alle idrettsanlegg skal være tilgjengelig for personer med bevegelses- og orienteringsvansker.

Tilrettelegging for funksjonshemmede har tradisjonelt blitt løst gjennom spesialløsninger, ofte som ekstra tiltak etter at anlegget er ferdigstilt. Ofte ser en mer eller mindre provisoriske ramper som nødløsninger, tilfeldig plassert inntil inngangspartiet. Det er lite vakkert og det er lite hyggelig for de funksjonshemmede å bli henvist til løsninger som både er påfallende synlige og stygge. Ved planlegging av idrettsanlegg søkes tilgjengeligheten oppnådd gjennom hovedløsninger, uten behov for tilpasninger eller sær løsninger.

Rundskrivet "Tilgjengelighet for alle", utgitt i januar 2000 i samarbeid med Miljøverndepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Sosial- og helsedepartementet; innskjerper blant annet kommunenes ansvar for å synliggjøre og styrke funksjonshemmedes interesser i planleggingen (T-5/99 B). Kultur- og kirkedepartementet har utarbeidet regler for hvordan idrettsanlegg og lokale og regionale kulturbygg skal tilrettelegges for funksjonshemmede brukere i heftene "Idrettsanlegg og funksjonshemmede" (V511) og "Universell utforming av idretts- og nærmiljøanlegg" (Veileder, 2008).

2.1.3 Estetikk og miljøsensyn

Idrettsanlegg har ofte en fremtredende og sentral plass i lokalmiljøet og anleggenes plassering og utforming er viktige for hvordan folk trives og hvordan anleggene blir tatt i bruk. Enkelte anleggstyper kan medføre miljøulemper. Dette gjelder først og fremst større anlegg med betydelig bygningsomfang eller betydelig transportvirksomhet knyttet til idrettsaktiviteter.

Ved Kongelig resolusjon av 20. august 1993 er det fastsatt rikspolitiske retningslinjer for å oppnå en bedre samordning av arealplanlegging og transportplanlegging i kommunene, og på tvers av alle forvaltningsnivåer. (Rundskriv T-5/99 Tilgjengelighet for alle).

Målet er å få til miljømessig gode løsninger, trygge lokalsamfunn og bomiljø, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Transportbehovet skal begrenses, og det skal legges vekt på å få til løsninger som kan gi korte avstander i forhold til daglige gjøremål. Det skal legges vekt på at lokalisering av ny utbygging skal ses i sammenheng med andre senterfunksjoner og koordineres med kollektivtransporttilbudet.

Ca. 90 prosent av landets anlegg er tildelt spillemidler. Det stilles krav om god estetisk utforming av forhåndsgodkjenning av anleggene.⁵ Idrettsanlegg som gis offentlig støtte skal ha et akseptabelt estetisk og miljømessig nivå.

⁵ Stortingsmelding nr. 41, 1991-92 Om idrett.

De estetiske aspektene skal ivaretas ved planlegging og bygging av idrettsanlegg. Kultur- og kirkedepartementet ber om redegjørelse av miljøstyring, materialvalg, energi, avfall, transport og naturinngrep ved forhåndsgodkjennelse av større idrettsanlegg.

Tiltakshaver har ansvar for at idrettsanleggene utformes med hensyn til bl.a. estetikk og landskap. Utforming av sentrale signalbygg bør vies spesiell oppmerksomhet. Anleggene bør utformes funksjonelle og synes på en positiv måte. Bygg, idrettsbaner, grøntanlegg og beplantning, atkomst og parkering bør inngå i en god og samlete helhet.

Nærmiljøanlegg skal plasseres i nærheten av brukerne og samlokaliseres med andre funksjoner som for eksempel skoler. Videre skal denne typen anlegg knytte flere idrettsaktiviteter sammen.

Ved etablering av nyanlegg skal sted, landskapsform og vegetasjon vurderes nøye. Overgangssoner mellom natur- og kulturlandskap er velegnete områder for plassering av idrettsanlegg. Vegetasjonen bidrar til å skape rom og dempe negative nær- og fjernvirkninger i landskapsbildet.

Idrettsanlegg bør integreres eksisterende landskapselementer og i samspill med disse skape nye rom. Det er viktig å knytte seg til karakteristiske trekk i landskapet eller bygge nye tydelige strukturer. Terrengsår i form av fyllinger og skjæringer i landskapet bør unngås.

Idrettsbygg bør i all hovedsak innpasses byens overordnede struktur og bebyggelse. Ensidig tilpasning er imidlertid ikke nødvendigvis den beste løsningen. Bruk av elementer fra stedlig byggeskikk kan gi gode løsninger. Store kassebygg bør unngås. God varmeisolasjon, riktig belysning, gjerne bruk av solenergi, fjernvarme eller varmegjenvinning bør integreres i planleggingen av idrettsbygg- og anlegg. Gode materialer og løsninger som tåler slitasje kan være dyrere i investeringskostnader, men lønne seg i et langsiktig livsløpsperspektiv (jamfør prinsipper for bærekraftig utvikling).

St.meld. nr. 16 (2004-05) Leve med Kulturminner

Staten ser det som mål å sikre at mangfoldet av viktige kulturminner og kulturmiljøer ikke går tapt, at potensialet kulturarven representerer blir tatt mer aktivt i bruk, og at Staten bidrar til gode rammevilkår for dette. Sentrale begreper i meldingen er opplevelse, bruk, verdiskaping, samarbeid og forutsigbarhet. Kommunene forutsettes å ha en sentral rolle i forvaltning og utvikling av kulturminneverdiene.

St.meld. nr. 46 (1988-89) Miljø og utvikling og St.meld. nr. 58 (1996-97) Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling

Meldingene fastsetter prinsippet om sektoransvar på miljøfeltet, hvor miljøvernmyndighetene har ansvar for å koordinere arbeidet med miljøvernpolitiske mål, mens gjennomføring av mål og tiltak skjer i regi av ansvarlige sektormyndigheter. Dette gjelder både der sektormyndighetene er eier, og gjennom myndighetsutøvelse eller bruk av relevante virkemidler. Fylkeskommunen og kommunen har et selvstendig ansvar for å følge opp den nasjonale politikken og for å ta vare på kulturminner og kulturmiljøer av lokal eller regional verdi.

2.2 Oslo kommunes politikk som angår idrett og fysisk aktivitet

2.2.1 By i bevegelse

Bystyremeldingen ”By i bevegelse” ble vedtatt av bystyret i 2002 og er et styringsverktøy for å nå byrådets overordnede mål for idrett og fysisk aktivitet.⁶ Der heter det at:

”Oslos innbyggere skal i sin hverdag ha gode muligheter til å utøve idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, med tanke på positive egenopplevelser og helsegevinst. Det skal være mulig å oppleve og utøve toppidrett i Oslo”

I arbeidet med å nå fastsatte mål for meldingen definerte byrådet fire arbeidsmål:

1. Alle skal ha lik mulighet til å være fysisk aktiv

Byrådet ønsker å prioritere barn og ungdom, og ser på barns lek og områder for lek som et grunnleggende trinn i arbeidet med tilrettelegging for fysisk aktivitet. Det skal tilrettelegges for, og gis tilbud om organisert og egenorganisert lek og fysisk aktivitet, ved tilrettelegging av nærmiljøanlegg og andre anlegg og områder. De som ønsker å drive toppidrett i Oslo skal ha mulighet til det, men byrådet vil prioritere rehabilitering og breddeidrettsanlegg. Kommunale tilbud utgjør, sammen med de etter hvert mange private tilbudene, det totale tilbudet om fysisk aktivitet og friluftsliv i Oslo, uavhengig av kjønn, alder, etnisk bakgrunn, funksjonshemming eller annet.

2. Nye samarbeidsformer

Den frivillige innsatsen for idrett og friluftsliv er uvurderlig. Byrådet ønsker å videreføre samarbeidet med frivillige, private aktører for utvikling og nytenking og på den måten arbeide for at muligheten for lek, fysisk aktivitet, friluftsliv og rekreasjon fremmes på best mulig måte. Byrådet ønsker å se på alternative samarbeidsformer og organiseringer med hensyn til vedlikehold, bygging og drift av ulike anlegg. Byrådet vil også stimulere til at den frivillige innsatsen opprettholdes. Det legges spesielt vekt på et nært samarbeid med frivillige organisasjoner, bydeler, skoler, idrettslag, barnevern og politi.

3. En blågrønn by

Som hovedstad og storby skal Oslo tilby byens innbyggere unike muligheter for ferdsel i friområder, marka og sjøen. Byrådet ønsker at byens blågrønne profil skal videreføres og profileres, og understreker hvilke muligheter for fysisk aktivitet og friluftsliv som finnes i byen.

4. Fysisk aktivitet og friluftsliv for bedre helse og forebyggende arbeid

Byrådet vil legge til rette for at flest mulig har mulighet til å være fysisk aktive for å forebygge sykdom, og oppnå bedre helse og generell livskvalitet. Det understrekes at det er, i større grad enn tidligere, ønskelig å legge vekt på forebygging, i tillegg til rehabilitering. Fysisk aktivitet skal være med å gi Oslos innbyggere økt trivsel og velvære, samt være et av flere ledd i forbindelse med det kriminalitetsforebyggende arbeidet i byen.

⁶ Bystyremelding nr. 4/2001: By i bevegelse. Om fysisk aktivitet og friluftsliv”

2.2.2 Bystyremelding 4/2003 Kulturminnevern i Oslo og Kommuneplan 2008. Oslo mot 2025

Meldingen ble vedtatt av Bystyret 11.02.04. Meldingen har som hovedmål å sikre et bredt, representativt utvalg av historiske spor, så byen oppleves med tidsdybde. Byens verdifulle trekk skal opprettholdes og videreutvikles. Dette arbeidet fordrer samhandling og felles mål på tvers av sektorene. Kulturminnene som identitetsskaper og miljøfaktor fremheves, og de bør tas vare på og vurderes i en større sammenheng. Spesielt vektlegges det historiske urbane Oslo (med bla. strandlinjer), kulturminner knyttet til fangstkultur, jordbruk og skogbruk (med utredning av bl.a. Akergårdene og kulturminner i utmark), kulturmiljøet langs de viktigste elvene og gamle ferdslsårene, det sammenhengende kulturmiljøet fra Hovedøya til Katnosa, de store boligprogrammene og byplangrep fra tidlig 1900-tallet, og Hovedstadsmiljøet rundt Karl Johan. Arbeidet med kulturminnevern i ytre by, maritime kulturminner og Oslos arbeiderhistorie bør styrkes. Kulturminneverdier knyttet til byens hovedområder og andre særlig viktige områder for kulturminnevern skal gis betydelig vekt ved all planlegging og forvaltning.

Kommuneplan 2008. Oslo mot 2025

Kommuneplan 2008 Oslo mot 2025 slår fast at ”Barn og unge er sentrale i Oslo kommunes satsing på idrett og kultur. Oslo kommune har fokus på å modernisere og oppgradere idrettsanleggene i tråd med utviklingen innen ulike idrettsgrener. Videre understrekes betydningen av at Oslo kommune kan tilby idrettsanlegg som tilfredsstillende kravene til å arrangere internasjonale idrettsmesterskap på toppnivå.”⁷

Planen er bygd opp med en visjon og fire mål. Visjonen er som følger: ”Oslo skal være en åpen og inkluderende hovedstad med rom for mangfold og livsutfoldelse. Oslo skal være blant de mest innovative byene i Europa og gi rom for kreativitet og verdiskapning. Oslo skal ha en byutvikling med gode steds- og miljøkvaliteter og et miljøeffektivt transportsystem. Fjorden og Marka gir Oslo et blågrønt preg som skal bevares og styrkes”.

De fire målene:

1. Oslo skal være en internasjonal attraktiv by og en drivkraft i Osloregionen
2. Oslo skal være en trygg by med god livskvalitet for innbyggerne
3. Oslo kommune skal tilby brukertilpassede tjenester av høy kvalitet
4. Oslo skal ha en bærekraftig byutvikling

Som en strategi 1.1 under mål 1 blir det fremhevet at ”Hovedstaden er Norges ansikt utad og kvaliteten på uterom, anlegg, miljø og kulturtilbud gir viktige signaler om Norge som nasjon.”⁸

Under strategi 1.7 står det at et viktig satsningsområde for å styrke Oslo som besøksmål blant annet er ”Utvikling av Oslo som arena for internasjonale kultur- og idrettsbegivenheter”.⁹

Under mål 2, strategi 2.1 står det at ”Utviklingen av levende og livskraftige nærmiljøer er et viktig bidrag til et godt bomiljø for byens innbyggere. Det skal være mulighet for å kunne utøve idrett og fysisk aktivitet i nærmiljøet.”¹⁰ I strategi 2.7 blir det framhevet at et viktig forebyggende tiltak er ”(...) trygge og attraktive ungdomstiltak i nærmiljøet og aktive, inkluderende idrettsmiljøer.”¹¹

⁷ Byrådssak 173/07

⁸ Strategi 1.1 Ivareta hovedstadsrollen til beste for Osloregionen og hele landet

⁹ Strategi 1.7 Fremstå som et attraktivt turistmål for tilreisende fra inn- og utland

¹⁰ Strategi 2.1 Arbeide for trivelige og rene byrom

¹¹ Strategi 2.7 Sikre en trygg oppvekst

Under mål 4 i strategi 4.7 blir det presisert at ”Det er viktig å sikre arealer til både idrett, fysisk aktivitet og til naturområder/grønne områder for rekreasjon og naturopplevelse.”¹²

2.2.3 Skolebehovsplan 2007-2016

Planen bygger på Skolebehovsplan 2006-2015 vedtatt av bystyret. Nybygging/utvidelse av en skole generer ofte behov for ny idrettshall i tilknytning til skolen. I forbindelse med nybygging/utvidelse av skoler skal alltid behovet for nye idrettshaller vurderes. I skolebehovsplanens planperiode på 10 år forventes en økning i elevtallet i Oslos grunnskole (gs) og videregående skole (vgs) på i underkant av 10 000 elever (se vekstanslag for grunnskolen tabell 18 i kapittel 5). Forslagene i Skolebehovsplanen 2007-2016 til nye skoleprosjekter for planperioden omfatter:

- Nybygg for skole, idrettshall og idrettsbarnehage på Kjelsås etableres
- Ny gs årstrinn 8-10 i Gran-Furusetområdet til erstatning for Gran gs utredes/prosjekteres
- Nybygg og utvidelse av Veitvet gs utredes/prosjekteres
- Utvidelse av ungdomstrinnskapasiteten i Løren-området utredes/prosjekteres
- Ny 8-10 skole i Nydalen/Voldsløkkaområdet utredes/prosjekteres
- Rehabilitering og utvidelse av Bjørnsletta og Ris skoler utredes/prosjekteres
- Ombygging og rehabilitering av Majorstuen skole utredes/prosjekteres
- Omstrukturering av Sandaker vgs til gs og barnehage utredes/prosjekteres
- Løpende vurdering av behovet for paviljonger
- Ny vgs i Nydalen etableres for relokalisert Grefsen vgs, funksjonen som knutepunktskole for døve og andre tilbud fra Sandaker vgs
- Flerbrukshall/kultursal på Hartvig Nissen vgs utredes/prosjekteres
- Rehabilitering av Hellerud vgs med realfagssenter utredes/prosjekteres
- Flytting av Fagskolen til Risløkka utredes
- Byrådet bes prosjektere en oppussing av Linderudhallen og se dette i sammenheng med utbyggingen av Bjerke videregående skole.
- Byrådet bes utrede om nye ungdomsskole for Nordre Aker bydel kan bygges på anlegget til Grefsen videregående skole, alternativt i tilknytning til Berg gård.
- Byrådet bes prosjektere idrettshall på Østensjø skole.

2.2.4 Kommunedelplan for torg og møteplasser

Planen viser en struktur av torg og møteplasser bestående av både nye og eksisterende møteplasser og forbindelser dem imellom. Torg og møteplasser forstås i planen som offentlig tilgjengelige uterom. Kommunedelplanen er en del av kommunens satsing på byens uterom. Planen skal tilrettelegge for etablering av nyere og videreutvikling av eksisterende møteplasser. I planen diskuteres bare i liten grad viktigheten av å tilrettelegge byens torg og møteplasser til moderne fysiske aktivitetsvaner, som kan være et viktig bidrag i kampen for å øke det fysiske aktivitetsnivået blant byens innbyggere. Dette belyses i kapittel 5, avsnitt 5.3.3 ”Tilrettelegging for fysisk aktivitet ved byens torg og møteplasser”.

¹² Strategi 4.7 Sikre arealer til barnehager, grunnskoler, ulike idrettsarenaer, friområder og møteplasser

2.2.5 Grøntplan

Gjeldende plan ble vedtatt av bystyret 15.12.1993. I tillegg til å være en prinsipplan for den overordnede grønnsstrukturen i Oslo - det vil si grøntområder av betydning utover en enkelt bydel – er planen en bindende arealbruksplan for enkelte strategisk viktige områder som inngår i den overordnede grønnsstrukturen. I planen defineres og sikres overordnede parker, turveier, naturområder/vassdrag og andre ”grønne” områder i byggesonen. Planen er under revidering.

Ny plan forventes hovedsaklig å følge samme oppbygning som gjeldende plan, men skal i tillegg ha mer fokus på blant annet lokale grøntområder og blågrønn struktur. I tillegg til å sikre eksisterende grøntområder skal planen også vurdere behov for nye grøntområder innenfor byggesonen. I henhold til planlagt fremdrift skal det sendes over et utkast til planforslag til Byrådsavdeling for byutvikling i løpet av desember 2008.

2.2.6 Fjordbruksplan

Planen ble vedtatt av bystyret 19.06.1991. I planen legges det til rette for en bedret tilgjengelighet til fjordområdet, vern av verdifulle arealer for friluftsliv og annen fysisk aktivitet på øyene og i strandområdene langs Oslofjorden styrkes i planen.

2.2.7 Folkehelseplan for Oslo 2005-2008

Bystyret behandlet 3. mai 2007 Folkehelseplan for Oslo 2005-2008. Hovedmålet for folkehelseplanen er å redusere helseforskjellene i Oslo gjennom å forbedre helsen til utsatte grupper. Målgruppene for planen er spesielt barn og unge, med tanke på forbygging. Videre er utsatte grupper definert som de delene av befolkningen som har liten tilknytning til formelle eller uformelle nettverk, eksempelvis arbeidsledige, deler av den eldre befolkningen og deler av innvandrerbefolkningen. Andre trekk ved grupper som også gjør dem mer utsatt for sykdom er lav utdanning og inntekt, og dårlig norskforståelse. Folkehelsen skal forbedres gjennom å fokusere på syv innsatsområder, hvorav fysisk aktivitet og fysisk planlegging er ett av dem:

- Fysisk aktivitet og fysisk planlegging
- Kosthold
- Psykososiale nærmiljøer
- Tannhelse
- Tobakksforebygging
- Skadeforebygging
- Helseovervåkning

I planen vektlegges det at folkehelsen påvirkes av beslutninger tatt utenfor helsevesenets område. Idrettsetatens oppgave er å tilrettelegge for at Oslos innbyggere får gode muligheter til å drive fysisk aktivitet. Dermed fungerer Idrettsetaten som en sentral bidragsyter i arbeidet for en bedret folkehelse for Oslos befolkning.

3. Resultatvurdering forrige planperiode

Gjeldende kommunedelplan for idrett (2005-2008) ble vedtatt i bystyret 16.03.2005, sak 85. Det er foretatt en årlig rullering av handlingsprogrammet i forbindelse med spillemiddeltildelingen. I planperioden har arbeidet vært basert på syv overordnede mål, i tillegg til delmål knyttet til følgende tema: Folkehelse, arealer og anlegg som grunnlag for idrett og fysisk aktivitet, toppidrett, samhandling – brukermedvirkning, estetikk og opplevelse, og aktivitet. Nedenfor er det foretatt en evaluering av disse målene. Målene fremkommer i kursiv, vurdering av måloppnåelse i normal tekst. Det presiseres at opplistingen under av tiltak i forrige planperiode ikke er uttømmende. Videre finnes en oppsummering av de viktigste anleggsprosjektene ferdigstilt i forrige planperiode, og tilsvarende planlagte anlegg for inneværende periode. Avslutningsvis er det foretatt en vurdering av planen som politisk og administrativt verktøy.

3.1 Oppsummering av utviklingen

3.1.1 Overordnede mål 2005-2008

Mål: Alle skal ha gode muligheter til å utøve idrett og være fysisk aktiv ut fra egne interesser, ambisjoner og forutsetninger.

Resultat: Det er i Oslo gode muligheter for utøvelse av idrett og fysisk aktivitet i tilrettelagte anlegg i marka og på fjorden. Aktiviteten kan gjennomføres i ulike organisasjonssammenhenger; enten gjennom de mange frivillige idrettslagene, i kommersielle treningssentre eller alene eller sammen med venner. Det er i perioden ferdigstilt 21 kunstgressbaner (se tabell 16), og 6 idrettshaller (10 flater): Oppsal Arena (3 flater), Ammerud skole (1 flate), Røa (1 flate), Bjørndal (3 flater), Bøler skole (1 flate), Persbråten (1 flate). Andre ferdigstilte prosjekter presenteres senere i kapitlet.

Mål: Oslo kommunes innbyggere skal ha et bredt mangfold av tilbud om idrett og fysisk aktivitet, som skal gi Oslos innbyggere økt trivsel og velvære slik at de kan oppnå bedre helse og livskvalitet.

Resultat: Oslo kommune bidrar med støtte til Oslo Idrettskrets, som tilbyr aktiviseringsprosjekter til en del grupper med spesielle behov. Osloidrettens Storbyarbeid har inaktiv ungdom og ungdom med problemadferd, som en av sine viktigste målgrupper. Osloidrettens Storbyarbeid består i dag av tre prosjekter/tiltak: Klubbtiltak, Gatekamp, Foreldreengasjement og Idrett & Utfordring. Videre er prosjektet Aktiv på dagtid en satsing på å aktivisere den delen av Oslos innbyggere som av ulike årsaker befinner seg i en trygdesituasjon. Prosjektet har hatt stor oppslutning, og tilbyr lavterskelaktivitet ledet og organisert av høyt kvalifiserte trenere, over hele byen. Et annet vellykket prosjekt er seniorprosjektet 60 pluss, som gir konkrete tilbud om fysisk aktivitet til personer over 60 år rudnt i hele byen.

Som kommentert i tilknytning til forrige målsetning, er Oslo en by der innbyggerne har et bredt tilbud av anlegg, områder og aktiviteter å velge i. For grupper med spesielle behov kan det imidlertid være utfordringer knyttet til deltakelse i fysisk aktivitet. Dette kan skyldes at tilgjengelighet til idrettsanlegg og områder for mennesker med ulike former for funksjonsnedsettelse i enkelte tilfeller kan være begrenset. Kravet om universell utforming etterfølges ved alle nybygg, men ved etablerte anlegg kan dette noen steder innebærer vanskeligheter for deltakere, trenere eller tilskuere med funksjonsnedsettelse.

Videre kan en del grupper ha behov for ”lukkede tilbud”, det vil si treningstid avsatt spesielt for en gruppe mennesker med felles utfordringer. Overvektige og minoritetskvinner er eksempler på to grupper som har hatt positive opplevelser knyttet til slike lukkede tilbud. Det er i dag lite ledig treningstid ved idrettsanleggene, noe som gjør det vanskelig å legge til rette for slike tilbud.

Mål: Barn og unge skal ha et stimulerende oppvekstmiljø, med tilgang til anlegg og områder for idrett og lek.

Resultat: Barn og unge har i all hovedsak gode muligheter til å delta i idrett og fysisk aktivitet i Oslo. De fleste bydelene har et varierte tilbud, både innen den organiserte idretten og for de som driver egenorganisert aktivitet. Som det fremkommer av vedlegget til kommuneplanen, finnes det i hver bydel en rekke idrettslag som ivaretar muligheten for aktiviteter i fritiden. Videre legges det opp til fysisk aktivitet på skolen. Det viser seg imidlertid at Kunnskapsløftet har ført til en reduksjon fra 798 til 706 timer kroppsøving totalt (Utdanningsetaten).¹³ De fleste skolefritidsordninger tilbyr fysisk aktivitet, men tilbudet varierer i innhold og antall timer. En del idrettslag har selv tatt ansvar for å tilby aktiviteter i timene etter skoletid.

Fortettingen som følger av utstrakt byggevirkosomhet, spesielt i indre by og langs fjorden, legger begrensninger på arealer til fysisk aktivitet. I tillegg til å sette fokus på vern av gjenværende arealer til bruk for lek og trening, blir det i tiden som kommer ennå viktigere enn før å tenke kreativt i utviklingen av torg og møteplasser, slik at de kan stimulere byens innbyggere til fysisk aktivitet.

Mål: Idrettsanlegg, bad og bygninger skal ha høy estetisk standard og gi muligheter for gode opplevelser.

Resultat: Oppsal Arena er en idrettshall der både inngangsparti og innvendig arealer preges av en høy estetisk standard. Humleby Fritidspark er et nærmiljøanlegg der lokalbefolkningen kan utfolde seg i grønne og hyggelige omgivelser. Nye Bislett Stadion er av Oslos innbyggere kåret til en av byens 10 fineste bygninger. Stadion var også innstilt til Statens byggeskikkpris. På badesiden bør det nevnes at ved Nordtvet bad og Bøler bad er inngangspartiet i perioden skiftet ut til et tidsriktig uttrykk.

Mål: Oslo skal styrkes og utvikles som vintersportsby.

Resultat: Oslo er vertsby for VM i nordiske grener i 2011, og i den forbindelse utvikles Holmenkollen til den standarden som kreves for slike arrangementer. Den private satsingen på Tryvann vinterpark har også bidratt til å styrke Oslo som vintersportsby.

¹³ I gjeldende plan- og timefordeling skal 1. - 7. trinn ha til sammen 478 timer kroppsøving fordelt på 7 år, noe som innebærer et snitt på 1,8 timer per uke. 8.- 10. trinn skal ha 228 timer, det vil si 2 timer per uke. Til sammen skal de ha 706 timer over 10 år (Utdanningsetaten).

Mål: Idrettsanleggene skal til enhver tid være i god stand og brukervennlige, og ha et jevnt godt vedlikehold.

Resultat: Økonomien begrenser mulighetene til å følge opp denne målsetningen.

3.1.2 Delmål 2005-2008

Folkehelse

Mål: Legge til rette for livslang mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet for alle Oslos innbyggere.

Resultat: Oslos innbyggere har gode muligheter til å drive helsebringende fysisk aktivitet i anlegg og områder, og i marka så vel som ved og på fjorden.

Mål: Sørge for at Oslos innbyggere har muligheter for svømming og andre badeaktiviteter gjennom kommunale og private tilbud. Det kommunale engasjementet skal særlig komme barn og unge til gode.

Resultat: For enkelte brukergrupper anses anleggsdekningen å være tilfredsstillende, for eksempel når det gjelder skolenes bruk med nåværende prioritering av svømmeopplæring og vannrelaterte aktiviteter. Likeledes kan situasjonen betegnes som tilfredsstillende for personer som ønsker å benytte badene til trim og mosjon. For den organiserte idretten kan den betegnes som mindre tilfredsstillende, da det er mangel på fullverdige anlegg for trening og konkurranse. Det er heller ikke bygget moderne badeanlegg for lek og rekreasjon, såkalte badeland. Det er vestlige og nordvestlige bydeler som har det dårligste badetilbudet i dag.

Billettprisene ved badene gir barn mulighet til å bade til reduserte priser sammenliknet med voksne besøkende. Bislett bad og Sagene bad er i perioden 2005-2008 solgt til private eiere. Mer informasjon om Oslos badesituasjon finnes i kapittel 6.

Arealer og anlegg som grunnlag for idrett og fysisk aktivitet

Mål: Skape grunnlaget for idrett og fysisk aktivitet ved å sikre tilstrekkelige arealer for idrett, lek og fysisk aktivitet, og dekke behovet for nye anlegg.

Resultat: Dette generelle målet har vært grunnlaget for alle etatens høringsuttalelser til reguleringsplanforslag og planforslag, samt utgangspunktet for etatens formaliserte samarbeid med Oslo Idrettskrets, Utdanningssetaten og Undervisningsbygg KF.

Mål: Trygge barns lekeplasser og sørge for at de er utfordrende og stimulerende for barns utvikling og i forskriftsmessig stand.

Resultat: Ved programmering og utforming av idrettslekeplasser og nærmiljøanlegg er det lagt vekt på å stimulere til allsidige fysiske bevegelser i grønne omgivelser.

Mål: Tilpasse idrettsanlegg for publikum, ledere og funksjonshemmede brukere.

Resultat: Idrettsfunksjonelle krav og krav til universell utforming er lagt til grunn for utarbeidelse av funksjons- og romprogram samt utforming av bygg og markanlegg.

Mål: Gi bistand og veiledning for nye ideer og tiltak.

Resultat: Alle bydeler, idrettslag og foreninger som har anmodet om det, har fått råd og veiledning for å komme videre i sitt arbeid.

Mål: Sørge for at alle bydeler har minst en idrettspark, der et mangfold av idretts- og treningsaktiviteter utøves i en grønn ramme.

Resultat: Alle bydeler har minst en idrettspark.

Mål: Sikre at anleggene blir brukt på en forsvarlig måte gjennom blant annet veiledning og skilting/merking.

Resultat: Nye og noen eksisterende markanlegg er skiltet for å sikre investeringen og bidra til at brukerne av anleggene tar nødvendige hensyn til naboene.

Mål: Arbeide for at det utarbeides normer for idrettsanlegg og arealer som legges til grunn i det generelle byplanarbeidet i Oslo.

Resultat: Ikke påbegynt.

Mål: Skape idrettsanlegg som er møteplasser for idretten, egenorganisert aktivitet, skoler, SFO, ungdomsklubber m.m.

Resultat: Målet er lagt til grunn for utforming av både markanlegg og bygg.

Mål: Dokumentere støynivå for enkelte anleggstyper, og benytte dette som grunnlag for planlegging og plassering av anlegg.

Resultat: Ikke påbegynt.

Mål: Satsning på etablering av nærmiljøanlegg.

Resultat: Bystyret har gitt særskilte bevilgninger til nærmiljøtiltak i blant annet 2006 og 2007.

Mål: Anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet skal være tilgjengelig for alle brukergrupper så sant det er hensiktsmessig og praktisk gjennomførbart.

Resultat: Målet har vært lagt til grunn ved utforming av alle markanlegg og bygninger.

Mål: Ved bygging og rehabilitering av alle typer anlegg skal det tas hensyn til eksisterende landskap, biologisk mangfold og naboskap. Miljømessige og estetiske forhold skal tillegges stor vekt.

Resultat: Målet har vært lagt til grunn ved planlegging av alle typer markanlegg og bygninger.

Toppidrett

Mål: Legge til rette for at det skal være mulig å utøve og oppleve toppidrett i Oslo ved at Oslo kommunes hovedarenaer tilfredsstillende internasjonale krav til gjennomføring av toppidrettsstevner og myndighetenes krav til sikkerhet.

Resultat: Oslo og Holmenkollen ble i perioden tildelt VM i nordiske grener i 2011. Dette innebærer at anlegget i inneværende planperiode vil bli vesentlig utbygget og oppgradert, slik at det fortsatt kan arrangeres Internasjonale mesterskap i nordiske grener og skiskyting i Holmenkollen. Bislett Stadion ble gjenåpnet til Bislett Games 2005. Internasjonale mesterskap er avholdt i Bjølsenhallen m.m.

Mål: Sørge for at idretter med stor utbredelse i Oslo har tilgang til minst ett anlegg der det kan arrangeres konkurranser (norgesmesterskap eller liknende).

Resultat: De fleste større idrettsanleggene i Oslo tilfredsstiller denne målsetningen. Idretter som alpint, motorsport, skyting og vannski er imidlertid noen eksempler på grener som i dag ikke har anlegg av en slik standard.

Samhandling – brukermedvirkning

Mål: Styrke samarbeidet med bydeler, brukerorganisasjoner og brukere for bedre utnyttelse av anlegg og områder.

Resultat: Dette arbeidet vil bli videreført og søkt utvidet i kommende planperiode.

Mål: Videreutvikle driftsavtalene med idrettslag for markanlegg og haller, og støtte idrettslagene med å utvikle det lokale idrettsmiljøet.

Resultat: Dette arbeidet vil bli videreført og søkt utvidet i kommende planperiode.

Mål: Trekke brukerne aktivt med ved utvikling av anleggene.

Resultat: Dette gjøres ved at idrettslag, Oslo Idrettskrets og eventuelt særkretser, bydeler og velforeninger trekkes inn i anleggsutviklingen.

Estetikk og opplevelse

Mål: Legge stor vekt på estetikk i bygging og utvikling av etatens anlegg.

Resultat: Dette er gjort, innenfor de økonomiske rammene som gjelder.

Mål: Være pådriver for utvikling av eksisterende og nye sosiale og kulturelle møtestedet.

Resultat: Ferdigstillelsen av Humleby Fritidsspark på Romsås er et eksempel på at en slik tankegang etterstrebes. Både Bjølsenhallen og Oppsal Arena er utformet som sosiale møteplasser i tillegg til idrettslige arealer.

Mål: Sørge for enhetlig design på skilt, tavler, plakater, møbler og lignende.

Resultat: Dette vil bli søkt fulgt opp i kommende planperiode.

Mål: Utvikle badene som kulturelle og sosiale møteplasser, og tilpasse tilbudene til nye brukerbehov.

Resultat: Det er i dag et bredt aktivitetstilbud ved badene, med mange tilbydere av kurs og aktiviteter. Eksempler på aktiviteter er babysvømming, ”Stor & sterk” for overvektige barn, tilbud til overvektige voksne, samt tilbud til innvandrerkvinner. I tillegg kommer selvsagt det generelle tilbudet om svømmeopplæring og svømmekonkurranser.

Mål: Tilby badeanlegg med høy estetisk standard, variasjoner og opplevelser.

Resultat: De avsatte midler brukes først og fremst til vedlikehold og rehabilitering, men det søkes å også gjennomføre tiltak til å realisere denne målsetningen.

Aktivitet

Mål: I kommunens støtteordninger til idretten skal barn og unge prioriteres.

Resultat: Dette besørges gjennom det såkalte ”hodestøttesystemet” fra Oslo kommune til idrettslagene, formidlet av Oslo Idrettskrets. Bystyret har økt bevilgningen til slik ”hodestøtte” med 2 millioner kroner i 2008.

Tilskuddet gis til medlemmer under 25 år som har betalt medlemskontingent til hovedlaget på minst kr 75 kroner. Hodestøtten er for tiden 250 kroner per hode.

Mål: Fortsette satsingen på prosjekter og tiltak som har barn og unge med spesielle behov som målgruppe.

Resultat: Dette er videreført gjennom Oslo kommunes bidrag til Osloidrettens Storbyarbeid, som gjennomføres av Oslo Idrettskrets. Prosjektet beskrives nærmere i neste kapittel.

Mål: Legge til rette for at det finnes et bredt aktivitetstilbud for eldre og pensjonister.

Resultat: Dette er videreført gjennom Oslo kommunes bidrag til prosjektet 60 pluss, som gjennomføres av Oslo Idrettskrets. Prosjektet beskrives nærmere i neste kapittel.

Mål: Fortsette satsningen på aktivitetstilbud for personer i en trygdesituasjon.

Resultat: Dette er videreført gjennom Oslo kommunes bidrag til Prosjektet Aktiv på dagtid, som gjennomføres av Oslo Idrettskrets. Prosjektet beskrives nærmere i neste kapittel.

3.2 Gjennomførte prosjekter i perioden 2005-2008

I det følgende gis en oversikt over noen av de viktigste prosjektene som har blitt gjennomført i forrige planperiode.

3.2.1 Kunstgressprosjektet

Oslo kommune og Oslo Kunstgressanlegg AS (OKAS), som ble i 2001 etablert med representanter fra Oslo Idrettskrets og Norges Fotballforbund, har sammen realisert et betydelig antall nye kunstgressbaner i Oslo de senere årene. Målet med etableringen var å bedre mulighetene til å spille fotball for barn og unge Oslo. Det har kommet til 21 kunstgressbaner i forrige planperiode (2005 – 2008), mens det siden oppstarten av kunstgressprosjektet i 2001 er blitt bygget 50 slike baner i Oslo.¹⁴

Tabell 1. Vekst i fotball-lag i Oslo i perioden 2002-2008.

	Lag i 2002	Lag i 2005	Lag i 2008	Økning 2005-2008
11-er lag	492	570	610	40
5-/7-er lag	1024	1287	1341	54
Totalt	1516	1857	1951	94

Kilde: Oslo Kunstgressanlegg AS og betydningen for fotballidretten i Oslo kommune. Notat til kretsstyret i Oslo Idrettskrets september 2006.

Tabellen illustrerer en sterk vekst i antall fotball-lag fra 2002 til 2008. Hele veksten kan naturlig nok ikke tilskrives OKAS og utbredelsen av kunstgress, men det er sannsynlig at prosjektet har hatt stor betydning for utviklingen. Veksten stagnerer noe mot slutten av perioden (2005 til 2008). En sannsynlig årsak til dette er at banekapasiteten i deler av byen er utnyttet maksimalt, og at det dermed ikke er plass til flere.

¹⁴ Tabell 16 senere i planen viser en oversikt over alle kunstgressbanene i Oslo.

3.2.2 Bislett stadion

Nye Bislett stadion ble gjenåpnet i 2005, og er nå et fullverdig stadion for friidrett og toppfotball. Stadion har kapasitet til 15 000 tilskuere. Oslo kommune ved Idrettsetaten er eier av anlegget.

Rehabiliteringen ble finansiert ved midler fra Oslo kommune, samt staten.

Nye Bislett stadion ble gjenåpnet i 2005.

3.2.3 Oppsal Arena

Den nyeste idrettshallen på Trasop kalles Oppsal Arena, og ble ferdigstilt i 2005. Hallen har 4 håndballflater og tilskuerplass til 2000 mennesker. Hallen inkluderer også kampsportshall, dansesal og styrketreningsrom.

3.2.4 Humleby fritidspark

Parken ligger på Romsås og ble åpnet i 2006. Den fungerer som et nærmiljøanlegg med tilbud til folk i alle aldre, der den uorganiserte fysiske aktiviteten står i fokus. Det finnes blant annet kunstgressbane, ballbinge, labyrint, streetbasketbane, sandhåndball og volleyball-bane, rundløype for rulleskøyter og klatrestativer. I tillegg kommer grillplasser, oppholdsplasser og petanque/boule-bane, slik at de som ikke kan eller vil være fysisk aktive også har et tilbud der.

3.2.5 Alnaparken ridesenter

Ridesenteret er finansiert av stiftelsen Alnaparken ridesenter, Oslo kommune og staten gjennom spillemidler. Ridesenteret åpnet i 2007, og inneholder en ridehall (20 x 60 m), stall, luftegård, utendørs ridebane og ridesti.

3.2.6 Bygdøhus idrettshall

Idrettshallen er finansiert av stiftelsen Bygdøhus, Oslo kommune og staten gjennom spillemidler. Hallen har baner for håndball, basketball, tennis, badminton og volleyball, i tillegg til fektesal og aerobicsal.

3.3 Planlagte prosjekter 2009-2012

Her nevnes noen av de viktigste prosjektene som skal ferdigstilles i inneværende planperiode.

3.3.1 VM Nordiske grener i Holmenkollen 2011

I prosjektet ligger rehabilitering av storbakke K120, ny normalbakke Midtstulia, oppgradering av langrennsstadion, oppgradering av løyper 10 km og snøproduksjonsanlegg. Anleggene skal stå ferdige til prøve-VM i 2010. Oslo kommune bidrar med 810 millioner kroner til prosjektet, i tillegg til 85 millioner til provisorier. Staten bidrar med 110 millioner kroner.

3.3.2 Groruddalsprosjektet

De anlegg innenfor idrett og fysisk aktivitet som Idrettsetaten har ansvaret for har for tiden et budsjett på 9,7 millioner kroner. Av tilbud knyttet til idrett ligger blant annet bkunstisbaner ved Furuset Forum og Grorud idrettspark.

3.3.3 Holmlia klubbhus

Det skal bygges nytt klubbhus for Holmlia sportsklubb i tilknytning til Holmlia idrettsplass. Oslo kommune bidrar med 6,2 millioner kroner og OBOS med 500 000 kroner.

3.3.4 Søndre Nordstrand/Oslo Sør satsningen

Det er foreløpig fastsatt en kostnadsramme for flere idrettsprosjekter i Oslo Sør satsningen på til sammen 1,8 mill. kroner. I planene ligger kompressor til snøproduksjon (Leirskallen), isolering av ridehall på Søndre Ås gård, flerbrukshus på Bjørndal og videreutvikling av Mortensrud idrettspark.

3.3.5 Voldsløkka idrettspark

I idrettsparken inngår blant annet bane for landhockey/bandy (kunstis) og skatehall med en finansiering på henholdsvis 26 mill. og 40 mill. I tillegg er det utredet bygging/oppgradering av en ny fotballbane (Voldsløkka matchbane), hall for bedriftsidretten (OBIK) og klubbhus for Sagene idrettsforening.

3.3.6 Frogner stadion idrettspark

Anleggsutbyggingen er et resultat av bystyrevedtak fra 13.12.2006, der det ble satt av 150 millioner kroner til prosjektet. Bevilgningen er forutsatt å dekke rehabilitering av eksisterende bygninger, bandybane og 400m skøytebane for hurtigløp (kunstis) samt kunstgressbane.

3.3.7 Idrettshallprosjektet

Det jobbes med å forbedre hallsituasjonen i Oslo. 20. april 2005 ble selskapet Oslo Idrettshaller AS stiftet, et selskap som består av Oslo Idrettskrets i tillegg til de særforbundene som i størst grad har aktivitet i slike haller. Det er inngått en samarbeidsavtale mellom Oslo kommune og Oslo Idrettshaller AS. Det er i dag planer for byggingen av åtte flerbrukshaller, hvorav to stykker er finansiert (Voksen og Rommen). Ferdigstillelse av de ulike hallene forutsetter egne bevilgninger fra bystyret. Staten bidrar gjennom ekstra spillemidler til disse hallene.

3.4 Planen som politisk og administrativt verktøy

Bakgrunnen for departementets krav om plan var tanken om at det var de anlegg og områder det var størst behov for i kommunen som skulle prioriteres ved tildeling av spillemidler. En total analyse av anlegg, aktivitet og utvikling skulle lede frem til en behovsbasert plan. Denne planen burde da speile kommunens aktivitet på plan- og bevilgningssiden. De langsiktige behov for anlegg skulle reflekteres i kommunens overordnede dokumenter.

Erfaring viser at det har vært vanskelig å foreta en reell prioritering mellom ulike idretters behov. I Oslo har mangelen på anlegg gjort at det har vært behov for de fleste typer anlegg. Det er imidlertid valgt å prioritere noen kategorier; kunstgressbaner, flerbrukshaller og nærmiljøanlegg.

Det er viktig å ha fokus på at anlegg som vedtas bygget og som gis midler er tilstrekkelig planmessig avklart og kostnadmessig utredet i forkant.

Dette blant annet for å unngå at anlegg som har fått bevilgning trenger en lang plan- og utredningsfase før de kan bygges. Det tenkes da spesielt på større bygningsmessige anlegg som krever reguleringsmessig behandling. Det er viktig å vurdere om bevilgningsprosessen i større grad bør ta høyde for tidkrevende planprosesser. Ved å bevilge midler til planleggings- og reguleringsarbeidet, vil det oppnås et bedre beslutningsgrunnlag når endelig kostnadsramme skal fastsettes og forventningene om fremdrift kan være mer realistiske.

4. Beskrivelse av nå-situasjonen i Oslo

4.1 Aktivitet

Helse kan kalles en trend i dagens samfunn, der fysisk aktivitet inngår som en sentral del. I fellesdelen ble aktivitetsnivået i befolkningen diskutert, og konklusjonen var at folk i dag får mindre fysisk aktivitet ”gratis” gjennom arbeidslivet og forflytninger, mens den bevisst valgte treningen øker. I forbindelse med det store helsefokuset i dagens samfunn, utsettes mennesker i dag i dag for en enorm mengde informasjon gjennom media – blant annet om hvordan, hvor og hvorfor alle bør være fysisk aktive. Denne til dels motsetningsfylte informasjonen stiller krav til enkeltindividene som skal orientere seg og gjøre valg på et felt med store valgmuligheter. Dette legger grunnlag for sosial ulikhet, der de mest ressurssterke vanligvis er de mest fysisk aktive. Selv om det kan se ut til at nordmenn totalt sett trener mer enn tidligere, er det fortsatt store grupper lite aktive eller helt inaktive i befolkningen. Mot en slik bakgrunn skal det i fortsettelsen fokuseres på hvilke aktiviteter Oslos innbyggere er mest engasjert i, og hvordan oppslutningen om de ulike aktivitetene har endret seg. Aktiviteten som foregår i bade- og svømmeanleggene er plassert i et eget kapittel (kapittel 6), og vil derfor ikke omtales i denne delen. Innledningsvis vil det vises hvilken organisasjonskontekst den fysiske aktiviteten gjennomføres innenfor i Oslo.

4.1.1 Organisering

Ungdom

Rapporten ”Aktiv Oslo-ungdom” (2007) er laget med utgangspunkt i to undersøkelser av Oslo-ungdom, en fra 1996 og en fra 2006.¹⁵ Her kommer det blant annet frem hvilken organisasjonssammenheng Oslo-ungdom i alderen 14-17 år trener innenfor:

- 42 prosent er medlem i idrettslag
- 28 prosent trener kun på egenhånd
- 18 prosent trener i idrettslag uten medlemskap
- 12 prosent treningspassive¹⁶

Det er verdt å merke seg at i tillegg til den andelen Oslo-ungdom som er medlemmer av et idrettslag, er det en forholdsvis stor andel som trener med et idrettslag selv om de *ikke* formelt er medlemmer.¹⁷ Totalt aktiviserer dermed idrettslagene i Oslo 60 prosent av byens ungdommer. Blant de 42 prosentene som er medlem av et idrettslag, er kjønnsfordelingen som følger:

- 51 prosent av guttene i aldersgruppen 14-17 år er medlemmer
- 35 prosent av jentene i aldersgruppen 14-17 år er medlemmer

Rapporten viser også hvordan oppslutningen om organisert og uorganisert idrett har endret seg i perioden 1996-2006. Det konkluderes med at Oslo-ungdom er *mer* aktiv i 2006 enn i 1996.

15 Strandbu og Bakken (2007): Aktiv Oslo-ungdom. En studie av idrett, minoritetsbakgrunn og kjønn. Rapport 02/07 NOVA.

16 Med ”treningspassiv” menes her de som har svart at de ikke var med på noe av det følgende siste uke: trent i idrettslag, drevet med kampsport, trent i treningsstudio/helsestudio, trent på egenhånd.

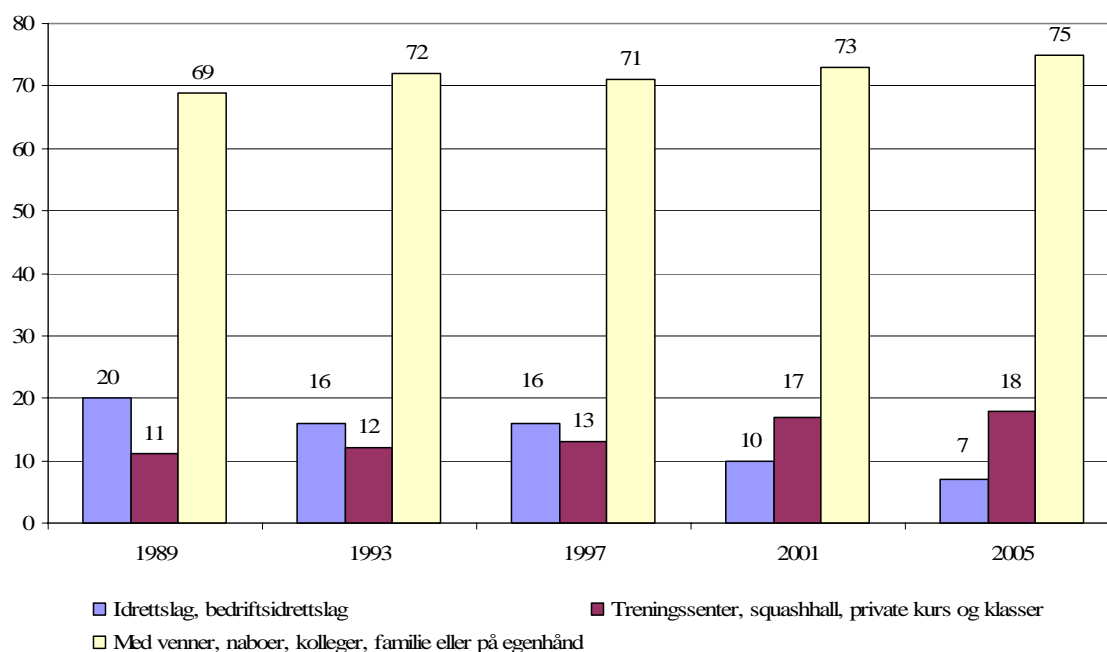
17 Dette kan blant annet forklares med at en del prosjekter som er initiert de senere årene har hatt til hensikt å inkludere flest mulig i idretten, slik som Osloidrettens Storbyarbeid. Slike aktiviteter presenteres senere i kapitlet.

Spesielt er det aktivitetsnivået som har økt, mens andelen som er medlemmer i den organiserte idretten bare har økt marginalt (fra 40 prosent i 1996 til 42 prosent i 2006). Flere unge i Oslo trener i dag sammenliknet med i 1996, både innenfor og utenfor idrettslagene, og færre er inaktive. Den største økningen i organisasjonssammenheng finnes for bruken av kommersielle treningssentre: I 1996 var det 21 prosent som hevdet at de hadde trent på treningssentre, mens tilsvarende tall for 2006 var 31 prosent.

Voksne

Sees det nærmere på hvordan de voksne organiserer sin fysiske aktivitet, finnes det ikke tall som viser situasjonen utelukkende for Oslos innbyggere. Tall fra Norsk Monitor 2005 viser imidlertid situasjonen i landet som helhet for befolkningen over 15 år.

Figur 1: Arenaene en oftest er fysisk aktiv innenfor. Befolkningen over 15 år, prosent.

Kilde: MMI Norsk Monitor 2005

Figur 1 viser for det første at andelen voksne som sier de oftest trener med venner, naboer, kolleger, familie eller på egenhånd – altså utenfor organisasjonene - har vært stabilt høy i hele perioden 1989-2005, og gradvis økt noe. Det er dermed klart flest i denne aldersgruppen som trener uorganisert fremfor organisert. For det andre illustrerer figuren at andelen voksne som sier at de oftest trener i idrettslag eller bedriftsidrettslag har gått sterkt tilbake i perioden - fra 20 til 7 prosent - og andelen som oftest trener på treningssenter, squashhall, private klasser og liknende har økt fra 11 til 18 prosent i tilsvarende periode. Andelen voksne som aktiviseres gjennom idrettslagene er dermed relativt liten, og langt mindre enn andelen som trener på treningssentre. Trening på treningssentre er mer utbredt i storbyer enn i distriktene, det er derfor grunn til å tro at andelen voksne Oslo-borgere som trener på treningssentre er noe høyere enn de 18 prosentene som gjelder for hele landet.

Som vist over foregår størsteparten av den fysiske aktiviteten blant voksne i Norge uorganisert, altså utenfor idrettslag og treningssentre. Tabell 2 nedenfor viser hvilke mosjonsaktiviteter som er mest utbredt blant nordmenn over 15 år.

Det er ikke spurt om i hvilken organisasjonssammenheng aktivitetene er gjennomført, men en ser at dette primært er aktiviteter som organiseres på egenhånd.

Tabell 2: De mest populære mosjonsaktivitetene drevet av personer over 15 år minst én gang i måneden i sesongen, 2001. Prosent.

Aktivitetstype	Prosent
Fotturer i skog og mark	56
Sykling	33
Skiturer i skog og fjell	26
Svømming	24
Jogging	20
Styrketrening/vektløfting/kroppbygging	18
Gymnastikk/jazzballett/aerobic	17
Fotball	13
Dans	12

Kilde: MMI Norsk Monitor 2001-2002, hentet fra Tilstandsrapport 2003 NIF.

Organisert idrett: Oslo Idrettskrets

Over kom det frem at 42 prosent av Osloungdommen mellom 14-17 år var medlemmer av et idrettslag i 2006. Tilsvarende tall for voksne, men denne gangen på landsbasis, var 7 prosent i 2005. Det er Oslo Idrettskrets (OIK) som organiserer den tradisjonelle idrettslagsaktiviteten i Oslo. OIK er i dag den største frivillige organisasjonen i byen, og landets største Idrettskrets. Pr. 31.12 2007 var OIK registrert med 216 600 medlemskap (299 120 medlemskap med bedriftsidretten inkludert), fordelt på 40 særkretser/regioner og 1332 klubber (643 klubber hvis bedriftsidretten holdes utenfor). Totalt organiserer kretsen 66 idretter. OIK har en viktig rolle som felles talerør og pådriver overfor kommunale og statlige myndigheter. OIK har, i tillegg til å ivareta egne administrative oppgaver, ansvar for en rekke andre oppgaver. Blant annet har de ansvar for Osloidrettens Storbyarbeid som kommunen gir betydelig støtte til, de fordeler bane- og halltid mellom idrettene, og de fordeler kommunale og statlige midler til ulike aktivitetstiltak. OIK fordeler og utbetaler den kommunale støtten til Oslo-idretten, basert på føringer og retningslinjer gitt av bystyret. Rammetilskuddet fra Oslo kommune var på 30,95 mill. kroner i 2008. I tillegg kommer midler til aktivitetsprosjekter for ulike grupper med spesielle behov. Dette utdypes ytterligere senere i kapittelet.

I en rapport utarbeidet av Seippel for Oslo Idrettskrets i 2006, viser det seg at Osloidretten gjennomføres ved hjelp av en betydelig frivillig innsats.¹⁸ Rapporten konkluderer med at det legges ned 96 timer frivillig arbeid i en gjennomsnittlig uke i et gjennomsnittlig idrettslag i Oslo. Dette utgjør årlig godt over 3 millioner timer frivillig arbeid, eller 1775 årsverk. I 2005 ble det i Osloidretten lagt ned om lag 2000 årsverk i frivillig arbeid, noe som har en verdi på over 690 millioner kroner.

4.1.2 Status for aktivitet

I fortsettelsen følger oversikter over hvor stor oppslutningen var om ulike idrettslagsaktiviteter i 2007, hvilke idrettslagsaktiviteter som økte i oppslutning fra 2006 til 2007, og hvilke som gikk tilbake. Det er grunn til å opplyse at det hefter noe usikkerhet ved disse tallene. De er basert på Idrettsregistreringen til Norges Idrettsforbund (NIF), da alle idrettslag plikter å formidle nøkkeltall om sin virksomhet til NIF. Feilrapportering får selvsagt konsekvenser, som kunstig økning eller tilbakegang for enkelte idretter. Det er også slik at sær-idrettslagene skal melde inn antall aktive, mens fleridrettslagene skal melde inn antall medlemskap.

¹⁸ Seippel, Ørnulf (2006): Frivillig innsats i Oslo-idretten. Rapport 2006:5, Institutt for samfunnsforskning.

En og samme person kan være aktiv i flere av fleridrettslagenes idretter, dermed er antall aktive høyere enn antall medlemskap. Uansett disse forbeholdene gir tallene en pekepinn på hvordan status for aktiviteten organisert av OIK ser ut i dag. All informasjonen gjelder aldersgruppene fra og med 6 år og oppover, og gjelder kun for Oslo.

Tabell 3: Aktiviteter med størst oppslutning i 2007 i Oslo. Antall medlemskap.

Idrettsgren	Totalt
Fotball	27529
Ski	16144
Gym & Turn	8293
Tennis	7419
Padling	5596
Håndball	5277
Bandy	4975
Seiling	4897
Golf	4096
Kampsport	4028

Kilde: NIFs medlemsregistrering mottatt fra Oslo Idrettskrets.

Tabell 4: Aktiviteter med størst oppslutning blant 6-25 åringer i 2007 i Oslo. Antall medlemskap.

Idrettsgren	Totalt
Fotball	22159
Ski	13946
Gym & Turn	5054
Håndball	4163
Tennis	3997
Bandy	3121
Kampsport	2678
Svømming	2650
Friidrett	2115
Dans	1845

Kilde: NIFs medlemsregistrering mottatt fra Oslo Idrettskrets.

Tabell 3 og 4 viser at fotball og ski er de to klart største idrettene i Oslo – både blant de yngste og hvis en ser alle aldergruppene under ett. Tar en utgangspunkt i tallene for 2006 fra NOVA-rapporten "Aktiv Oslo-ungdom" igjen, som inkluderer *både* de som er idrettslagsmedlemmer *og* de som ikke er det, kommer følgende bilde frem:¹⁹

Tabell 5: Oppslutning om ulike idrettsgrener blant Oslo-ungdom 14-17 år. Prosent.

Idrettsgren	Gutter	Jenter	Totalt
Fotball	53	24	38
Dansing	1	18	10
Håndball	3	16	10
Kampsport	9	5	7
Basketball	5	4	4

Kilde: Strandbu og Bakken (2007) side 47.

Tabell 5 viser store kjønnsforskjeller i aktivitetspreferanser: Selv om fotball er den mest populære idretten for både gutter og jenter, er den fortsatt langt mer populær blant guttene. Dans er nest mest populært blant jentene, mens så godt som ingen gutter driver denne aktiviteten. Håndball er også i stor grad en "jenteidrett" vurdert ut fra oppslutningen.

¹⁹ Strandbu og Bakken (2007): Aktiv Oslo-ungdom. En studie av idrett, minoritetsbakgrunn og kjønn. Rapport 02/07 NOVA.

Undersøkelsen viser også at jentene sprer seg over et større utvalg av idretter enn guttene - fotball, dansing og håndball - mens fotball er dominerende blant guttene.

Tallene i tabell 3 og 4 kan ikke direkte sammenliknes med tallene i tabell 5. For det første inkluderer de to førstnevnte tabellene svar fra idrettslagsmedlemmer, mens den siste også inkluderer de som ikke har slikt medlemskap. For det andre er ikke aldersgruppene identiske. Tabell 5 gir imidlertid viktig informasjon om kjønnsforskjeller i aktivitetspreferanser som ikke er inkludert i tallene referert fra Idrettsregistreringen.

4.1.3 Aktivitetstrender

Her vises hvilke idrettslagsaktiviteter i Oslo som øker og avtar i popularitet.

Økt oppslutning

Tabell 6: Aktivitetene som økte mest totalt fra 2006-2007 i Oslo. Antall medlemskap.

Idrettsgren	Totalt
Gym & Turn	+1667
Dans	+1459
Klatring	+1307
Ski	+782
Gang- og turmarsj	+728
Tennis	+657
Skyting	+586
Luftsport	+458
Ridning	+418
Sykkel	+406

Kilde: NIFs medlemsregistrering mottatt fra Oslo Idrettskrets.

Tabell 7: Aktivitetene som økte mest blant 6-25 åringer fra 2006-2007 i Oslo. Antall medlemskap.

Idrettsgren	Totalt
Gym & Turn	+1035
Dans	+949
Klatring	+787
Ski	+658
Gang- og turmarsj	+567
Tennis	+449
Volleyball	+248
Skøyter	+217
Sykkel	+184
Basketball	+154

Kilde: NIFs medlemsregistrering mottatt fra Oslo Idrettskrets.

Tabell 6 og 7 viser at det er et forholdsvis godt samsvar i hvilke idretter som opplever økt oppslutning mellom barn/ungdom og alle aldersgrupper. Unntakene er for voksenaktiviteter som skyting, og til en viss grad luftsport. Noe overraskende er det at gang- og turmarsj øker sin oppslutning såpass mye, spesielt blant de yngre.

Avtagende oppslutning

Tabell 8: Aktivitetene som avtar mest totalt fra 2006-2007 i Oslo. Antall medlemskap.

Idrettsgren	Totalt
Fotball	-749
Bandy	-501
Svømming	-353
Idrett for funksjonshemmede	-243
Ishockey	-201
Seiling	-162
Bordtennis	-137
Håndball	-137
Golf	-115
Boksing	-105

Kilde: NIFs medlemsregistrering mottatt fra Oslo Idrettskrets.

Tabell 9: Aktivitetene som avtar mest blant 6-25 åringer fra 2006-2007 i Oslo. Antall medlemskap.

Idrettsgren	Totalt
Bandy	-492
Fotball	-431
Svømming	-275
Seiling	-270
Fekting	-116
Bordtennis	-106
Kickboksing	-94
Biljard	-90
Snowboard	-70
Idrett for funksjonshemmede	-54

Kilde: NIFs medlemsregistrering mottatt fra Oslo Idrettskrets.

Tabell 8 og 9 viser hvilke idretter som avtar i popularitet. Det viser seg at fotball, som er den klart største idretten i Oslo og i landet for øvrig, også er den som går mest tilbake. Her er det imidlertid snakk om en minimal tilbakegang med tanke på hvor mange som faktisk spiller fotball totalt. At svømming går tilbake kan ha sammenheng med hallkapasiteten i byen. Det er rimelig å anta at flere svømmehaller ville ført med seg en større aktivitet.

Aktivitetstall utvalgte idretter

Noen særkretser administrerer flere idrettsgrener. I tabell 10 og 11 vises hvordan oppslutningen om idrettene organisert av skikretsen og bandykretsen ser ut i Oslo når en deler inn i de ulike idrettene.

Tabell 10: Aktivitetsstatus bandykretsen alle aldersgrupper og 6-25 år i Oslo. Antall medlemskap.

Idrett	ALLE ALDERSRUPPER			6-25 ÅR		
	2007	2006	Øker/avtar	2007	2006	Øker/avtar
Bandy	1 754	1 907	-153	1 366	1568	-202
Rinkbandy	0	10	-10	0	0	0
Innebandy	2819	3 027	-208	1510	1705	-195
Landhockey	322	515	-193	232	394	-162

Kilde: NIFs medlemsregistrering mottatt fra Oslo Idrettskrets.

Selv om det er en utbredt oppfatning at innebandy øker i oppslutning, er ikke det situasjonen hvis en utelukkende ser på forskjellen mellom 2006 og 2007. Det er imidlertid snakk om en relativt liten nedgang for en idrett med stor oppslutning. Tabellen viser at det er innebandy som er den klart største grenen i bandykretsen.

Tabell 11: Aktivitetsstatus skikretsen alle aldersgrupper og 6-25 år i Oslo. Antall medlemskap.

Idrett	ALLE ALDERSGRUPPER			6-25 ÅR		
	2007	2006	Øker/avtar	2007	2006	Øker/avtar
Alpint	3045	3015	+30	2782	2737	+45
Langrenn	12355	11869	+486	10602	10228	+374
Hopp	153	179	-26	118	116	+2
Kombinert	83	88	-5	66	63	+3
Telemark	84	55	+29	46	24	+22
Freestyle	395	156	+239	311	120	+191

Kilde: NIFs medlemsregistrering mottatt fra Oslo Idrettskrets.

Til tross for snøfattige vintre øker de fleste skiidrettene i oppslutning. Unntaket er hopp, som opplever en liten tilbakegang. Mens langrenn er den aktiviteten som øker mest i antall medlemskap, er det freestyle som opplever den prosentvis største økningen blant skiidrettene.

4.1.4 Aktiviseringsprosjekter

Som nevnt fungerer Oslo kommune ved Idrettsetaten som en tilrettelegger for fysisk aktivitet. Gjennom anlegg og områder for slik aktivitet gis Oslos innbyggere muligheter til å være fysisk aktive. Oslo kommune bidrar imidlertid med betydelige midler til Oslo Idrettskrets slik at disse igjen kan gjennomføre aktivitet for grupper med spesielle behov. I fortsettelsen vil slike prosjekter beskrives.

Osloidrettens storbyarbeid

Osloidrettens Storbyarbeid har ungdom, spesielt inaktiv ungdom og ungdom med problematferd, som en av sine viktigste målgrupper. Prosjektet startet opp i 1994. Osloidrettens storbyarbeid er organisert gjennom Oslo Idrettskrets (OIK), og er finansiert av Oslo kommune og Kultur- og kirkedepartementet. Osloidrettens Storbyarbeid består i dag av tre ulike prosjekter eller tiltak: Klubbtiltak, Gatekamp og Idrett & Utfordring.

Klubbtiltak

Formålet med alle tiltak innenfor ”Klubbtiltak storby” er primært å inspirere inaktive eller uorganiserte barn og ungdom til fysisk aktivitet i lokalmiljøet. Målet er å inkludere nye grupper inn i idrettslagenes ordinære aktivitetstilbud. Tiltakene som gis støtte må derfor understøtte lagenes ordinære aktiviteter. Tilskuddet kan anvendes til tiltak som motvirker eller reduserer økonomiske og sosiale barrierer for å delta i aktiviteter i regi av idrettslag. Tiltak som understøtter og stimulerer til aktivitet for barn og ungdom med innvandrerbakgrunn, og spesielt jenter, blir prioritert. Tiltak for å øke foreldres deltakelse og engasjement i idrettslag er også tilskuddsberettiget. Oslo kommune bidrar med 2 millioner kroner til prosjektet i 2008.

Gatekamp

Gatekamp er en annerledes måte å drive idrett på, der ungdom oppsøkes der ungdommen er. Gjennom prosjektet tilbys aktiviteter i ungdommens eget nærmiljø, og ungdommen er selv med på å forme aktiviteten. I tillegg til å skape aktivitet, ønsker OIK å forebygge og bekjempe vold, kriminalitet, rusmisbruk og rasisme gjennom prosjektet. Ved å skape samarbeid mellom idrett, skole, bydel og politi er målet å bruke idrett og aktivitet til å skape levende og aktive lokalmiljøer. Tidligere var Gatekamp et helårig prosjekt med aktiviteter i Bjølsenhallen og på Furuset gjennom hele året. Begrenset økonomi har imidlertid gjort at det fra 2006 kun tilbys sommeraktivitet med Gatekamp. Oslo kommune støtter sommerpatruljen med 0,3 millioner i 2008.

Idrett & Utfordring

Idrett & Utfordring er et tilbud til tenåringer som på grunn av atferd eller sine omgivelser står i fare for å utvikle eller videreutvikle en negativ atferd. I tillegg til idretten som metode legger prosjektet stor vekt på det sosiale aspektet i og rundt aktivitetene. Det prosjektet som i dag er organisert som Idrett & Utfordring startet i 1995 i Bydel Søndre Nordstrand. Barneverntjenesten innledet et samarbeid med den lokale idretten og det lokale politiet om sitt kriminalitetsforebyggende arbeid med ungdommene i bydelen. Resultatene av å bruke idretten som metode var så gode at Oslo kommune fulgte opp med økonomiske midler til å starte lignende prosjekter i flere av bydelene.

Prosjektet Idrett & Utfordring har vært drevet av OIK siden 1999. Frem til 2003 var prosjektet i sin helhet finansiert av Oslo kommune. Helse og Rehabilitering har siden bidratt med delfinansiering. Fra september 2004 har Sparebankstiftelsen DnBNOR støttet prosjektet over en toårs periode, mot at midlene brukes til oppstart av grupper i alle bydelene. I 2008 bidro Oslo kommune med 1,3 millioner til prosjektet. Det er i dag totalt 22 Idrett & Utfordring grupper i Oslo fordelt på alle bydelene. De fleste gruppene har aktivitet på ettermiddags- og kveldstid, mens noen har fått det til å bli en del av skoledagen. Alle ungdommene som deltar i gruppene har aktivitet en dag i uka. Tilbakemeldingene fra ungdommer, foreldre og de som jobber med ungdommene i bydelene er svært positive.

Aktiv på dagtid

Aktiv på dagtid organiseres også gjennom Oslo Idrettskrets. Prosjektet er et tilbud om fysisk aktivitet som gis til personer mellom 18 og 65 år bosatt i Oslo, som av ulike årsaker står helt eller delvis utenfor arbeidslivet og mottar en form for trygd. Tiltaket har stor oppslutning med om lag 300 besøk daglig. Fra Idrettskretsens side anses prosjektet som et ledd i en brobygging mellom idrett og helse. Det tilbys rundt 80 timer med ulike aktiviteter hver uke, ledet og organisert av høyt kvalifiserte instruktører. Målet er å tilrettelegge fysisk aktivitet for personer med spesielle behov. Samtidig jobbes det med å skape positive holdninger til det å være fysisk aktiv, gi enkeltindividene mestringfølelse, bedre selvbilde og selvkontroll. Prosjektet ble i 2008 støttet med i overkant av 3 millioner kroner gitt over Helse- og velferdsetatens budsjett for 2008.

Seniorprosjektet 60 pluss

Prosjektet skal gi konkrete tilbud om fysisk aktivitet til friske personer over 60 år, der hovedmålsetningen i utgangspunktet er å aktivisere de inaktive eldre. Prosjektet fikk 2 mill. kroner i kommunal bevilgning i 2008. I tillegg til egne prosjekter (eksempelvis Trim for eldre), blir midlene benyttet til å støtte aktiviteter for denne aldersgruppen i regi av rundt 40 lag og foreninger rundt i hele byen.

Stor og sterk i bydel Alna og Søndre Nordstrand

Oslo Idrettskrets inngikk i 2007 et samarbeid med Norges Diabetesforbund, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL), Nasjonalforeningen for folkehelsen og Stor & Sterk- prosjektet ved Ullevål universitetssykehus og bydelene Alna og Søndre Nordstrand.

Målet med samarbeidsprosjektet er å tilby trening og kurs om kosthold og matlaging for overvektige barn og deres foreldre i bydelene Alna og Søndre Nordstrand. Partene vil tilrettelegge for at deltakerne skal få positive opplevelser i sitt nærmiljø, økt kunnskap om egen kropp, helse, ernæring og fysisk aktivitet som etter hvert kan føre til endrede vaner. Det forventes at prosjektet vil kunne forebygge sykdom og gi økt mestring i hverdagen.

Helse- og omsorgsdepartementet støttet prosjektet med 500 000 kroner i 2007. Oslo kommune bidro med 500 000 kroner til prosjektet i 2008.

Barnas og ungdommens idrettsskoler

Barnas og ungdommens idrettsskoler (BUIS) organiseres og drives av Idrettsetaten. BUIS jobber ut fra en målsetning om at de som ikke ønsker å være med i et idrettslag også skal ha et tilbud om fysisk aktivitet. Målet er å gi barn og ungdom uforpliktende, men positive holdninger til fysisk aktivitet. BUIS tilbyr blant annet instruktørlønn til skoler som har egne instruktører og ønsker å tilrettelegge for aktivitetstilbud i nærmiljøet. I tillegg gis det blant annet tilbud om vinteraktiviteter, feireaktiviteter, aktivitets- og friluftsløp, og sommerleir på Hudøy.

Norway Cup

Oslo kommune gir omfattende bistand til arrangementet Norway Cup. I tillegg til direkte økonomisk tilskudd, som utgjorde 2 mill. kroner i 2008, gis ulike gratis og/eller rabatterte kommunale tjenester til arrangementet.

4.1.5 Barrierer for utøvelse av fysisk aktivitet

Hvis en har kunnskaper om grunnene folk oppgir for fysisk inaktivitet, er det lettere å finne ut hva som eventuelt kan gjøres for å aktivisere disse menneskene. Ung i Oslo-undersøkelsen gir noen svar på hvilke barrierer Oslo-ungdom mellom 14-17 år opplever i forhold til å være fysisk aktive.²⁰

Tabell 12: Treningspassives grunner til ikke å trene. N=1127. Prosent.

Begrunnelse	Svært viktig	Litt viktig	Ikke viktig
Jeg skulle gjerne trene, men kommer aldri i gang	46	30	25
Jeg har andre interesser	45	35	20
Jeg har ikke tid	34	35	31
Jeg får mosjon på andre måter (går, sykler ol.)	28	35	37
Jeg har ikke funnet en treningsform som passer meg	28	35	38
Jeg er ikke flink i sport/idrett	23	32	45
Jeg er i for dårlig form	19	33	49
Foreldrene mine vil ikke at jeg skal bruke tid på trening	7	10	83

Kilde: Strandbu og Bakken (2007): side 59.

Ser en på begrunnelsene respondentene har oppgitt som ”svært viktige”, er det to begrunnelser som er klart viktigst. Hele 46 prosent svarer at de gjerne skulle ha trent, men at de aldri kommer i gang. Dette er en gruppe som ikke aktivt motsetter seg trening, men terskelen for å komme i gang oppleves som for høy. Begrunnelsen med nest størst oppslutning er ”har andre interesser”, og på tredje plass kommer ”har ikke tid”. De to sistnevnte begrunnelsene omfatter ungdom som ikke prioriterer fysisk aktivitet i sin hverdag.

4.2 Anlegg

Den samlede anleggsmassen i Oslo kommune skal gi flest mulig av byens innbyggere mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet. I det følgende diskuteres anleggssituasjonen for flere av idrettene som drives i Oslo.

20 Strandbu og Bakken (2007): Aktiv Oslo-ungdom. En studie av idrett, minoritetsbakgrunn og kjønn. Rapport 02/07 NOVA.

4.2.1 Anleggsstatus i Oslo

Idrettshaller

Tabell 13 gir en oversikt over idrettshallsituasjonen i Oslo kommune fordelt på de ulike bydelene. For å skape et riktigst mulig bilde av situasjonen er det viktig å tydeliggjøre hva som legges i de ulike betegnelse som benyttes. Betegnelsen ”idrettshall” inkluderer både *små* idrettshaller som er haller for basketball, volleyball og turn, og *store* idrettshaller som er håndballflater eller større. Videre telles én flate som én hall, for eksempel regnes Oppsal Arena - som har fire flater - som fire haller.

Som det fremkommer av tabell 13 har Oslo ved årsskiftet 2007/2008 totalt 59 store og små idrettshaller. Av disse hallene er det:

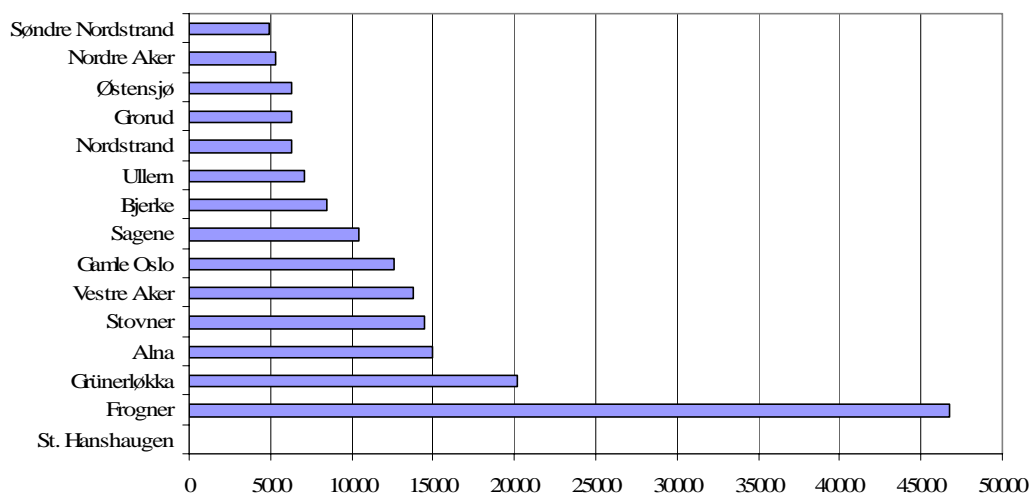
- 50 spilleflater for håndball, derav
 - 29 med kommunalt eierskap
 - 21 med privat eierskap
- 9 mindre haller for basketball, volleyball og turn

Tabell 13: Oversikt over Oslo kommunes små og store idrettshaller etter bydeler.

Bydel	Kommunale haller, store	Eier/forvalter	Private haller, store	Eier/forvalter	Små haller	Eier/forvalter
1. Gamle Oslo	Hangar'n	IDR			Etterstad	UBF
	Jordal	IDR				
2. Grünerløkka					Vulkan basket	IDR
					Hasle turnhall	Oslo Turnforening
3. Sagene	Bjølsenhallen 1	IDR	Voldsløkka	OBIK		
	Bjølsenhallen 2	IDR				
4. St. Hanshaugen						
5. Frogner			Bygdøhus	Privat		
6. Ullern	Skøyen	UBF	Njårdhallen 1	Njård		
	Øraker	UBF	Njårdhallen 2	Njård		
7. Vestre Aker	Hovseter	UBF	Persbråten	Priv/UBF	Røa volley	UBF
8. Nordre Aker	Kjelsås	UBF	Domus Athletica	SiO	Sogn VGS	UBF
	Kringsjø	UBF	NIH 1	NIH	NIH turnsal	NIH
	Engebråten	UBF	NIH 2	NIH		
			NIH 3	NIH		
9. Bjerke	Linderud	UBF	Veitvet	VSP		
			Løren plast	H/L		
10. Grorud	Apalløkka 1	IDR			Ammerud basket	UBF
	Apalløkka 2	IDR				
	Romsås (Bjøråsen)	UBF				
11. Stovner	Stovner	IDR				
	Haugenstua	UBF				
12. Alna	Furuset senter	IDR	Furuset Forum	FIF		
	Haugerudhallen	UBF				
13. Østensjø	Bøler	UBF			Skøyenåsen	UBF
	Høyenhallen	UBF				
	Oppsal Arena 1	IDR				
	Oppsal Arena 2	IDR				
	Oppsal Arena 3	IDR				
14. Nordstrand			Bækkelagshallen	BSK	Kastellet volley	UBF
			Ekeberg 1	OIK		
			Ekeberg 2	OIK		
			Ekeberg 3	OIK		
			Nordstrand	NIF		
15. Søndre Nordstrand			KFUM	KFUM		
	Bjørnholt 1	UBF	Klemetsrud plast	KIL		
	Bjørnholt 2	UBF	Prinsdal	HIF		
	Bjørnholt 3	UBF				
	Holmlia	IDR				
	Klemetsrud fjell	IDR				
		Totalt 29		Totalt 21		Totalt 9

Setter en hallsituasjonen i Oslos bydeler opp mot hverandre, synliggjøres forholdsvis store geografiske forskjeller.

Figur 2: Antall innbyggere per små og store idrettshaller i Oslo i 2007.²¹

- Best i byen: Oslo nord/øst
 - Søndre Nordstrand (ca. 4900 innbyggere pr. hall)
 - Nordre Aker (ca. 5300 innbyggere pr. hall)
 - Østensjø og Nordstrand (ca. 6300 innbyggere pr. hall)
- Dårligst i byen: Oslo sentrum
 - St. Hanshaugen (0 haller)
 - Frogner (ca. 47 000 innbyggere pr. hall)
 - Grünerløkka (ca. 20 000 innbyggere pr. hall)

Analysefirmaet Protinus gjennomførte høsten 2002 en landsomfattende spørreundersøkelse om bruk av blant annet flerbrukshaller.²² Undersøkelsen viser at før klokken 15.00 er det skolene som er den klart største brukergruppen ved disse anleggene. Etter klokken 15.00 overtar den organiserte idretten som hovedbruker, og det er aldersgruppen 13 til 19 år som er hyppigst representert på ettermiddagstid i hverdagen. Unntaket her er Oslo, der det er de voksne som utgjør den største brukergruppen på ettermiddagen. Håndball er den aktiviteten som bruker mest tid i hallene. Her er det imidlertid store variasjoner fylkene i mellom. I de kommunalt eide store idrettshallene i Oslo (29 stykker) viser tall fra Oslo Idrettskrets (tabell 14) at det også her er håndball som har mest treningstid, etterfulgt av innebandy og basketball.

21 Blindern og Domus Athletica er ikke inkludert i tall for Nordre Aker da disse hallene representerer et tilbud primært rettet mot utvalgte grupper. Dermed er 57 haller inkludert i grafen.

22 Resultatene er hentet fra Idrett & Anlegg 1 / 2003.

Tabell 14: Fordeling av treningstid ved Oslo kommunalt eide idrettshaller, 2007.

Idrett	Antall lag	Prosent av totalt antall lag	Antall treningstimer
Håndball	371	37	326
Innebandy	211	29	254
Basketball	155	21	187
Volleyball	65	9	78
Gym og turn	15	2	18
Badminton	13	2	16
Totalt	730	100	879

Kilde: Oslo Idrettskrets

Oslos hallsituasjon sammenliknet med landet forøvrig

Oslo har tidligere operert med en målsetning om 10 000 innbyggere per idrettshall. Tar en utgangspunkt i at Oslo har 560 000 innbyggere i 2008, er det i dag om lag 11 000 innbyggere fordelt på byens 50 håndballflater. I tabell 15 ser en hvordan situasjonen i Oslo ser ut sammenliknet med resten av storbyene i landet.

Tabell 15: Innbyggere pr. håndballflate i landets fem største byer.

By	Innbyggere per håndballflate
Oslo	Ca. 11 000
Bergen	Ca. 8 000
Trondheim	Ca. 7 000
Stavanger	Ca. 7 000
Kristiansand	Ca. 4 600

Kilde: Informasjon mottatt fra de ulike kommuner.

En annen måte å nærme seg en vurdering av hallsituasjonen i Oslo på er å se på antall treningstimer per lag som benytter seg av hallen. Tabell 15 viste hvordan treningstiden fordeles mellom de ulike hallidrettene i Oslos kommunale idrettshaller. Den viste at totalt 879 treningstimer ble fordelt på 730 lag, noe som gir 72 minutter treningstid i gjennomsnitt per lag. Oslo Idrettskrets mener det bør være et mål å forbedre situasjonen slik at treningstiden per lag økes til 3 timer i løpet av planperioden.

Fotball

Oslo kommune og Oslo Kunstgressanlegg AS (OKAS), som ble etablert i 2001, har sammen bygget et stort antall nye kunstgressbaner rundt i Oslo de senere årene. Den sterke satsing på kunstgressbaner i Oslo tydeliggjøres i tabellen under.

Tabell 16: Kunstgressbaner i Oslo fordelt på bydeler og idrettslag. Banene er 11-er baner hvis ikke annet er angitt.

Kunstgressbane	Ferdigstilt år	Bydel	Idrettslag
Domus Atletica	1996	Nordre Aker	OSI
Dælenenga	1997	Grünerløkka	Grüner IL
Røa 7-er	1998	Vestre Aker	Røa IL
Furuset	1998	Alna	Furuset fotball IF
Høybråten 7-er	1999	Stovner	Høybråten og Stovner IL
Høybråten	1999	Stovner	Høybråten og Stovner IL
Jordal	1999	Gamle Oslo	
Rudolf Nilsens plass 7-er	1999	Gamle Oslo	
Friggfeltet/Tørteberg	1999	Frogner	Frigg
Gressbanen	2001	Vestre Aker	Ready
Grorud	2001	Grorud	Grorud IL
Voldsløkka	2002	Sagene	Sagene IF
Grefsen stadion	2002	Nordre Aker	Kjelsås Fotball

Kunstgressbane	Ferdigstilt år	Bydel	Idrettslag
Greibanen	2002	Grorud	Sportsforeningen Grei
Ekeberg	2002	Nordstrand	KFUM-kam.
Nordstrand	2002	Nordstrand	Nordstrand IF
Mortensrud	2002	Søndre Nords.	Klemetsrud IL
Bjørndal	2002	Søndre Nords.	Bjørndal IF
Norges Idrettshøgskole	2002	Nordre Aker	
Valle Hovin	2003	Gamle Oslo	Vålerenga Fotball
Ullern	2003	Ullern	Ullern Fotball
Korsvoll	2003	Nordre Aker	Korsvoll IL
Hasle/Løren 7-er	2003	Bjerke	Hasle-Løren IL
Hasle/Løren	2003	Bjerke	Hasle-Løren IL
Romsås (Humbleby) 7-er	2003	Grorud	Romsås IL
Vestli	2003	Stovner	Vestli IL
Heming	2004	Vestre Aker	Heming IL
Nordre Åsen 7-er	2004	Nordre Aker	Skeid
Nordre Åsen	2004	Nordre Aker	Skeid
Linderud	2004	Bjerke	Linderud IL
Årvoll	2004	Bjerke	Årvoll IL
Ellingsrud	2004	Alna	Ellingsrud IL
Haugerud	2004	Alna	Haugerud IF
Tveita 7-er	2004	Alna	Tveita IL
Haraløkka	2004	Østensjø	Bøler IF
Rustad	2004	Østensjø	Rustad IL
Holmlia	2004	Søndre Nords.	Holmlia SK
Hallagerbanen	2004	Søndre Nords.	Ljan IF
Caltexløkka	2005	Grünerløkka	Lille Tøyen IF
Røa	2005	Vestre Aker	Røa IL
Kringsjø	2005	Nordre Aker	SFK Lyn
Veitvet	2005	Bjerke	Veitvet Spkl.
Kalbakken	2005	Grorud	Grei
Bryn	2005	Alna	Teisen IF
Prinsdal	2005	Søndre Nords.	Hauketo IF
Trasop	2005	Østensjø	Oppsal Fotball
Bygdøhus	2007	Frogner	Bygdøy/Monolitten
Valle Hovin II	2007	Gamle Oslo	Vålerenga fotball
Ekeberg	2007	Nordstrand	KFUM-kam.
Ekeberg 7-er	2007	Nordstrand	KFUM-kam.
Ferd stadion	2007	Frogner	Bygdøy/Monolitten
Nordstrand	2007	Nordstrand	Nordstrand IF
Romsås (Humbleby) 7-er	2007	Grorud	Romsås IL
Nordstrand 7-er	2008	Nordstrand	Nordstrand IF
Ensjø 5-er	2008	Gamle Oslo	Lille Tøyen
Monolitten 7-er	2008	Ullern	Bygdøy/Monolitten
Furuset/Trimmen 7-er	2008	Alna	Furuset fotball IF
Lindeberg 7-er	2008	Alna	Lindeberg Sportsklubb
Marienlyst	2008	St. Hanshaugen	Frigg

4.2.2 Situasjonen for "nye" idretter

Endringer i oppslutningen om ulike idretter følger til en viss grad endringer i samfunnet for øvrig. En stadig økende innvandring til Oslo er en av grunnene til at en del idretter som ikke tidligere har hatt fotfeste i byen, nå opplever økt oppslutning. Det er derfor interessant å ta for seg noen av disse "nye" idrettene for å se hvordan situasjonen ser ut på anleggssiden.

Tabell 17: Utbredelse og anleggssituasjon i Oslo for "nye" idretter. Tall fra 2008.

Idrett	Antall aktive	Antall anlegg	Anlegg, lokalisering	Kommentarer
Amerikansk fotball	393	2	Jordal kunstgressbane Ekeberg	Sammen m. blant annet rugby
Cricket	1044	3	Ekeberg 1 og 2 Rommensletta	
Landhockey	322	2	Jordal Kjelsåshallen	Sommertid Vinterstid
Rugby	118	1	Ekeberg (Parker for trening)	Ikke tilfredsstillende for landskamper
Futsal	33 lag i serien		Kommunale idrettshaller	Prøveordning 2008-2009

Kilde: Medlemsregistreringen NIF og Oslo Idrettskrets

4.3 Oppsummering

Det foregår endringer i hvordan folk foretrekker å organisere den fysiske aktiviteten. Det har de senere årene vært en økning i antall personer som trener på treningssentre både blant ungdom og voksne. Blant voksne har det funnet sted en nedgang i oppslutningen om idrettslaget som arena for fysisk aktivitet, mens ungdommens oppslutning om denne organiseringsformen holder seg stabil.

En generell tendens i tiden er at det stilles større forventninger til frihet og fleksibilitet, og dermed også et ønske om mindre ansvar og forpliktelser knyttet til det å være fysisk aktiv. Generelt er dette en trend blant de mer voksne aldersgruppene, men en ser samtidig at mange unge velger aktiviteter utenfor den organiserte idretten. Det vokser stadig frem miljøer hvor barn og ungdom driver med aktivitet på egne premisser. Eksempler på dette er skateboard, snowboard, dans og off-road sykling. Osloidrettens Storbyarbeid er et tiltak med utgangspunkt i disse utviklingstrekkene, der ungdom skal kunne delta i idrettsaktivitet uten krav om medlemskap i et idrettslag. Det er grunn til å tro at etterspørselen etter denne typen aktiviteter vil øke i omfang og oppslutning i tiden som kommer. Slik situasjonen er i dag, er det utelukkende den organiserte idretten som har treningstid i Oslos idrettshaller. De økte kravene til fleksibilitet gjør det rimelig å anta at også de som trener egenorganisert ønsker og bør få plass i idrettshallene. Utviklingen av idretten futsal er en annen trend som har konsekvenser for Oslos fremtidige hallkapasitet. Befolkningsvekst innebærer sannsynligvis også at flere skal aktiviseres og finne plass i de tilrettelagte idrettsanleggene i årene som kommer. Alt i alt er det mange utviklingstrekk som peker i retning av at idrettshallene og idrettsanleggene forøvrig i tiden som kommer vil settes under ytterligere press.

5. Analyse av behov for aktivitet og anlegg

Forrige kapittel ga en oversikt over status i forhold til aktiviteter og anlegg i Oslo: Hvilke aktiviteter er de mest populære i dag? Hvordan har oppslutningen om de ulike aktivitetene endret seg? Hvordan ser anleggssituasjonen ut for de ulike idrettene? I dette kapitlet brukes denne informasjonen som utgangspunkt for omtale av behov for aktivitet og anlegg i Oslo i planperioden. Det er viktig å påpeke at behov for anlegg til bade- og svømmeaktivitet behandles i sin helhet i kapittel 6.

5.1 Befolkningsparametere

I planens fellesdel (figur 1) kom det frem hvordan befolkningsutviklingen forventes i Oslos bydeler i tiden frem mot år 2020. Det forventes størst prosentvis befolkningsvekst i Oslo sentrum:

- Gamle Oslo (38 prosent)
- Grünerløkka (28 prosent)
- Sagene (26 prosent)

Minst vekst forventes i følgende bydeler:

- Østsjø (5 prosent)
- Vestre Aker (7 prosent)
- Nordstrand, Alna, Ullern, Frogner (9 prosent)

For den organiserte idrettens del er befolkningsutviklingen blant barn og ungdom spesielt viktig, da denne aldersgruppen anses som idrettens primære satsningsområde. I tabell 18 vises forventet utvikling i elevtallet i den kommunale barne- og ungdomsskolen (6-16 år) i Oslo frem mot år 2016.²³ Oslo er delt inn i fire geografiske regioner:²⁴ Sentrum (bydelene St. Hanshaugen, Frogner, Sagene, Grünerløkka og Gamle Oslo), vest (bydelene Ullern, Vestre Aker og Nordre Aker), Nord-Øst (bydelene Stovner, Grorud, Alna, Nordre Aker, Bjerke) og Sør-Øst (bydelene Søndre Nordstrand, Nordstrand, Østsjø og Alna).

Tabell 18: Vekstanslag elevtall Oslos kommunale grunnskoler frem mot år 2016, fra august 2007.

Region	Elevtall høst 2006	Forventet elevtall 2016	Prosentvis økning i elevtall
Sentrum	8766	11128	27
Nord-Øst	14422	17070	18
Vest	8763	9768	11
Sør-Øst	17725	19773	12
Totalt	49676	57739	16

Kilde: Utdanningssetaten

Selv om det hefter en del usikkerhet ved slike fremskrivninger, viser de tendenser det er grunn til å ta med seg i betraktninger omkring hvilket press de ulike bydelene kommer til å oppleve i forhold til anleggsbehov i årene som kommer. På samme måte som for alle alderskategorier samlet er det sentrumsområdet som forventes å få den største prosentvise økningen i elever. Figur 3 i forrige

²³ I tillegg til den totale summen på 49676 elever som er tilsluttet de kommunale grunnskolene i Oslo, kommer et antall på omlag 3000 elever tilknyttet Oslos friskoler. Det finnes ingen oversikt over den nøyaktige bydelsvise fordelingen for disse elevene, men den største andelen har tilhørighet i region Vest.

²⁴ Inndelingen i regioner er gjort uavhengig av bydelsgrensene, derfor inngår enkelte bydeler i mer enn én region. I disse tilfellene er det skoler i én del av bydelen som inngår i en region, mens skoler i en annen del av bydelene er inkludert i en annen region.

kapittel viste at vekstområdene Gamle Oslo, Grünerløkka og Sagene er blant bydelene med dårligst hallkapasitet i dag, noe som forsterker utfordringene disse bydelene står overfor i forhold til idrettsanlegg.

Tabell 1 i planens fellesdel viste at Søndre Nordstrand, Alna og Stovner er bydelene med høyest andel ikke-vestlige innvandrere med henholdsvis 40 prosent, 37 prosent og 36 prosent. Lavest andel innvandrere har bydelene Vestre Aker, Ullern og Nordstrand med henholdsvis 7 prosent for de to førstnevnte og 8 prosent for den siste bydelen.

I fellesdelen ble også den varslede eldrebølgen omtalt. 67-79 åringene i Oslo er den aldersgruppen som forventes å ha den største veksten frem mot år 2025 med i underkant av 3 prosent per år. Økningen i aldersgruppen 67-79 år vil først og fremst få utslag i behovet for organiserte aktivitetstilbud tilpasset denne aldersgruppen. Lavterskelaktivitet i nærmiljøet med små reiseavstander vil være gunstig for å aktivisere denne aldersgruppen.

5.2. Vurdering av ulike idretters anleggsbehov

Når de ulike idrettenes behov skal vurderes er det mange forhold som må tas med i betraktningen. For det første er de innmeldte behovene fra idrettslag, bydeler, borettslag og andre viktige, da de representerer innspill fra aktører som har praktisk erfaring med ”hvor skoen trykker”. For det andre bør demografiske endringer trekkes inn når idrettsanlegg skal planlegges og prioriteres. I hvilke bydeler forventes størst befolkningsvekst – og da spesielt blant barn og unge? Hvordan bosettingsmønsteret og befolkningsutviklingen til byens innvandrere endrer seg vil gi viktig informasjon med tanke på eventuelle nye aktiviteter og nye anleggsbehov knyttet til disse gruppens kultur og tradisjoner. For det tredje bør en ta hensyn til endringer i hvordan idrett og fysisk aktivitet faktisk utøves; blant annet gjennom å følge med på hvilke aktiviteter som er populære, og i hvilken organisasjonssammenheng aktiviteten utøves - i den grad dette lar seg gjøre.

Oslo er en storby, noe som gir særskilte behov for sosiale møteplasser der folk kan treffes på tvers av aldersgrupper, nasjonalitet, aktivitetsnivå og ferdigheter. Videre er det knapphet på arealer i byen, både til fri aktivitet og til plassering av nye anlegg. Alt dette er forhold som gjør det nødvendig å tenke nytt i tiden som kommer, både i forhold til typen anlegg som bygges og til hvor nye idrettsanlegg kan plasseres. I fortsettelsen vil derfor også mulige løsninger på disse utfordringene diskuteres.

5.2.1 Mindre idretters behov

Et mangfoldig idrettstilbud er en av Oslo kommunes målsetninger. Siden det er rimelig å anta at anlegg genererer aktivitet, blir det i en slik sammenheng viktig å være spesielt oppmerksom på de små idrettenes behov. Kultur- og kirkedepartementets krever at anlegg skal registreres i en kommunal plan for å gi grunnlag for å søke om spillemidler. Dette innebærer at idrettslag, bydeler og andre må spille inn sine behov for anlegg til kommunen, slik at disse igjen inkluderes i planen. For å tilfredsstille disse kravene, kreves imidlertid et minimum av ressurser og kompetanse fra de ulike aktørene. Dette kan være en utfordring for de minste idrettene, noe som kan føre til at deres behov verken formidles eller tas med i vurderingene når slike prioriteringer gjøres. Idrettsetaten har dermed en viktig oppgave i å fange opp de ulike idrettenes behov.

Analysene i forrige kapittel viste at dans er en meget populær aktivitet blant jenter, samtidig som det er en av aktivitetene som er i sterkest vekst. Klatring er også en forholdsvis liten aktivitet som har økt mye i oppslutning.

Begge aktivitetene kan drives både organisert og uorganisert, noe som innebærer at det i virkeligheten er langt flere som utøver dem enn tallene fra den organiserte idretten viser. Et aktivitetshus for dans, klatring og andre aktiviteter som for eksempel bryting og kampsport ville oppfylle både et behov for anlegg for små idretter samtidig som det kunne fungere som et sosialt knutepunkt.

5.2.2 "Nye" idretters behov

"Nye" idretter innebærer i denne sammenhengen amerikansk fotball, cricket, landhockey, rugby og futsal (innendørs fotball). Med unntak av futsal er dette idretter som har blitt populære gjennom ulike innvandrergropper. Bortsett fra cricket, som har 1044 spillere i Oslo, dreier det seg om relativt små idretter hva gjelder utbredelse her i byen (se tabell 17). Hvis en igjen tar utgangspunkt i en antakelse om at anlegg genererer aktivitet, i tillegg til at oppslutningen om disse aktivitetene kan forventes å øke i tiden som kommer, kan det være grunn til å satse på å legge bedre til rette for cricket i Oslo, for eksempel gjennom å bygge en ny bane for slik aktivitet i Oslo sør.

Et viktig spørsmål knyttet til Oslos fremtidige hallsituasjon dreier seg om hvorvidt fotballen skal komme innendørs via futsal. Idretten har hatt økt oppslutning den senere tiden, og 2008 er første år med egen serie. Hvis denne idretten krever treningstid innendørs, vil det sprengte Oslos hallkapasitet totalt og medføre bygging av et stort antall nye haller. Tradisjonelle hallidretter vil dermed bli skadelidende.

5.2.3 Kombinasjonsanlegg

Med utgangspunkt i en målsetning om at alle skal ha mulighet til å være fysisk aktive, er det ønskelig å arbeide for et helhetlig aktivitetstilbud hvor organisert og egenorganisert fysisk aktivitet eller andre former for aktivitetstilbud utfyller hverandre mest mulig. Det vil også være viktig å sette større fokus på rollen idrett og fysisk aktivitet har som samlingssted og sosial møteplass for alle aldersgrupper. I en by med en rekke storbyutfordringer er det behov for å se på aktiviteten som en arena for sosial læring, integrering og kommunikasjon på tvers av sosiale skillelinjer. Anlegg som legger til rette for slik mangfoldig fysisk aktivitet på tvers av aldersgrupper, prestasjons- og aktivitetsnivå og kulturelle skillelinjer kan kalles kombinasjonsanlegg.²⁵ I tillegg til å tilrettelegge for fysisk aktivitet, kan slike anlegg også tenkes å romme andre kulturtilbud som for eksempel musikk og teater, samt gi muligheter for å treffes for å spise i forbindelse med aktiviteten. Tanken bak et slikt anlegg er at lokalmiljøet trenger sosiale møteplasser der størst mulig andel av lokalbefolkningen finner et tilbud de kan engasjere seg i. Slike kombinasjonsanlegg er viktige i en folkehelsesammenheng, da de tilrettelegger for aktivitet for et bredere lag av befolkningen sammenliknet med nåværende idrettsanlegg – og stimulerer både det fysiske, mentale og sosiale aspektet ved folks helse. Norges Friidrettsforbunds satsing på "Friplassen" er et konsept innenfor tankegangen om kombinasjonsanlegg. Anlegget skal tilrettelegge for friidrett, gym og turn, samt ballspill og klatreaktivitet, og skal kunne brukes til både organisert og uorganisert aktivitet. Tar en den beskrevne samfunnsutviklingen i betraktning, vil det i tiden fremover være viktig å utrede mulighetene for utarbeidelse av ideer til og plassering av denne og andre typer kombinasjonsanlegg i Oslo.

25 Et eksempel på et slikt anlegg er DGI-byen i København: www.DGI-byen.dk.

5.2.4 Transformering av industribygg til arealer for idrett

I planens fellesdel ble arealmangel fremmet som en av utfordringene som gjelder for både friluftsliv og idrett. Befolkningsvekst og boligutbygging gjør det stadig mer krevende å finne arealer for organisert og uorganisert fysisk aktivitet i byen, spesielt vanskelig er det i bykjernen. I denne sammenhengen er det i mange tilfeller nødvendig å tenke på transformasjon av eksisterende bygningsmasse fremfor nybygg. København er en by som også har utfordringer knyttet til arealer for nye idrettsanlegg i bykjernen, og som har utnyttet gamle industri- og næringsbygg til idrettsformål på en god måte. I Oslo er Bjølsenhallen og Vulkanhallen eksempler på dette.

5.2.5 Tilrettelegging for fysisk aktivitet ved byens torg og møteplasser

I hele den vestlige verden arbeider myndighetene med handlingsplaner mot overvekt og livsstilsykdommer som følger med. Den negative utviklingen i befolkningens fysiske aktivitetsnivå er et gjennomgående trekk i alle industrialiserte land. Verdens helseorganisasjon (WHO) har påpekt at fysisk inaktivitet er en av framtidens store helseutfordringer. I Norge framhever St.meld.nr.16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge (Folkehelsemeldingen) betydningen av fysisk aktivitet for befolkningens helse og trivsel.

Samtidig kan en se en tendens som peker i en mer positiv retning med tanke på helse. Flere og flere dyrker idrett eller driver en eller annen form for fysisk aktivitet. Idrettslivet er i endring. For inntil ca. 25 år tilbake foregikk omtrent all idrettsaktivitet i den organiserte idrettens regi. I tillegg var de aktive også i hovedsak yngre menn, og målet med aktiviteten var i hovedsak resultater og prestasjoner. I dag dyrker store deler av befolkningen idrett og fysisk aktivitet, men måten å være aktiv på er forandret. Det har blitt mer vanlig å drive idrett og fysisk aktivitet utenfor idrettslagene. Mennesker i dag dyrker i stor grad egenorganisert idrett og fysisk aktivitet utenfor idrettslagene, og i tillegg er det kommet mange nye aktivitetsformer til. Gode prestasjoner og bedret helse er fortsatt motivasjon for mange til å være fysisk aktiv. En tendens som har kommet de siste år, er at stadig flere også legger vekt på opplevelser i tillegg til gleden og spenningen ved fysisk aktivitet.

Dette krever at det skapes levende byrom, som ikke bare er til å se på, men også bevege seg i. Interessen for byens utfoldelsesmuligheter er stigende. Det er et økende behov i befolkningen for å kunne utfolde seg i byen på andre måter enn vi hittil både har sett og planlagt etter. Det er derfor tid for å utforme nye byrom, slik at de er attraktive å bevege seg og drive fysisk aktivitet i. Torg og møteplasser, parker, plasser og bystrøk gjennomgår i vår tid omlegginger, som gjør det nødvendig å rette oppmerksomheten mot arealer til idrett og fysisk aktivitet, sceniske oppbygginger, lekemuligheter, kafemiljøer, og ikke kun de nødvendig kjente funksjoner. Det bør skapes "aktive" byrom med invitasjon til idrett, mosjon og annen kulturell aktivitet. Ved også å tilrettelegge for idrett og bevegelse, skapes det en levende by. Fysisk aktivitet i byen, på torg og møteplasser bidrar naturligvis til forbedring av folkehelsen. Samtidig skaper slik aktivitet liv og mangfoldighet i byen.

5.3 Universell utforming

Det er viktig at kravet om universell utforming følges opp i planperioden, slik at mennesker med ulike funksjonshindringer, enten det er snakk om nedsatt bevegelse, syn, hørsel eller forståelse, skal ha mulighet til fysisk utfoldelse på linje med resten av byens innbyggere. Dette berøres både i planens fellesdel og i kapittel 2 "Overordnede føringer og målsetninger".

5.4 Rehabilitering

I fellesdelen omtales behovet for vedlikehold og rehabilitering av Oslos idretts- og friluftslivsanlegg. For idrettens del er det dokumentert et rehabiliteringsbehov på 198 millioner kroner i Oslo, en sum som i virkeligheten er langt høyere da Kjelsåshallen, Tøyenbadet og Frogner stadion ikke er inkludert i overslaget.

5.5 Miljøhensyn

Fysisk aktivitet kan i seg selv være miljøvennlig. Det å erstatte bilkjøring med sykling eller gange har en positiv effekt både helsemessig og miljømessig. Tilrettelegging av fortau og gangstier er dermed fornuftig i et helse- og miljøperspektiv. Slik tilrettelegging vil øke mulighetene til å erstatte bilen som fremkomstmiddel, for eksempel når barn og unge skal transporteres til fritidsaktiviteter.

I kapittel 2, der estetikk og miljøhensyn omtales, understrekes behovet for å tenke miljø ved utbyggingen av anlegg og områder for fysisk aktivitet. En annen miljøside ved tilretteleggingen for idrett er at det i dag er teknisk mulig å gjøre tradisjonelt sesongbaserte aktiviteter til helårsaktivitet. Kunstgress med undervarme gir grønne gressmatter hele året, svømmehaller med varmt vann tilrettelegger for vannaktiviteter året rundt, i alpinbakker og lysløyper gjør snøkanoner det mulig å forlenge sesongen eller kompensere for manglende naturlig snø. Dette er populære idrettsanlegg som genererer både fysisk aktivitet og sosial samhandling. De er imidlertid svært energikrevende både ved bygging og drift, noe som gjør det spesielt viktig å diskutere behov og beliggenhet før anleggsstart. Dette er en problemstilling som bør vies oppmerksomhet i planperioden.

5.5.1 Kunstisbaner

Dagens snøfattige og milde vintre gir nye utfordringer i forhold til å tilrettelegge for fysisk aktivitet på vinterstid. I den sammenhengen er tilrettelegging for uorganisert skøyteaktivitet på kunstis særlig relevant. Dette er en aktivitet som appellerer til alle aldersgrupper, og som gir store muligheter for sosial samhandling både blant venner og i familiesammenheng. Et paradoks i denne sammenhengen kan være at det ikke lar seg gjøre å tilrettelegge for kunstis uten stort energiforbruk.

5.6 Oppsummering

Når planlegging og prioritering av idrettsanlegg skal gjøres, bør i alle fall tre forhold tas med i vurderingene: brukernes opplevde behov, demografiske endringer og aktivitetstrender. I dette kapitlet er det lagt vekt på å fremme de små idrettenes behov for anlegg, da systemet for å fange opp Osloborgernes behov sannsynligvis fungerer best for de største idrettene med et godt utviklet organisasjonsapparat.

Et aktivitetshus for blant annet dans, klatring og kampsport, som også vil fungere som en sosial møteplass, er en idé som kan bearbeides videre. Videre har ”nye” idretter blitt omtalt, som fore eksempel cricket..

Av ulike grunner er det viktig å forsøke å videreutvikle tankegangen omkring hvordan idrettsanlegg skal bygges og plasseres. Kombinasjonsanlegg, transformasjon av tomme lokaler og en større oppmerksomhet rundt torg og møteplasser som arenaer for fysisk aktivitet er ikke nye ideer, men likevel ideer det er viktig å jobbe videre med. Det er også viktig å tenke igjennom hvordan en kan tilrettelegge for aktiviteter som kan gjennomføres til tross for snøfattige vintre. En videreutvikling av kunststilbudet i byen vil være en måte å demme opp for et aktivitetstilbud som begrenses av dagens klimautfordringer, og som også er i tråd med en målsetning om å kombinere fysisk aktivitet med sosiale møteplasser.

6. Plan for bade- og svømmeanlegg

Badene behandles særskilt i planen. Bystyret vedtok i forbindelse med "Kommunedelplan for anlegg og områder for friluftsliv 2005" behandlet av bystyret 16.03.2005, sak 84 at "Byrådet bes legge frem en bademelding for Oslo som tar for seg Oslo som badeby i et helhetlig perspektiv. Målet må være å utnytte byens fortrinn for bading og friluftsliv til å bedre tilbudet. Meldingen bør ta sikte på å kartlegge Oslos samlede bademuligheter fra friluftsbadene ved fjorden, innsjøene og elvene, til byens kommunale og private bad." Dette kapitlet omhandler byens kommunale og private bad. Sektorplan friluftsliv vil omhandle det øvige badetilbudet.

Bade- og svømmeanlegg er i større grad enn de fleste andre anlegg i planen anlegg som benyttes til egenorganisert aktivitet. Mange anlegg er åpne for enkeltpersoner/uorganiserte, og det vil således ikke være nødvendig å være knyttet til en gruppe/organisasjon for å benytte dem.

6.1 Definisjoner

Innledningsvis avklares bruk av betegnelser på de ulike anleggene.

Svømmehall

Dette er den mest brukte betegnelse rundt i kommunene. En bruker det om alle de tradisjonelle anleggene med rektangulære basseng. Størrelse fra 12,5m og opp til 50m lengde. Anleggene er primært bygget for å dekke behovet for opplæring, mosjon, trening og konkurranse.

Bad

I Oslo har en hatt tradisjon for å bruke *bad* om det mange andre har kalt svømmehall.

Varmtvannsbasseng

Anlegg med vanntemperatur fra 32-37 grader, og som er primært beregnet på grupper med spesielle behov, for eksempel babyer, funksjonshemmede og kronisk syke. Når varmtvannsbassenget er ved en institusjon, benyttes også ordet *terapi basseng* om disse anleggene.

Opplæringsbasseng

De små rektangulære bassengene som primært er bygget for opplæringsaktivitet ved skolene.

Badeland

Betegnelse for de nye anleggstypene som kom i 80-årene var fritidsbad. I dag brukes begrepet badeland, mens departementets idrettsavdeling fremdeles benytter begrepet fritidsbad. Anleggene tilbyr en mengde aktivitetsmuligheter utover det tradisjonelle rektangulære bassenget.

Friluftsbad

Naturlige steder ved vann/sjø eller opparbeidede anlegg, bassengform eller annet, som er lagt til rette for bading og svømming.

Bade- og svømmeanlegg

Er et samlebegrep for alle typer vannaktivitetsanlegg.

6.2 Hvilke anlegg inngår i planen?

Det er viktig å ta med alle bade- og svømmeanlegg i planen, så som

- Publikumsbadene, dvs. de som er åpne for allmennheten/den enkelte bruker. Her tas også med de private badene som allmennheten har adgang til.
- Opplæringsbadene, dvs. de mindre badene ved skolene som benyttes av skolene og div. grupper.
- Badene ved diverse offentlige institusjoner, og som brukes av eksterne enkeltpersoner eller grupper.

6.3 Bad i Oslo – utviklingen de siste 50 år

Selv om historien til de kommunale badene går nær 150 år tilbake i tid, var det i 1960-årene at bygging av bade- og svømmeanlegg som del av den kommunale infrastrukturen, skjøt fart. Egentlig startet denne utviklingen med bygging av Frognerbadet, som åpnet i 1956. Med sitt omfattende tilbud ble badet umiddelbart et attraktivt anlegg for både idrettsutøvere og

mosjonister, voksne, barn og unge, byens innbyggere og tilreisende turister. Selv om det bare er åpent vel tre måneder ligger besøket på omkring 130 000 i løpet av sommeren.

6.3.1 Drabantby-badene

Etter hvert som drabantbyene utenfor byens sentrum vokste fram, fulgte bygging av skoler, samfunnshus og idrettsanlegg som en naturlig konsekvens. De aller fleste av de badene som fremdeles er i drift ble etablert i løpet av en periode på 15 år fra midten av 1960-tallet:

Manglerud, Linderud, Lambertseter, Nordtvet, Sogn, Romsås, Furuset og Bøler bad ble alle bygd etter samme lest, og med tilnærmet identiske tilbud. Bassenget var ment å dekke behovet for både idrett og mosjon, svømmeopplæring, lek og mer trivselspregede aktiviteter. Dessuten inneholder anleggene dusjanlegg, badstue og garderobeskap innenfor en resepsjon med billettsalg. To anlegg fra denne perioden skiller seg imidlertid ut: Tøyenbadet, med sin størrelse og bredde i tilbudet innen- og utendørs, samt Holmlia bad, som sammen med idrettshallen ble bygget som et kombinert idretts- og sivilforsvarsanlegg i fjell.

I tillegg til de kommunalt bygde badene, sørget også andre offentlige institusjoner for bygging av bassengtilbud av en viss størrelse i denne perioden, så som Norges idrettshøgskole, Krigsskolen og Politihøgskolen. Sistnevnte bad er ikke offentlig tilgjengelige publikumsbad, men er åpne for studenter/kadetter og utleiegrupper.

6.3.2 Opplæringsbasseng (skolebad)

Selv om mange av drabantby-badene ligger i tilknytning til skoler dekker de behovet til vesentlig bredere deler av befolkningen enn de rene opplæringsbassengene/skolebadene. Disse er ofte mindre anlegg, 10 – 12,5 m basseng, med enkle garderobeforhold, primært ment for svømmeopplæring og skoleelevers bruk. Enkelte slike anlegg så også dagens lys i denne perioden, feks. i tilknytning til skolene på Vestli, Haukåsen, Oppsal og Rustad.

6.3.3 Varmtvannsbasseng

Noen brukergrupper kan ha spesielle behov, bl.a. når det gjelder bassengtemperatur. For disse gruppene er det etablert egne bassengtilbud i tilknytning til institusjoner, sykehus og sykehjem. Berg gård, Diakonhjemmets sykehus og Sofienberg sykehjem er eksempler på slike anlegg. Dessuten er det også på Bøler bad lagt til rette for bading i varmtvannsbasseng.

6.3.4 Private bad

Private bade- og svømmeanlegg er i stor grad knyttet til hoteller samt i kombinasjon med andre helse- og treningsrelatert tilbud. Grand og Plaza holder høye priser og retter seg primært inn mot egne hotellgjester. Artesia er et medlemsbasert tilbud med eksklusivt preg, mens Oslo turnforening bygde basseng i tilknytning til Turnhallen etter brann.

6.3.5 Et bredere tilbud - treningscenter

Selv om det alltid vil være en innretning mot vannrelaterte tilbud og aktiviteter i badene, har en spesielt de senere årene sett det som ønskelig å utvide tilbudet med treningsstudio i tilknytning til anleggene. Således er det inngått avtale med private om etablering av treningsstudio ved fem av badene. Dette har ved alle anleggene ført til at nye brukere har kommet til, med en vesentlig økning av besøket som resultat.

6.3.6 Badeland og SPA

Badelandene, i de fleste tilfeller med tradisjonelt svømmeanlegg integrert, er de senere årene blitt populære familietilbud i mange norske kommuner, uten at dette foreløpig er blitt en del av tilbudet til Oslos innbyggere. Derimot vokser spa fram, om enn ofte i beskjeden form og størrelse, som et mer eksklusivt behandlings- og velværetilbud i privat regi.

6.3.7 Publikumsbad

Antall kommunale offentlig tilgjengelige publikumsbad har i perioden 1985-2008 variert og omfatter i dag 12 bad. Disse er Tøyenbadet, Frognerbadet, Vestkantbadet, Sogn bad, Nordtvet bad, Romsås bad, Holmlia bad, Furuset bad, Bøler bad og Linderud bad. Lambertseter er utleid til idretten og Manglerud bad er utleid og drevet i privat regi.

Bislet bad er solgt til Olav Thon Gruppen, og er i dag i drift i privat regi som et publikums- og utleiebad. Sagene bad er solgt til Bjarkøy Eiendom og er p.t. ikke i drift. Domus Athletica blir driftet av Studentsamskipnaden i Oslo, og publikum har meget begrenset tilgang på badet. Hovedsakelig er anlegget beregnet på studenter og ansatte. Skolebadene som har mindre basseng, er ikke publikumsåpne bad, men noen av disse er utleiebad på kveldstid. Institusjonsbadene er beregnet på brukergrupper med spesielle behov. Flere av de større hotellene har egne bad som i hovedsak er beregnet på hotellets gjester. Grand hotel har et tilbud til publikum, med en billettpris på 450 kr/besøk.

6.3.8 Større rehabiliteringstiltak

I perioden 1985 – 2008 er det gjennomført større rehabiliteringstiltak ved Bislet og Bøler bad, Frognerbadet, Vestkantbadet og Tøyenbadet, med en samlet kostnad på noe over 200 mill. kroner.

6.4 Overordnet føringer og målsetting

Det foreligger flere sentrale dokumenter som er retningsgivende for Oslo kommunes planlegging i forhold til bade- og svømmeanlegg. Disse er presentert i kapittel 2. Her nevnes bystyresak av 2002 om Fremtidig drift og organisering av Oslobadene. Der står følgende målsetting:

Byrådet ønsker at Oslos innbyggere i sin hverdag skal ha gode muligheter for svømming og andre badeaktiviteter gjennom kommunale eller private tilbud. Barn og unge skal ha gode muligheter og tilgang til bade- og svømmeaktiviteter i Oslo. Bade- og svømmeanlegg skal være et av tilbudene som gis med hensyn til forebyggende helse i Oslo. Det kommunale økonomiske engasjementet skal særlig komme barn, unge og den organiserte idretten til gode. Etter Idrettsetatens syn må voksne brukere som benytter badetilbudene til mosjon/rekreasjon i stor grad selv betale kostnadene ved å benytte tilbudene.

6.5 Status

6.5.1 Anleggsoversikt

Tabell 19. Oslobadene

Bydel	Anlegg	Størrelse	Grader	Bygget	Rehabiliter
BFR	Frognerbadet	50 x 20	25/26	1956	2001
BFR	Frognerbadet barnebasseng	50 x 17	25/26	1956	2001
BFR	Frognerbadet stup	20 x 19	25/26	1956	2001
BFR	Frognerbadet plaskebasseng	13 x 5	25/26	1956	2001
BFR	Vestkantbadet	12,5 x 10	28	1931	2000
BGR	Romsås bad	25 x 8,5	28/32	1975	2004
BGR	Romsås plaskebasseng	3,9 x 3	28/32	1975	
BGR	Nordtvet bad	25 x 12,5	28	1976	2003
BAL	Furuset bad	25 x 12,5	29	1982	
BAL	Furuset barnebasseng	10,5 x 3	29	1982	
BOS	Bøler bad	25 x 12,5	32	1979	1999
BOS	Manglerud bad	16,7 x 8	31	1965	
BSN	Holmlia bad	25 x 12,5	28	1983	
BGA	Tøyenbadet (inne)	50 x 18,5	28	1975	2007/2008
BGA	Tøyenbadet barnebasseng	13 x 7	32	1975	2007/2008
BGA	Tøyenbadet (ute)	22 x 11	25	1975	2008
BGA	Tøyenbadet (ute) barnebasseng	Diamet. 12m	25	1975	
BGA	Tøyenbadet (ute) stup	11 x 9	25	1975	2008

Kilde: Tall fra Idrettsetaten

Tabell 20: Undervisningsbygg Oslo KF

Bydel	Anlegg	Størrelse	Grader	Bygget	Rehabilitering
BNA	Sogn bad	25 x 12,5	28	1977	
BBJ	Linderud bad	16,7 x 8	28	1968	
BNS	Lambertseter bad	25 x 12,5	28	1971	
BAL	Haukåsen spesialscole	12,5 x 8		1972	2002/2003
BSN	Hauketo skole	12 x 8		1968	Stengt for rehabilitering
BSR	Høybråten skole	9 x 4		1975	2007
BSH	Marienlyst skole	12,5 x 7		1962	1996
BSH	Møllergata skole	12,5 x 8	29	1937	1990 tallet
BOS	Oppsal skole	17,5 x 8	29	1964	2001/2002
BFR	Ruseløkka skole	9 x 7	32	1939	
BOS	Rustad skole	12,5 x 6	32	1969	
BGA	Sinsen skole	12,5 x 6,5	27	1962	2010
BSR	Vestli skole	8 x 5		1972	
BGO	Etterstad videregående skole	12 x 8		1964	

Kilde: Tall fra Idrettssetaten og Utdanningsetaten

Tabell 21: Andre offentlige bad/institusjonsbad

Bydel	Anlegg	Størrelse	Grader	Bygget	Rehabiliter
BNA	Norges idrettshøgskole	25 x 12,5	27	1967	
BNA	Norges idrettshøgskole	12,5 x 7		1967	
BNA	Domus Athletica	25 x 13	27	1996	2005
BNA	Domus Athletica, miljøbasseng	10 x 6	33	1996	2005
BFR	Politi høgskolen	12,5 x 8,5		1979	
BUN	Gardeleirens utendørsbasseng	25 x 12,5	25/26	1956/57	ca 1990
BUN	Gardeleirens utendørsbasseng	10 x 10	25/26	1956/57	ca 1990
BBJ	Krigsskolen Linderud	25 x 8	26	1969/70	
BSH	Oslo sanitetsforening revmatismesykehus			1966	
BGR	Ammerud hjemmet			1974	
BNA	Berg gård sentralinstitutt for cerebral parese			1966	1995
BGA	Sofienberghjemmet				
BSN	Kantarellen bo og rehabiliteringssenter	12,5 x 6			
BUN	Rikshospitalet, Radiumhospitalet	14 x 10		1993	
BNA	Rikshospitalet, Gaustad	5 x 7	36,5	2000	
BVA	Diakonhjemmet			1980	
BVA	Skådalen skole/døve/hørselhemmet	12 x 8		1978	

Kilde: Tall innhentet fra de ulike badene

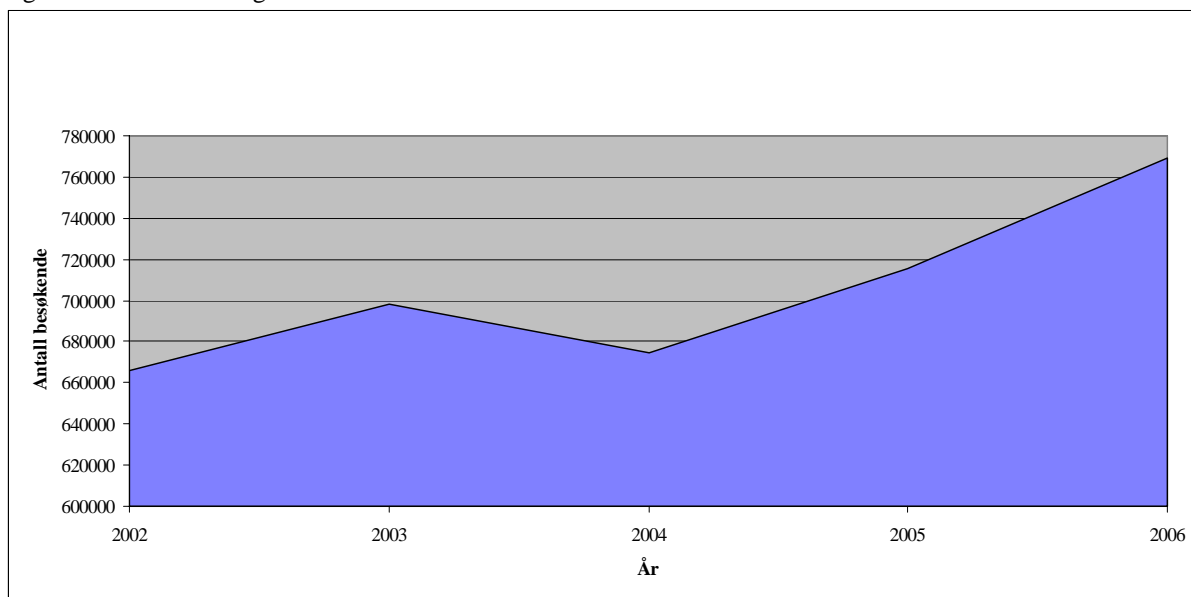
Tabell 22: Private bad.

Bydel	Anlegg	Størrelse	Grader	Bygget	Rehabiliter
BSA	Sagene bad	12,5 x 7,5		1926	Stengt
BSH	Bislet bad	162/3 x 8	30	1920	1987/2007
BUN	Montebello Trim og Svøm A/S	17 x 9	30	1985	
BSH	Treningshuset turnhallen	8 x 5	34	1991	
BSH	Oslo Trimsenter A/S	20 x 5	31/32	1985	
BVA	Lysebu	16,8 x 6	26/28	1977	
BFR	Artesia, Majorstuen	25 x 12,5		1975	
BVA	Holmenkollen Park Hotell Rica	7 x 10	26		
BSH	Grand hotell			1975	
BSH	Clarion Hotell Royal Christiania	Diamet. 6 m	28	1989	2007
BVA	Soria Moria Hotell og konferansesenter	16,3 x 6,5	28	1983	2008
BSH	Radisson Sas Plaza Hotel	13,9 x 2,9	27	1992	

Kilde: Tall innhentet fra de ulike badene

6.5.2 Brukeroversikt og besøk

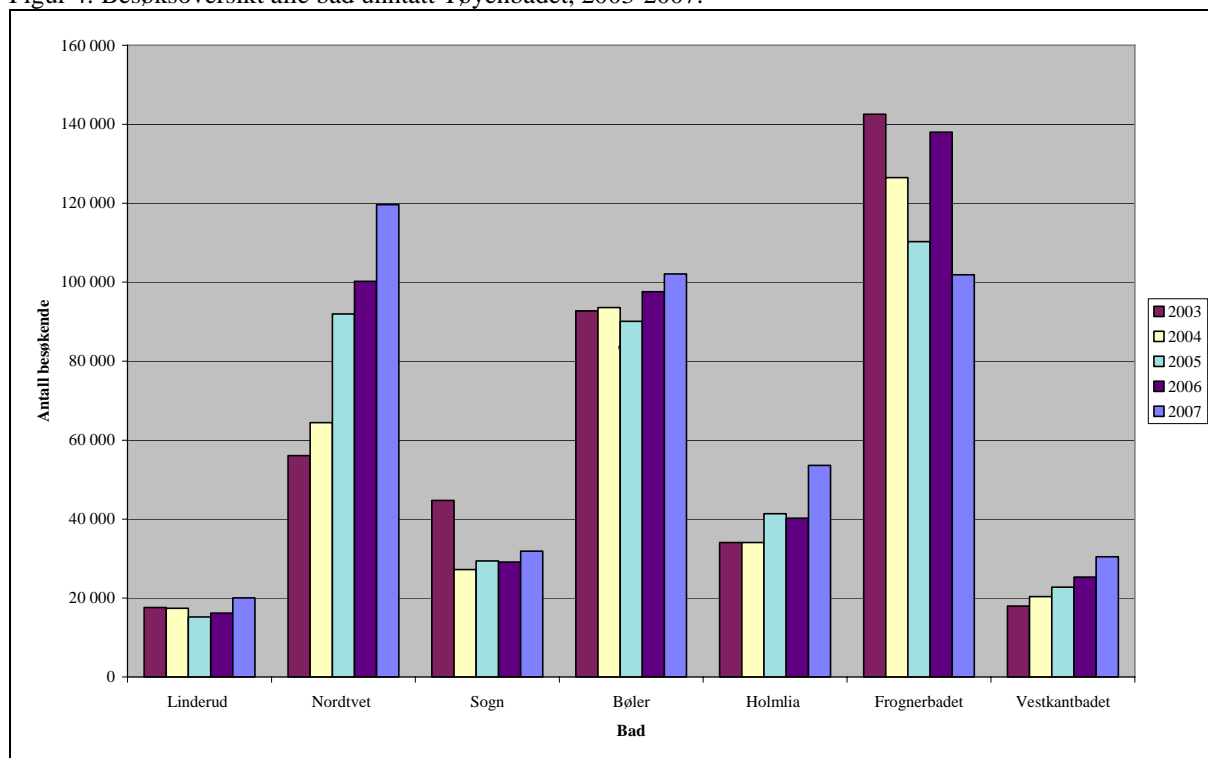
Figur 3: Besøksutvikling alle bad 2002-2006

Kilde: Billettsalg og registreringer fra skole, idrett og utleie. Nautilusmedlemmer ikke inkludert.

Bislet og Lambertseter bad inngår ikke i oversikten. Nedgangen i 2004 skyldes redusert publikumstilbud på Sogn bad, samt besøksnedgang på Frognerbadet pga. dårlig sommervær.

Figur 4: Besøksoversikt alle bad unntatt Tøyenbadet, 2003-2007.

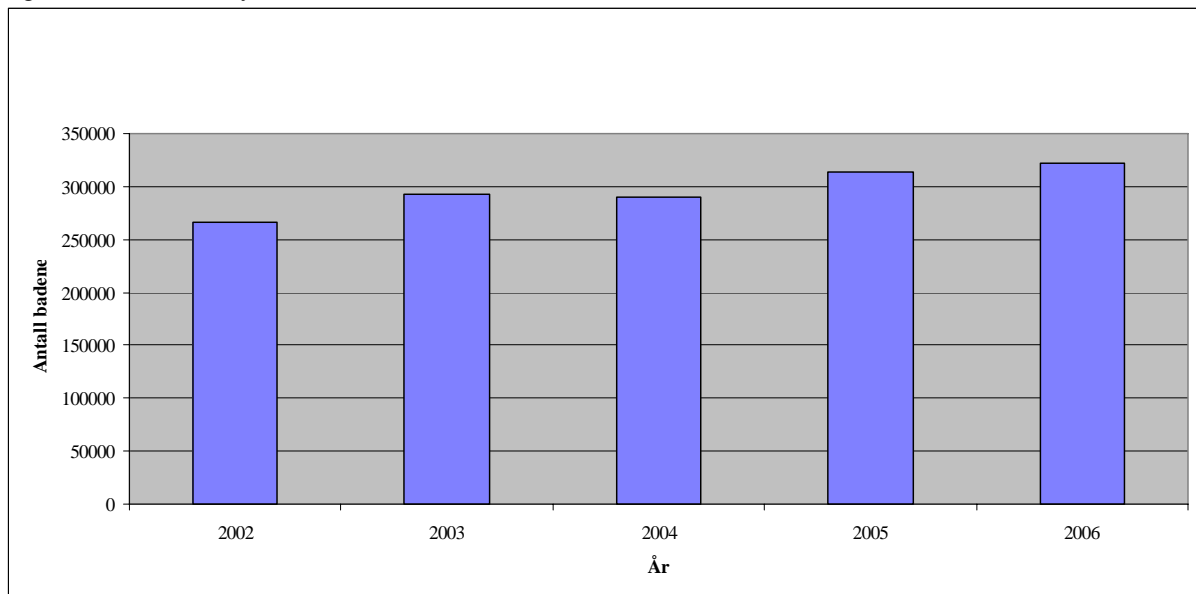

Kilde: Billettsalg og registreringer fra skole, idrett og utleie. Nautilusmedlemmer ikke inkludert.

Besøksutviklingen på Nordtvet bad skyldes primært åpning av Nautilus Gym i 2005. Utenom Frognerbadet, som fikk redusert besøk i 2007 pga. dårlig sommervær, er det hovedsaklig

stengingen av Tøyenbadet 01.04.2007 som har medført at alle bad har hatt en besøksøkning på 15 – 35 prosent i 2007.

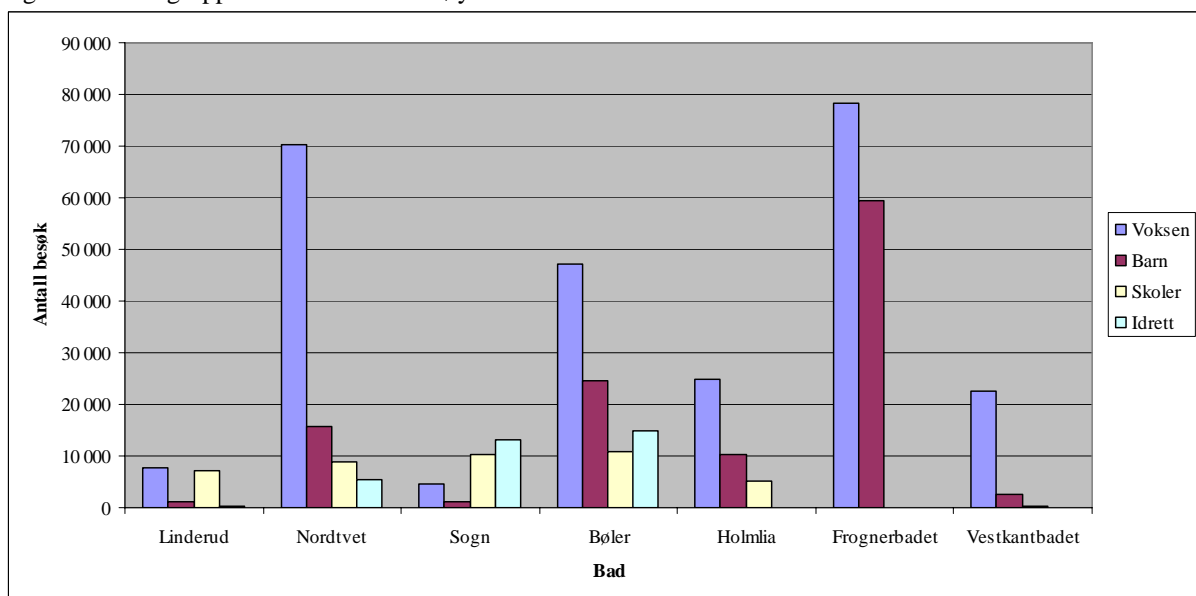
Figur 5: Besøkstall Tøyenbadet.

Kilde: Billettsalg og registreringer fra skole, idrett og utleie. Nautilusmedlemmer inkludert fra 2005.

Tøyenbadet ble stengt for rehabilitering 01.04.2007 og 2007 inngår derfor ikke i oversikten.

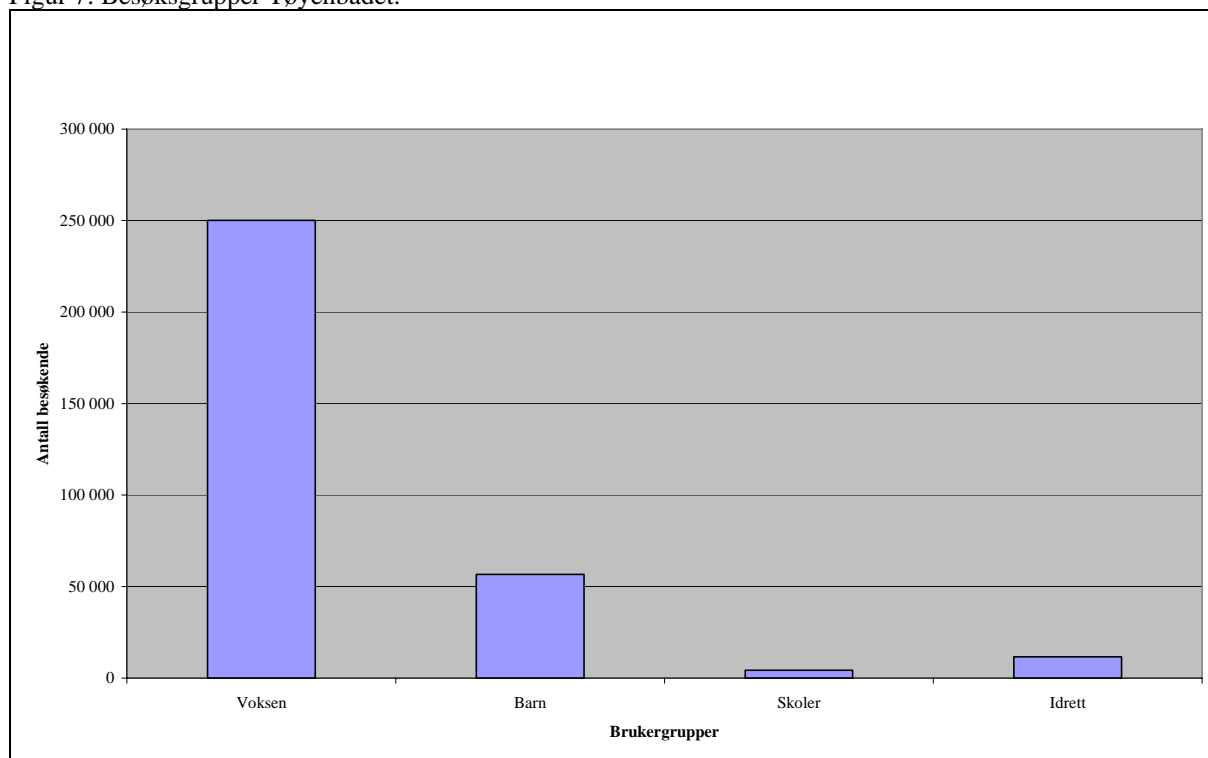
Figur 6: Brukergrupper alle bad unntatt Tøyenbadet.

Kilde: Billettsalg og registreringer fra skole, idrett og utleie. Nautilusmedlemmer ikke inkludert.

Tøyenbadet er skilt ut fordi det har et større besøk og søylene for øvrige bad ville av denne grunn ikke fremkommet. Av diagrammet fremgår det at voksne brukere utgjør den klart største brukergruppen. På bad med Nautilus Gym (Tøyenbadet, Nordtvet og Holmlia bad) anslås Nautilus-medlemmer å utgjøre ca. 30 prosent av voksenbesøket. Idrettens bruk av badene utgjør mellom 6 og 7 prosent besøket, og dette er i tråd med tallene på landsbasis.

Figur 7: Besøksgrupper Tøyenbadet.

Kilde: Billettsalg og registreringer fra skole, idrett og utleie. Nautilusmedlemmer inkludert fra 2005.

På Tøyenbadet er brukergruppene fordelt som følger: Voksne 77 prosent, barn 18 prosent, skole 1 prosent og idrett 4 prosent.

6.5.3 Billettpriser

Det fremgår av tabell 23 at Oslo ligger på tilnærmet samme nivå som Hamar og Trondheim for voksenbillett, mens Bergen og spesielt Stavanger ligger lavere. Barnebillett er dyrest på Hamar og billigst i Stavanger, mens Oslo, Trondheim og Bergen ligger mellom disse.

Tabell 23: Billettpriser 2007.

Bad/svømmehaller	Voksen	Barn	Student/ honnør	Familie
Oslobadene	69	33	50	171
Hamar - Ankerskogen	65	40	50	
Trondheim - Husebybadet	65	30		135
Bergen – Sentralbadet/Stemmemyren	52	26	26	
Stavanger – Stavanger svømmehall, Tastahallen	30	15	15	

Kilde: Tall innhentet fra de ulike badene.

6.6 Organisatoriske og driftsmessige forhold

6.6.1 Oslobadene

De fleste og største publikumsbadene er organisert med forankring i Oslobadene og Idrettsetaten. Forvaltningsansvaret for Sogn, Linderud og Lambertseter bad ble ved Eiendomsreformen overført til Undervisningsbygg Oslo KF og leies ut til Idrettsetaten. Etter vedtak i bystyret i 2002 er Lambertseter bad fremleiet til Lambertseter svømmeklubb som mottar årlig driftsstøtte fra kommunen og er ansvarlig for driften av dette badet. Ansvaret for Furuset, Romsås og Manglerud

bad ble overført til Idrettsetaten fra 2008. For Manglerud bad er det tidligere inngått driftsavtale med privat firma.

6.6.2 Undervisningsbygg Oslo KF

Sammen med Sogn, Linderud og Lambertseter bad inngår opplæringsbassengene/skole-badene i Undervisningsbygg Oslo KF sin portefølje. De fleste av disse anleggene har relativt små basseng og enkle garderobetilbud. For disse er det inngått drifts-/leieavtale med bl.a. Utdanningsetaten og Idrettsetaten.

6.6.3 Andre offentlige drevne bad/institusjonsbad

Herunder finner en skoler og institusjoner som f.eks. Norges idrettshøgskole, Domus Athletica, Radiumhospitalet m.v.

6.6.4 Privat drift av kommunalt eide anlegg

Lambertseter bad – Lambertseter svømmeklubb, Manglerud bad – Neptuns barn

6.6.5 Private bad og bassengtilbud

Det finnes en rekke private bad, ofte lokalisert i tilknytning til hoteller. Mange av disse krever medlemskap eller er forbeholdt hotellgjester. Imidlertid kan det være vanskelig å ha oversikt over disse og hvilke tilbud som gis. Eksempler på slike bad er Bislet bad, Grand hotel og Montebello trim.

6.7 Behovsanalyse

Behovsdekningen i Oslo er ulik fra bydel til bydel. Av anleggsoversikten ovenfor fremgår det at spesielt de vestlige og nordvestlige bydeler har svakere dekning enn de øvrige bydeler, og av offentlig tilgjengelige publikumsbad finner en således Vestkantbadet og Frognerbadet i Bydel Frogner og Sogn bad i Bydel Nordre Aker i dette området av byen. Det er naturlig for mange som bor i bydeler som ligger på grensen til nabokommunen Bærum å benytte badetilbudet utenfor Oslos grenser. I henhold til FAFO-undersøkelser er det et uttrykt ønske blant mange å ha et badeanlegg i rimelig avstand for å imøtekomme den enkeltes aktivitetsbehov i vann. Det kan være trening og mosjon, konkurranse, opplæring, opptrening, velvære, moro, sosialt samvær osv.

Nedenfor følger en oversikt over hvordan forventninger, ønsker, behov og krav har utviklet seg hos brukerne av bad de siste årene. Disse forholdene bør ligge til grunn ved utviklingen av nye aktiviteter og anlegg.

6.7.1 Utviklingstrekk og trender hos brukerne

Svømmeopplæring

I skolens læreplaner er det nedfelt at elevene har krav på grunnleggende svømmeopplæring, samt innføring i andre vannrelaterte ferdigheter i løpet av skolegangen. Tilbudet til den enkelte elev i Osloskolen er begrenset, men samlet sett har aktiviteten et stort omfang. Undersøkelser viser at svømmeferdigheten blant norske barn og unge er dårligere enn tidligere. Det er grunn til å anta at spesielt innvandrergupper kan medvirke til dette, da en i enkelte kulturer ikke har tradisjon for at barn gis svømmeopplæring. Det er behov for kurs i regi av private. Dette ivaretas bl.a. av svømmeklubbene.

Svømming som idrett

Idretten har god oppslutning blant barn og unge. På linje med mange andre idretter, fremmer også svømmeidretten nye behov knyttet til anleggsutforming. Svømmeidretten drives i dag hovedsaklig som en innendørsidrett i basseng med fastlagte mål.

Mer enn tradisjonelle basseng for allmennheten

Etter som badelandene har dukket opp i våre naboland og i en del norske kommuner, har forventninger og ønsker om noe mer enn et tradisjonelt basseng kommet tydelig fram. Opplevelsesbadet for hele familien har mange typer bassenger, og bassengene har oftest også høyere temperatur. I tillegg til å mosjonere går en til badene for lek, hygge, velvære, opplevelse, spenning og sosialt samvær.

Babysvømming

Babysvømming er meget utbredt. På Bøler bad alene avholdes ukentlig vel 20 kurs, og det er ventelister hos kursarrangørene. Aktiviteten krever min. 32 grader bassengtemperatur.

Varmtvannstrening

Opptrening og daglig mosjon i varmtvannsbasseng blir mer og mer utbredt blant grupper av funksjonshemmede og kronisk syke, for eksempel revmatikere.

Velvære og vanngymnastikk

Den såkalte SPA- bølgen er også over oss, dvs. vannrelaterte velværetilbud. Vanngymnastikk og WetVest-trening er én av flere aktiviteter som har utviklet seg som ny aktivitet i badene.

Kombinerte tilbud – ikke bare vannbaserte

Kombinasjonen av vannaktivitetsmuligheter og for eksempel treningsstudio blir mer og mer utviklet. Erfaringen fra 5 av Oslobadene viser at dette er en kombinasjon som mange finner passende og populær.

Pensjonistsvømming

Eldrebeholdningen vedrører også badene. Det rolige bassengrommet for svømming og en velværeavdeling med bl.a. badstu vil være primærønsker.

Vannaktiviteter for spesielle grupper

Oslo har mange innbyggere med fremmedkulturell bakgrunn. Blant disse er mange kvinner som ikke trives med å svømme i ”åpne” bad. Også mange ”voksne” kvinner med tradisjonell norsk oppvekst liker best å svømme i egne grupper. Dette synes godt på Vestkantbadets ”kvinnedag”, som har et meget godt besøk. Treningsgrupper for overvektige vil også gjerne velge å være for seg selv. Behovet for egne ”lukkede” grupper er stort.

6.7.2 Utviklingstrekk i forhold til anlegg, drift og økonomi

På samme måte som de foran nevnte aktiviteter, bør det følgende ligge som behovsgrunnlag, ved fremtidige tiltak og prioriteringer.

Universell utforming

Det er lovfestet krav om at offentlige anlegg skal ha tilgjengelighet for alle. Dette vil også gjelde badene.

Ikke basseng kun for opplæring, trening og konkurranse

Nyere bad har gjerne en flerbruksfunksjon i samsvar med nye ønsker og behov. Det betyr konkret at opplevelses- og velværetilbudet i mye større grad er vektlagt enn det en møter i de tradisjonelle badene. En finner gjerne bølger, sklier, kanaler, kafe og egen SPA-avdeling i de nye badene.

Varmtvannsbasseng

De seinere årene er det fra mange brukere uttrykt et generelt ønske om høyere basseng-temperatur. Som et viktig element i de nyere flerbruksanleggene er det med utgangspunkt i ønsket og behovet om varmtvannsbasseng de siste årene bygget mange slike basseng rundt i Norge.

Konkurranserbasseng med internasjonale mål

Norges svømmeforbund har sagt tydelig fra at de fleste eksisterende konkurranserbasseng ikke tilfredsstiller deres kravspesifikasjon, og forbundet krever at alle nye konkurranserbasseng bør ha internasjonale bassengmål. (Ref. NSF)

Rehabilitering, utbedring og vedlikehold

Generelt sett har vedlikehold av offentlige bygg et markert etterslep. Dette gjelder ikke minst de kommunale badene i Norge. Samlet behov for rehabilitering/vedlikehold vil bli dokumentert etter tilstandsanalyser for alle Oslobadene i 2008.

Mer rasjonell drift og krav om alternative driftsformer

Ved en omfattende effektivisering har driftsstøtten til Oslobadene kunnet reduseres de siste 20 årene. ”Badmeldingen av 2002” sa bl.a. at byrådet ønsket alternativ drift ved flere av badene. Lambertseter bad, som i dag drives av Lambertseter svømmeclubb med kommunalt tilskudd, samt Manglerud bad er de kommunale anleggene som driftes av andre enn Oslo kommune selv. Markedet for privat drift av bad synes i meget begrenset grad å være til stede. Dette bygger på erfaring fra Oslo og andre kommuner i Norge, samt erfaringer fra Sverige og Danmark (bl.a. Stockholm, København)

Voksne brukere skal betale fullt ut

”Badmeldingen av 2002” la opp til at voksne brukere i prinsippet ikke skal subsidieres med rimelig adgang til badene. Meldingen sa samtidig at tilskuddet til Oslobadene skal komme barn og idrett til gode. Dette har gitt vesentlig høyere billettpris for voksne sammenliknet med barn.

Badeland gir bedre driftsøkonomi

Erfaring viser at tradisjonelle bad ikke er mulig å få i driftsøkonomisk balanse. En bygger da på Idrettsetatens/Oslobadenes brede kjennskap til markedet. Samtidig viser det seg at tilnærmet driftsøkonomisk balanse er mulig når det gjelder de nye badelandene (eks. finanskostnader).

6.7.3 Anleggsdekning i forhold til tradisjonelle og nye behov

Generelt

St.meld. nr. 14 – Idrettslivet i endring

Den statlige idrettsmeldingen slår fast at anleggsdekningen for bade- og svømmeanlegg er lavest i storbyene, og da spesielt i Oslo.

Svømmeidrettens behov

Svømmeidretten i Oslo har meldt inn sine behov. De sier bl.a. dette:

Oslo trenger fire nye svømmehaller tilpasset idretten. De anlegg vi benytter i dag er i hovedsak tilrettelagt for publikum som bad, og mindre for den idretten vi driver. De fire nye hallene er ønsket plassert i hhv. Oslo øst, Oslo vest, Groruddalen vest og Groruddalen øst.

Oslo svømmekrets har et mangfold av idrettsgrener, og ingen av disse er godt nok tilgodesett med anlegg tilpasset deres behov. Som eksempel vil vi nevne at stup trenger et komplett stupanlegg med alle høyder opp til 10m. Synkron trenger stort basseng med stor dybde i hele bassenget. Vannpolo har tilsvarende behov ift. dybde og svømming trenger flere baner for optimal trening.

Svømmekretsen bekrefter samtidig at Tøyenbadet egner seg til å arrangere NM.

Skolenes behov

Utdanningsetaten har meldt at en med nåværende begrensede prioritering av svømmeundervisningen har tilstrekkelig bassengkapasitet. Dette betyr at dersom kommunen vektlegger svømmeundervisningen sterkere, vil det antagelig være mangel på basseng. Problemet med bussing av elevene til diverse svømmehaller er ikke omtalt.

Revmatikernes behov

Revmatikere i Oslo har ved enkelte anledninger meldt sine behov, og fra behandlingen av budsjett 2008 foreligger følgende verbalvedtak: *Byrådet bes ta kontakt med Kultur- og idrettsetaten og sikre at minst ett av badene i Oslo oppgraderes til pluss 34 grader, slik at revmatikere i Oslo er sikret et bedre behandlings- og opptreningsstilbud.*

Denne saken er under behandling, men eksisterende anlegg er i utgangspunktet ikke dimensjonert for slik temperatur.

Behovet til de minste barna

De fleste eksisterende basseng har en minstedybde på 90 cm, noe som betyr at barn mindre enn 5 år ikke kan utøve fri lek. Ved fremtidig bygging og utvikling av anlegg bør behovet for basseng for små barn hensyntas.

Befolkningstilvekst

Befolkningstilveksten i Oslo har vært sterk i flere ti-år. Holmlia bad ble som det senest bygde av Oslobadene, åpnet i 1983.

6.7.4 Behov for rehabilitering og ombygging/tilbygg av bad under Oslobadene

Vedlikeholdsetterslepet

Vedlikeholdsetterslepet for Oslobadene i Idrettsetaten ble i 2007 anslått til ca. 17 millioner kroner. Ved overføring av tre nye anlegg fra 2008 til Oslobadenes forvaltning vil behovet for midler til rehabilitering/vedlikehold av badene under Oslobadene være betydelig høyere. Spesielt vil det kreves betydelige midler til Manglerud bad der det p.t. gjennomføres en tilstandsanalyse, samt på Romsås bad.

Universell utforming

Tiltak for universell utforming ved alle bad ble i 2007 beregnet til ca. 2 millioner kroner.

Tilstandsanalyser

Tilstandsanalyser for alle bad er planlagt gjennomført i 2008 og 2009, hvilket vil gi sikrere tall for vedlikeholdsetterslepet.

6.8 Behov for nye anlegg

Med basis i ovenstående behovsanalyse synes det på lengre sikt å kunne være følgende behov for nyanlegg i Oslo:²⁶

- To anlegg med varmtvannbasseng
- Flere basseng for små barn, med dybde mindre enn 90 cm
- Tre nye flerbruksanlegg til de delene av byen som har størst mangel på badetilbud, dvs. Oslo vest og nord/vest og Stovner/Rommen. Med ”flerbruksanlegg” menes bad med flere basseng (trenings/mosjonsbasseng, varmtvannsbasseng og småbarnsbasseng/plaskebasseng)
- Et fullverdig konkurranseanlegg iht. Norge svømmeforbunds kravspesifikasjon – et anlegg bygget for internasjonale konkurranser, med internasjonale mål

²⁶ Nye opplæringsbasseng ved skolene er ikke inkludert, da rapport viser at en med nåværende begrensede prioritering av svømmeundervisningen ikke har behov for nye anlegg.

7. Oppsummering av høringsuttalelser

I plan for idrett og friluftsliv 2009-2012 inngår tre dokumenter: sektorplan friluftsliv, sektorplan idrett og en felles plandel. Utkast til sektorplan idrett samt felles plandel har ligget ute til høring i perioden 15.04.2008 til 19.05.2008. Det er disse to dokumentene dette kapitlet omhandler.

Hovedtrekkene i de 49 innspillene som kom til de to plandelene refereres kort, med kommentar fra Idrettsetaten (IDR). Det er viktig å være oppmerksom på at referanser til kapitler og avsnitt viser til disposisjonen slik den så ut i høringsutkastet. Disse er ikke nødvendigvis identiske med dette dokumentet, som har gjennomgått en revisjon med utgangspunkt i høringsuttalelsene. Høringsuttalelsene er uttrykt vedlegg til planen.

Følgende forkortelser brukes i oppsummeringen av høringsuttalelser:

ISU: Idrettens samarbeidsutvalg

OIK: Oslo Idrettskrets

IDR: Idrettsetaten

FRI: Friluftsetaten

NOI: Byrådsavdelingen for næring og idrett

De ulike høringsinstansene omtales ofte ved forkortelser i teksten. Høringsinstansens fulle navn står i disse tilfellene som overskrift over hvert innspill.

7.1 Kommunale virksomheter

7.1.2 Byantikvaren (BYA)

Innspill fellesdel:

BYA løfter frem fokus på god drift og vedlikehold som god samfunnsøkonomisk satsing for å bla. ivareta kulturverdiene. BYA savner fokus på konflikter mellom idrett og friluftsliv i kampen om arealer, samt omtale av behovet for å videreutvikle styringsredskapene og de overordnede planprosessene knyttet til investering og forvaltning. BYA minner om at de ønsker å være tidlig inne i enkeltsaker som berører kulturminner, for å redusere konfliktnivået.

Kommentarer fra IDR:

IDR mener at omtale av behovet for å videreutvikle styringsredskaper med mer er tilstrekkelig omtalt i de ulike sektorplanene. For omtale av konflikter mellom idrett og friluftsliv, se kommentarer til uttalelsen til Kontaktutvalget for Velforeninger (KUV).

Innspill sektorplan:

Kap. 2: Overordnede føringer og målsetninger: BYA mener kulturminneaspektet er uteglemt, og foreslår å inkludere tre Stortingsmeldinger i avsnitt 2.1.7 Estetikk og miljøhensyn: Nr. 16 (2004-05) Leve med kulturminner, nr. 46 (1988-89) Miljø og utvikling – Norges oppfølging av Verdenskommisjonens rapport, og nr. 58 (1996-97) Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling. Avsnitt 2.2 Relevant kommunal politikk: Nevne at forslag til kommuneplan 2008 inkluderer to delmål om kulturminnevern. Inkludere Bystyremelding 4/2003 Kulturminnevern i Oslo. BYA ønsker følgende justeringer (tekst i kursiv ønskes inkludert): Avsnitt 7.1 Hovedmål: ”Idretts- og badeanlegg skal ha høy estetisk standard, *god miljøtilpasning*, og gi muligheter for gode opplevelser for alle brukere, tilskuere og ledere.” Avsnitt 7.2 Delmål: ”Ved bygging og rehabilitering av alle typer anlegg skal det tas hensyn til eksisterende landskap, *kulturhistoriske verdier*, biologisk mangfold og naboskap. Miljømessige forhold skal tillegges stor vekt.”

Kommentarer fra IDR:

Kap. 2: De foreslåtte planene inkluderes. Avsnitt 7.1: De foreslåtte inkluderingene av tekst er gjennomført.

7.1.3 Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY)

Innspill fellesdel:

Arealknapphet: EBY etterspør en overordnet kartlegging innenfor idrett og friluftsliv som viser hvor i byen de ulike behovene finnes og hvor arealene mangler for å dekke opp behovene. EBY støtter videre forslagene om å tenke utradisjonelt i forhold til blant annet transformasjon av arealer/bygg til idrettsformål samt ny og utvidet bruk av torg og møteplasser.

Kommentarer fra IDR:

IDR er enig i at det ville være fornuftig med en slik behovskartlegging. Dette er noe IDR vil søke å gjennomføre i tiden fremover.

Innspill sektorplan:

EBY er positive til at det lages en felles plandel for idrett og friluftsliv, men savner en kartmessig oversikt over planlagte idrettsanlegg. Slik sett kunne prioriteringer gis ut fra beliggenhet med tanke på en god bydelsmessig fordeling. Kap. 6 Plan for bade og svømmeanlegg: Ønsker opplysninger om størrelse, temperatur og grad av universell tilgjengelighet i oversiktene over bad. Kap. 8: Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: EBY spør om prosjektene på listen ligger innenfor eksisterende tomter eller om det trengs tilleggsarealer for å realisere forslagene. I så fall bør nødvendige tileggsarealer sikres snarest.

Kommentarer fra IDR:

Kartmessig oversikt over planlagte idrettsanlegg: For de høyest prioriterte tiltakene i tabellen over prioriterte forslag utenfor økonomirammen vil informasjon om status i forhold til regulering og tomtesituasjon inkluderes. Plassering av anleggene på kart vil imidlertid ikke gjøres. Dette kommer av at nye anlegg ofte er en utvidelse eller utbedring av eksisterende anlegg, det vil si anlegg som er plassert geografisk i vedlegget til kommunal plan. For anlegg som er helt nye er beliggenhet ofte uklar og krever enn planprosess. Kap. 6: IDR registrerer ønsket om informasjon om størrelse, temperatur og universell tilgjengelighet ved de ulike badene. Størrelse og temperatur inkluderes for de badene der etaten har slik informasjon. Når det gjelder informasjon om universell utforming inkluderes ikke det i planen, men det er et godt forslag og noe etaten vil arbeide videre med. Kap. 8: Se tidligere i denne kommentaren; informasjon om reguleringsstatus vil inkluderes for de høyest prioriterte anleggene.

7.1.4 Helse- og velferdsetaten

Generelt innspill til hele planen:

Planen bør endre navn til ”Plan for idrett og friluftsliv i Oslo 2009-2012”, da det er lett å blande denne planen med kommunal plan for Oslo.

Kommentar fra IDR:

IDR enig i i forslaget, og går inn for å endre tittel på planen.

Innspill fellesdel:

HEV er meget fornøyd med hvordan planen formidler sammenhengen mellom Friluftsetatens og Idrettsetatens arbeid og folkehelsearbeid, og støtter bruken av anbefalinger – som bidrar til mer

målrettet arbeid, tverrfaglig og tverrsektoriell oppfølging. Anbefalingen om å videreutvikle tilbudet om aktiviseringstiltak er en av de viktigste anbefalingene i planen. Oslo kommune mangler ressurser i kommunal regi for å bidra i dette arbeidet. HEV mener ny plandel av plan- og bygningsloven bør inkluderes, for eksempel i innledningen til fellesdelen, da den vil gjøre seg gjeldende i planperioden. Avsnitt 1.5 Definisjon av begrep benyttet i fellesdelen: Inkludere definisjon på folkehelsearbeid: ”Samfunnets totale innsats for å opprettholde, bedre og fremme folkehelse.”

Kommentarer fra IDR:

IDR mener at definisjonen som foreslås synliggjør godt hvorfor og hvordan idrett og friluftsliv er folkehelsearbeid. Definisjonen innarbeides i avsnitt 1.5. Ny plandel av plan- og bygningsloven inkluderes i sektorplan idrett, kapittel 2. Resten av innspillet tas til orientering.

Innspill sektorplan:

Luftkvalitet: Utendørs idrettsanlegg bør lokaliseres tilbaketrukket fra sterkt trafikkerte veier. I bygg i forurensede områder bør det installeres partikkelfilter. Det bør tilrettelegges for at transport til og fra anlegg i størst mulig grad kan foregå kollektivt eller ved sykkel/gange. Støy: Høyttaleranlegg må plasseres slik at de medfører minimal lydoverføring til omkringliggende boliger, lydstyrken må holde akseptabelt nivå og det må utvises spesiell aktsomhet ved bruk på kveldstid. Det må tas hensyn til omgivelsene ved støyende virksomhet knyttet til idrettsanlegg (eks. ventilasjonsanlegg og snøkanoner).

Kommentarer fra IDR:

IDR forsøker alltid å unngå trafikkerte veier ved planlegging av nye anlegg, men det lar seg ikke alltid gjøre. Støy: IDR forholder seg til krav som stilles knyttet til støy så langt det lar seg gjøre.

7.1.5 Samferdselsetaten (SAM)

Innspill fellesdel:

SAM ønsker et større fokus på lover, retningslinjer og planer som er felles for idrett og friluftsliv i denne delen. Universell utforming er spesielt relevant. Nevner også at vedlikehold i forhold til tagging og forsøpling bør inkluderes i planen.

Kommentar fra IDR:

Planer er oppsummert i hver enkelt sektorplan, det anses ikke som hensiktsmessig å flytte disse til felles plandel. Tagging: IDR har en fast bestilling hos Park og idrett om å få fjernet tagging på idrettsanlegg innen rimelig tid. Forsøpling: Sjøppelplukking inngår ved alle idrettsanlegg der IDR har driftsavtale med det lokale idrettslag.

Innspill sektorplan:

SAM ønsker fokus på de trafikale utfordringene knyttet til idrettsanlegg i nærområder. Unngå å plassere haller etc. innerst i boligområder, legg til rette for gode p-muligheter og sikre gangforbindelser fra nærliggende kollektivholdeplasser. Avsnitt 2.1.6 Teksten om universell utforming bør oppdateres, blant annet gjennom å inkludere informasjon om dette tema fra nyrevidert versjon av Plan og bygningsloven. Avsnitt 5.2.5 Tilrettelegging for fysisk aktivitet ved byens torg og møteplasser: Fokus på ”levende byrom” bør ikke gå på bekostning av disse stedenes egentlige funksjon, eller ekskludere enkelte brukergrupper. Avsnitt 7.1: Målsetninger bør inkludere universell utforming. Kap. 8: SAM ønsker å inkluderes tidligere i prosessen i prosjekter som innebærer endrede forhold for offentlige trafikkområder.

Kommentar fra IDR:

Trafikale utfordringer: IDR forsøker så langt det lar seg gjøre å forholde seg til dette, men i en del tilfeller gjør arealmangel dette vanskelig. Avsnitt 2.1.6: Informasjon om Plan- og bygningsloven legges inn i kapittel 2. Avsnitt 5.2.5: Fokus på "levende byrom" er bare aktuelt i områder der arealet tillater det. Avsnitt 7.1: Forhold omkring universell utforming er nedfelt i Plan- og bygningsloven, som IDR forholder seg til, og trenger derfor ikke inkluderes i målsetningene. Kap. 8: IDR stiller seg positive til dette.

7.1.6 Plan- og bygningsetaten (PBE)

Innspill fellesdel:

Avsnitt 2.5 Kampen om tilstrekkelige arealer til idretts- og friluftsmål: PBE oppfatter teksten slik at ved henvisning til Kommuneplan 2008 Oslo mot 2025 konkluderes det med at det er en sammenheng mellom blokkbebyggelse og en begrenset tilgang på rekreasjonsareal. Videre er PBE enige i anbefalingen i avsnitt 2.5 om at "friområdenes kapasitet bør kartlegges og vurderes", selv om de ser at det metodemessig kan bli en utfordring å finne ut hvordan dette skal gjennomføres.

Kommentar fra IDR:

IDR ser at formuleringen om begrensninger i tilgang på rekreasjonsareal kan misforstås, og endrer teksten noe. Resten av innspillet tas til orientering.

Innspill sektorplan:

Avsnitt 2.2.5 Grøntplan: PBE er i gang med revisjon av Grøntplanen fra 1993, et utkast er planlagt sendt til Byrådsavdelingen desember 2008. PBE har foreslått en tekst som omtaler den nye planen, og at denne erstatter nåværende beskrivelse av Grøntplan fra 1993.

Kommentar fra IDR:

IDR erstatter gammel tekst med omtale av kommende plan.

7.1.7 Utdanningsetaten (UDE)

Innspill sektorplan:

Kap. 5 Analyse av behov for aktivitet og anlegg: UDE har oppdaterte vekstanslag for elevtall frem mot 2016, tabell 18. Avsnitt 6.5.1: UDE har oppdaterte data på størrelser på skolebad, tab. 20. Avsnitt 6.7.3, skolenes behov: Det kan bli vanskelig å finne alternative steder for svømmeopplæring for skolene i Vest som benytter Sogn bad i dag, hvis Sogn bad stenger når Sogn vg skole relokaliseres til Risløkka. Da Sagene bad ble solgt ble det lagt inn en opsjon til kommunen for å leie svømmehallen på timebasis til skolesvømming. UDE er varslet om at eier nå vurderer å selge badet, slik at det er usikkert når badet eventuelt vil kunne tas i bruk til skolesvømming. Avsnitt 6.8: UDE støtter høringsforslagets behov for nye anlegg. Kap. 8 Idrettshaller: UDE ønsker at hall ved Årvoll, Lambertseter og Løren skole prioriteres høyere da behovene her er ekstra store.

Kommentar fra IDR:

Kap. 5: Nye tall inkluderes i tab. 18. Avsnitt 6.5.1: Oppdateringer inkluderes. Avsnitt 6.7.3, skolenes behov: Problemstillingen er kjent, og avspeiles i planens behovsanalyse og IDR's forslag til etablering av nye anlegg. For skolene i Oslos vest finnes følgende alternativer utenom Sagene bad hvis Sogn bad stenges: Utnyttelse av ledig kapasitet i basseng i tilknytning til skoler i Oslo

vest, for eksempel Ruseløkka og Marienlyst skole; utvidet bruk av Vestkantbadet; avklare eventuell bruk av anlegg drevet av andre i vestlige bydeler, for eksempel Bislet bad, Domus Athletica, NIH, Montebello Trim og Svøm AS; eller forlenge reiseveien for eksempel til Tøyenbadet eller andre av Oslobadene. Kap. 8: Hallene på Årvoll og Lambertseter er begge aktuelle i hallprosjektet.

7.1.8 Undervisningsbygg Oslo KF (UBF)

Genrell kommentar:

Undervisningsbygg (UBF) er positive til en felles plan for idrett og friluftsliv, og mener det er riktig å se sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse.

Innspill fellesdel:

Fellesdelens sammendrag: UBF støtter opp om målsettingen. Ønsker at situasjonen til barn og unge inkluderes i oppsummeringen av de fire utfordringene. I anbefalingene savnes et punkt om barn, unge og areal. Fellesdel forøvrig: Avsnitt 1.2.1: Utdype breddeidrett, nevne tiltak for barn og unge. Vurdere å legge til noe om inkludering. Legge til noe om barn og unge i følgende avsnitt: 1.5 Definisjoner, 2.1 Friluftsliv og idrett som viktige folkehelseiltak. Avsnitt 2.3.2 Eldrebølge: UBF reagerer på at kvinner på 40 år og oppover omtales under denne overskriften. Avsnittet "Den sosiale siden": Idretten ikke bare møteplass for ungdom med ulik kulturbakgrunn. Idretten er også møteplass for ulike aldersgrupper. Integrering er beskrevet som en funksjon som idretten fyller, UBF savner imidlertid begrepet "inkludering". Inkludering bør også med i anbefalingene. Avsnitt 2.5 Kampen om tilstrekkelige arealer til idretts- og friluftsliv: UBF ønsker å inkludere følgende i anbefalingen: "det bør settes av nødvendig areal i utbyggingsprosjekter for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv."

Kommentarer fra IDR:

Fellesdelens sammendrag: Oppsummeringen av de fire utfordringene: IDR anser det ikke som relevant å fremheve enkelte grupper i en slik kortfattet oppsummering. Anbefalingene om barn, unge og areal: Barn og unges særskilte behov for uteområder inkluderes i anbefaling knyttet til arealknapphet.

Fellesdel for øvrig: Avsnitt 1.2.1: Avsnittet er ment som en kort oppsummering, og ytterligere presiseringer anses som ikke som relevant. Inkludere noe om barn og unge i følgende avsnitt: 1.5 Definisjoner: Lite relevant å inkludere dette i definisjonene. 2.1 Friluftsliv og idrett som viktige folkehelseiltak: Her er det lagt inn en setning i teksten som viser at dette er en problematikk som også er relevant for barn og ungdom. Avsnitt 2.3.2 Eldrebølge: IDR velger å beholde teksten, da det anses som relevant sett ut fra resten av teksten i avsnittet. Avsnittet "Den sosiale siden": IDR finner det fornuftig å presisere at idretten er en viktig møteplass for alle barn og ungdom, ikke bare de med fremmedkulturell bakgrunn. En setning om dette er inkludert i teksten. Når det gjelder begrepene integrering og inkludering er IDR klar over at disse har noe ulik betydning. Vi anser likevel ikke at dette er av vesentlig betydning i denne sammenheng. Avsnitt 2.5, angående forslag om anbefaling om å avsette områder til idrett og friluftsliv i byggeprosjekter: IDR mener dette ikke er hensiktsmessig, og at behovet for å avsette arealer til fysisk utfoldelse er godt omtalt andre steder i planen.

Innspill sektorplan:

Generelle bemerkninger: Kap. 1-5, 7: Ingen spesielle kommentarer utover at UBF tar situasjonsbeskrivelser og behovsvurderinger til orientering. Kap. 6: UBF ser det som viktig at Oslo har funksjonelle opplæringsbad for barn og unge, spesielt med tanke på at de med

innvandrerbakgrunn ofte ikke har tradisjon for svømming. Spesifikke bemerkninger: Avsnitt 1.2.3 Idrettsparker: Stor fordel om idrettsparker legges i nærheten av skoler. Avsnitt 2.1.5: Universell utforming: UBF ser det som svært positivt at det stilles krav til universell utforming i idrettsanleggene, dette vil bety mye spesielt for barn og unge som nå er integrert i ordinære skoler. Avsnitt 2.1.7 Estetikk og miljøhensyn: UBF er enige i uttalelsen: Nærmiljøanlegg skal plasseres og samlokaliseres med andre funksjoner som for eksempel skoler.” Avsnitt 5.2 til og med 5.6: UBF støtter vurderingene som er omtalt her, og påpeker at hensynet til barn og unges behov for tilrettelegging av fysisk aktivitet sees på spesielt. Avsnitt 7 Mål og strategier: UBF støtter skisserte mål og strategier.

Kommentarer fra IDR:

Barn og unge anses som hovedmålgruppen. IDR ser det som naturlig med et tett samarbeid med skolesektoren i planleggingen av idrettsanlegg. Kvartalsvise kontaktmøter mellom IDR, UBF, UDE og OIK ivaretar dette. Resten av innspillet tas til orientering.

7.1.9 Friluftsetaten (FRI)

Innspill sektorplan:

FRI har bemerkninger til miljøtemaet: I kap. 5 synliggjøres konflikten mellom idrettens behov og en miljøvennlig utvikling. FRI ønsker imidlertid en mer dyptgående behandling av miljøtematikken, der miljøperspektivet sees i sammenheng med de prioriterte tiltak i handlingsprogrammet for å synliggjøre miljøkonsekvensene av disse. FRI er spesielt skeptisk til følgende forhold: 1. energikrevende anlegg som ikke er tilpasset natur- og klimaforhold, som snøproduksjon, kunstisbaner og kunstgressbaner med undervarme. 2. FRI mener energikildene i alle idrettsanlegg bør være 100 prosent fornybare. Ønsker at energikilder belyses/stilles krav til i planen der det er hensiktsmessig. 3. Pga forurensning ønsker FRI at det vurderes å stille krav til sykkelparkering og begrensning i antall p-plasser for biler i forbindelse med idrettsanlegg. Grøntstruktur: FRI mener det bør vurderes å inkludere mål om sambruk og utforming av idrettsarealer i planen slik at idretten kan bidra til en styrking av grønstrukturen. Avsnitt 2.1.7: FRI ønsker å endre følgende setning: ”Overgangssoner mellom natur- og kulturlandskap er velegnede områder for plassering av idrettsanlegg. FRI fraråder å legge innendørsanlegg i natur- og kulturlandskap, slike bør legges til byggesonen.

Kommentarer fra IDR:

Problemstillinger knyttet til miljø: IDR søker alltid etter de mest energiøkonomiske løsningene ved utbygging av nye anlegg. Når det gjelder tiltak som snøproduksjon, kunstisbaner og kunstgressbaner med undervarme gjennomfører IDR slike prosjekter som et resultat av de behovene brukerne formidler og de vedtak som fattes i bystyret. Når det gjelder kunstgressbaner med undervarme er det slik at brukerne bekoster og drifter varmeanleggene selv, og er dermed også selv ansvarlige for å legge eventuelle begrensninger i energibruken. Når det gjelder forurensning knyttet til bilbruk ved idrettsanlegg, har IDR erfart at begrensning av p-plasser for biler ofte medfører feilparkeringer og en økt belastning på omkringliggende boligveier. Et tiltak i denne sammenhengen er imidlertid å forsøke å bygge flere idrettsanlegg i nærmiljøet for å begrense brukernes transportbehov. Dette etterstrebes så langt det lar seg gjøre. Grøntstruktur: IDR anser landskapsmessig behandling av anlegg som viktig, og ønsker at idrett skal utøves i en grønn ramme. Der plassen tillater det etterstrebes det å inkludere grønne elementer. Avsnitt 2.1.7: De fleste idrettsanlegg er markanlegg, og gjennom gode planleggingsprosesser kan slike anlegg tilpasses til overgangssoner mellom natur- og kulturlandskap. IDR mener derfor at setningen skal beholdes.

7.2 Bydeler

7.2.1 Bydel Alna (BAL)

Innspill fellesdel:

Støtter anbefalingene i fellesdelen. Nyanlegg må vurderes nøye opp mot eksisterende og nye behov, og eksisterende anleggs funksjonalitet.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

Innspill sektorplan:

Kap.7: Mål og strategier: BAL støtter disse. Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: BAL slutter seg til disse.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

7.2.2 Bydel Bjerke (BBJ)

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Bjerkedalen og Veitvet aktivitetsområder er en del av områdeutviklingen i Groruddalssatsingen, men er ikke finansiert av denne ordningen. BBJ ønsker at tiltakene prioriteres høyere slik at det er mulighet for å få spillemidler for å gjennomføre dem.

Kommentarer fra IDR:

For å søke om spillemidler, kreves det en egenandel. De nevnte tiltakene fra BBJ stiller her på samme linje som tiltakene spilt inn av de øvrige bydelene i konkurransen om kommunens midler.

7.2.3 Bydel Frogner (BFR)

Innspill fellesdel:

BFR støtter strukturen, innholdet og anbefalingene i fellesdelen.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

Innspill sektorplan:

Avsnitt 3.4: Planen som politisk og administrativt verktøy: BFR støtter utsagnet om behov for større samsvar mellom bevilgningsprosesser og tidkrevende planprosesser. Ved å bevilge mer penger til planleggings- og reguleringsarbeid vil en få et bedre beslutningsgrunnlag når endelig kostnadsramme skal fastsettes og brukernes og politikernes forventninger om fremdrift kan bli mer realistiske. Kap. 7 Mål og strategier: BFR støtter målsetningene som fremkommer.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

7.2.4 Bydel Grorud (BGR)

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: BGR hadde informasjon om prosjekter som skal slettes fra listen, samt korrigerende av tekst.

Kommentarer fra IDR:

Kap. 8: Listen rettes opp i tråd med innspillet.

7.2.5 Bydel Nordstrand (BNS)

Innspill fellesdel:

BNS understreker viktigheten av drift og vedlikehold av idrettsanlegg, spesielt i et miljøperspektiv. BNS lurer på om vedlikehold kan vurderes omfattet av spillemiddelordningen, og om dette kan følges opp videre i forhold til rett myndighet. BNS påpeker videre at de ønsker å være en høringsinstans i forbindelse med all utbygging som foregår i Ekebergområdet, da det er viktig at områdets karakter ivaretas.

Kommentarer fra IDR:

Spillemidler tildeles til nybygg og til rehabilitering opp til dagens standard, men ikke til vedlikehold. Problemstillingen er kjent, men har tidligere blitt avvist av Kultur- og kirkedepartementet. Begrunnelsen er at ved tildeling av spillemidler til vedlikehold og drift, ville det ikke bli penger igjen til nybygg. IDR har registrert at BNS ønsker å være høringsinstans i forbindelse med utbyggingssaker i Ekebergområdet.

7.2.6 Bydel Sagene (BSA)

Innspill fellesdel:

BSA anbefaler kartlegging og vurdering av kapasitet på friområdene i byen i forhold til tilrettelegging av fysisk aktivitet. Anbefalingene peker på viktige sammenhenger mellom folkehelse og tilrettelegging for fysisk aktivitet. Dette er tema som bør innarbeides i beslektede planer og utredninger. BSA påpeker behovet for å koordinere disse planene i forhold til felles innsatsområder og avgrensning av temaer.

Kommentarer fra IDR:

Utformingen av sektorplan idrett følger krav fra Kultur- og Kirkedepartementet. Resten av innspillet tas til orientering.

7.2.7 Bydel Stovner (BSR)

Innspill fellesdel:

Tidligere innspill og vedtak fra bydelen er tilfredsstillende ivaretatt i perioden 2009-2012. BSR anbefaler at planen i fremtiden utformes i to deler; en for handlingsprogram med prioriteringer innenfor og utenfor økonomirammen med kartbilag, og en del med prosatekst. Stovner Ungdomsråd har gått gjennom bydelens innspill til planen og støtter bydelsdirektørens forslag til vedtak.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Innspillet inneholder forslag til en del korrigeringer. Listen med prioriterte forslag utenfor økonomirammen er oppdatert.

Kommentarer fra IDR:

Tiltakene er rettet opp etter BSRs innspill.

7.2.8 Bydel Søndre Nordstrand (BSN)**Innspill sektorplan:**

BSN viser til tidligere innspill og prioriteringer og anmoder om at disse tas hensyn til i den videre behandlingen. For øvrig ingen kommentarer.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

7.2.9 Bydel Ullern (BUL)**Innspill sektorplan:**

BUL har kommet med to innspill. Byutviklings- og samferdselskomiteen: 6 tiltak listes opp som bydelen ønsker å prioritere i tiden som kommer: Utvikling av Ullern idrettspark, Bestumkilen, Husebybakken aktivitetspark, uorganiserte aktivitetstilbud, svømmehall og tennishall. Kultur- og oppvekstkomiteen: Her hevdes det at planen ikke i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til aktiviteter for personer med funksjonsnedsettelse, små barn og eldre. Videre understrekes det at fokus i bydelen ønskes å legges på de 6 tiltakene som ble nevnt i Byutviklings- og samferdselskomiteens innspill. Det påpekes også at det må tilrettelegges for uorganisert fysisk aktivitet.

Kommentarer fra IDR:

Byutviklings- og samferdselskomiteen: Ullernprosjektet er i listen i kap. 8 inkludert gjennom kunstgressbane, kunstisbane, flerbrukshall og svømmehall. Husebybakken aktivitetspark og tennishall på Blokkajordet er korrigert inn på listen nå, mens uorganiserte tilbud utelates da det ikke inneholder noen geografiske spesifikasjoner. Kultur- og oppvekstkomiteen: I alle nybygg etterfølges kravene om universell utforming, mens eldre anlegg forsøkes oppdatert så godt det lar seg gjøre innenfor de økonomiske rammene IDR forholder seg til. IDR mener videre at de minste barna er en aldersgruppe det er lite viktig å legge til rette for gjennom idrettsanlegg, mens eldre mennesker i de fleste tilfeller kan benytte seg av de samme idrettsanleggene som de yngre aldersgruppene. Når det gjelder tilrettelegging for uorganisert aktivitet, er IDR enig i at dette er viktig. For å inkludere slike prosjekter i listen i kap. 8, må imidlertid forslag om ballbinger, løkker, skateramper etc. konkretiseres gjennom å foreslå geografisk beliggenhet.

7.2.10 Bydel Østensjø (BOS)**Innspill sektorplan:**

Kap.8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: IDRs prioriteringer avviker fra BU og ISU BOS sine innspill. BOS mener de lokale forslagene som prioriteres høyt, må ivaretas gjennom høy prioritering fra IDR. BOS ønsker spesielt at Skullerud skianlegg skal prioriteres høyere på grunn av økt press på byens skianlegg i forbindelse med utbyggingen i Holmenkollen. Manglerud idrettspark, gress (rehabilitering) er av ISU/BU prioritert i 2011, men er av IDR satt opp i 2009. BOS er positiv til dette, men ønsker ikke at dette skal gå på bekostning av andre anlegg som de har prioritert i utgangspunktet. BOS ønsker at IDR prioriterer om slik at klubbhus på Haraløkka

og Abildsø prioriteres før klubbhus Manglerud Star. Kap. 7 Mål og strategier: BOS støtter opp om målsetningene, men kommentarer at de synes det ser ut til at enkelte deler av idretten kommer lettere til ressursene enn andre. BOS ønsker videre at en målsetning som viser at det satses på uorganisert ungdom og mennesker fra andre kulturer inkluderes.

Kommentarer fra IDR:

Kap. 8: Når alle bydelene spiller inn sine ønsker og behov, lar det seg ikke gjøre at alle får sine prioriteringer innfridd. Når det gjelder Skullerud skianlegg mener IDR at de er godt ivaretatt gjennom den prioriteringen (nr. 5, 2009) som er foreslått. Manglerud idrettspark, gress 7-er bane (rehabilitering) er foreslått å stå på en uprioritert liste. Årstallet (2009) som ble referert i høringsutkastet var feil. IDR beklager dette, men understreker at tiltak som er uprioritert har mulighet til å flyttes opp til en prioritert plass etter hvert som tiltakene på den prioriterte listen gjennomføres. Klubbhusprioriteringer: Klubbhus Manglerud er høyest prioritert av OIK og har fått midler fra bevilgninger rehabilitering 2007. Kap. 7 Målsetninger: Når det gjelder påstanden om at enkelte deler av idretten kommer lettere til ressurser enn andre vil IDR påpeke at bevilgningene reflekterer politiske prioriteringer. Noen idrettsgrener er flinkere til å få sine synspunkter frem enn andre. Uorganisert ungdom/mennesker fra andre kulturer: IDR mener at hovedmålet "Alle skal ha gode muligheter til å utøve idrett og fysisk aktivitet ut fra egne interesser, ambisjoner og forutsetninger" også inkluderer disse grupperingene, og vil derfor ikke formulere en egen målsetning for dette.

7.2.11 Bydel Grünerløkka (BGA)

Innspill sektorplan:

BGA har et sterkt ønske om at idrettshall på Dælenenga realiseres. Ønsker videre at klubbhus og garderobes på Caltexløkka kommer inn på prioritert liste.

Kommentarer fra IDR:

Prioriteringsrekkefølgen i høringsutkastet reflekterer rekkefølgen som er satt opp i hallprosjektet. Det må imidlertid understrekes at prioriteringsrekkefølgen blant hallene på den denne listen ikke nødvendigvis representerer ferdigstillingsrekkefølgen. Det er laget en omfattende utredning om idrettshall på Dælenenga, som kan være grunnlag for en videre utredning av dette prosjektet. Garderobes på Caltexløkka: Kunstgressbanen er primært tenkt som et nærmiljøanlegg med finansiering blant annet fra HOIØ, som skal betjene hele området. Bygging av klubbhus/garderobes vil formalisere en klubbs tilhørighet til banen i for stor grad.

7.3 Organisasjoner

7.3.1 Oslo og Omland Friluftsråd (OOF)

Innspill fellesdel:

OOF finner det tragisk at det i økonomiplanen for Oslo de neste årene nesten ikke er avsatt midler til friluftsliv, mens et større beløp er bevilget til idrettsformål. De henviser til at ca ¼ av Norges befolkning deltar i organisert idrett, mens nesten 90 prosent av befolkningen deltar i en form for friluftsliv. Det stilles et stort spørsmålstegn ved kommunens prioriteringer av midler til henholdsvis idrett og friluftsliv. OOF foreslår at Oslo kommune i første omgang vedtar at 10 prosent av spillemidlene skal gå til friluftstiltak.

Kommentarer fra IDR:

Teksten i avsnitt 1.2.3 Fordeling av spillemidler er gjennomgått av spillemiddelkonsulenten i Oslo. Oppdateringer av teksten er gjort som en følge av dette, slik at fordelingen av spillemidler mellom idrett og friluftsliv tydeliggjøres. Friluftsliv har økt sin tildeling fra 7 prosent av spillemidlene i 2004 til 15 prosent i 2007 (Oslo). Det er ikke hvor mye spillemidler som tildeles som er avgjørende for investeringer til friluftsliv, det er bystyrets bevilgninger - da prosjektene må ha egenandel for å falle innenfor søknadskriteriene. Friluftsetaten spiller inn økonomiske behov gjennom budsjettet, og Oslo kommune ved bystyret gjør de økonomiske prioriteringene de mener er hensiktsmessige basert på kommunens totale behov og tilgjengelige rammer.

7.3.2 DNT Oslo og Omegn (DNT OO)

Innspill fellesdel:

DNT OO er positive til vektleggingen av sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse, og til vektleggingen av stimuleringsarbeid som får folk i gang med friluftsliv. Avveiningen mellom idrettsanlegg og friluftsliv: DNT OO understreker omfanget og konsekvensene av slike avveininger, da avveininger som går i fordel anlegg er irreversible. Slike planprosesser bør ha god tid og en bred høringsrunde. DNT OO ønsker først og fremst at idrettsanlegg legges utenfor marka.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

7.3.3 Kontaktutvalget for velforeninger i Oslo (KUV)

Innspill fellesdel:

KUV er enig i at vedlikehold må prioriteres da rehabilitering er dyrere. KUV påpeker viktigheten av tiltak nær bebyggelsen, og minner om at de uorganiserte friluftslivsaktivitetene og løkke-leken ikke må glemmes. Konkurransforholdet mellom idrett og friluftsliv bør berøres i større grad. KUV påpeker at det er vanskelig å prioritere mellom velorganisert og veldokumenterte idrettsprosjekter som gagnar de relativt få og de løst organiserte gruppene som fremmer forslag som den store allmennheten kan ha nytte av. En tydeligere satsing på forskning rundt den uorganiserte friluftslivet vil være bra. KUV påpeker vektleggingen av samfunnets ansvar for innbyggernes helse, og ønsker at det nevnes at det enkelte individ også har et eget ansvar i denne forbindelsen.

Kommentarer fra IDR:

Hensikten med fellesdelen har vært å omtale felles utfordringer for idrett og friluftsliv. IDR mener at frontene kommer frem i teksten, selv om de ikke er synliggjort som konflikter. I avsnitt 2.1 er en setning endret slik at det kommer frem at kunnskapen om den egenorganiserte (uorganiserte) aktiviteten er mangelfull for både idrett og friluftsliv. Setning som tydeliggjør at enkeltindividet også har et eget ansvar for helsen inkluderes i teksten i avsnitt 2.2 i det endelige utkastet.

7.3.4 Naturvernforbundet i Oslo Vest (NOV)

Innspill fellesdel:

NOV påpeker misforhold mellom spillemiddelbeløpet som tildeles friluftsliv og idrett. Det må arbeides aktivt fra Friluftsetaten for å øke bruken av spillemidler til friluftslivet.

Kommentarer fra IDR:

Se svaret til OOF tidligere i dette kapitlet.

7.3.5 Lillomarkas venner

Innspill sektorplan:

Ønsker generelt at mest mulig av Lillomarka bevares, og ikke bygges ned med løyper og anlegg. Går ut fra at Flerbruksplan for Oslo kommunes skoger følges. Ønsker å delta i kommende høringer om arealbruk til idrettsanlegg og løyper. Kap.8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Utviklingen av Linderudkollen – mest mulig naturbevarende bygging. Konesjonsplikt for kunstsneproduksjon må avklares. Anser det som viktig at hopp- og langrennsanlegget holdes ved like og i drift. Lillomarka Arena - mest mulig naturbevarende bygging når en går ut over pukkverkområdene. Ønsker å delta i høring.

Kommentarer fra IDR:

Lillomarkas venner inkluderes i høringsrunde om Lillomarka Arena. For øvrig tas innspillet til orientering.

7.3.6 Norges Revmatikerforbund

Innspill sektorplan:

Generelt mye positivt sett fra revmatikernes ståsted. Avsnitt 6.7.3 Anleggsdekning i forhold til tradisjonelle og nye behov: Håper eksisterende anlegg oppgraderes så raskt som mulig slik at de tåler 34°C pga de helsemessige effektene dette har for revmatikere og andre med muskel- og skjelettplager. Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Gledelig med planer om to nye varmtvannsanlegg, men det bør være kortsiktige og ikke langsiktige planer. Behov spesielt i nordvestlige deler av byen.

Kommentarer fra IDR:

Avsnitt 6.7.3: IDR vurderer mulighetene for oppgradering av bassengtemperaturen til 34°C ved minst ett av av Oslobadene. Kap. 8: Tas til orientering.

7.4 Idretten

7.4.1 Oslo Idrettskrets (OIK)

Innspill sektorplan:

OIK har oppsummert sitt innspill i tretten punkter:

1. Folkehelseperspektivet som var inkludert i planens fellesdel bør komme tydeligere til uttrykk i sektorplanen.
2. Planen som politisk og administrativt verktøy: (Avsnitt 3.4) OIK er enig i problembeskrivelsen, og anbefaler at kommunen benytter kommune- og økonomiplanen i tråd med lovgivers intensjoner - som en forpliktende prioriteringsliste basert på et jevnt, årlig investeringsnivå.
3. Arealer til anlegg: OIK uttrykker bekymring i forhold til barn og ungdoms muligheter til fysisk utfoldelse på grunn av det økende presset på arealer til fysisk utfoldelse i Oslo. Følgende to delmål under 7.2.1 Arealer og anlegg som grunnlag for idrett og fysisk aktivitet foreslås å flyttes opp som hovedmål og eventuelt slås sammen til ett mål: "Skape grunnlag for idrett og fysisk aktivitet ved å sikre tilstrekkelige arealer for idrett, lek og fysisk aktivitet, og dekke behovet for nye anlegg". "Arbeide for at det utarbeides normer for idrettsanlegg og arealer som legges til grunn i det generelle byplanarbeidet."
4. Nye (fremmede) kulturers utfordring for den frivillige idretten: OIK påpeker to utfordringer; kulturelle føringer som begrensende for innvandreres adgang til å være fysisk aktive (spesielt

jenter), og en fremmedhet overfor dugnadsmodellen som går utover enkelte idrettslags funksjonsevne. Tematikken er for dårlig dekket i planen. Kommunen må ta problemet på alvor, bl.a. ved å vurdere hvordan den selv kan bidra til et fungerende idrettstilbud i bydeler med stor innvandrerbefolkning.

5. Timetallet kroppsøving i Osloskolen: Note 14 viser at det har vært en nedgang i antall kroppsøvingstimer i skolen. OIK savner en forklaring på nedgangen. Da det i planens fellesdel argumenteres for behovet av mer fysisk aktivitet for barn og unge, bør dette avspeiles i planens målsetninger.
6. Svømmeundervisningen i Osloskolen: OIK mener svømmeundervisningen er for dårlig, og ønsker å inkludere en målsetning (avsnitt 7.1) om at alle barn skal klare å svømme minimum 200 meter før de forlater grunnskolen. OIK mener også at svømmeundervisning er en offentlig oppgave, og ikke noe som kan pålegges svømmeklubber. Svømmeundervisning i skoleregj må prioriteres med midler på driftssiden på skolebudsjettet.
7. Om finansiering av nye bad: Idrettens bruk av badene utgjør kun 6-7 prosent, OIK mener derfor at investeringer knyttet til bad bør tas fra andre budsjettkapitler enn idrett – for eksempel helse- og skolebudsjettene.
8. Behov for svømmeanlegg Rommen: OIK mener prioriteringene i avsnitt 6.8 er fornuftige, med unntak av forslaget om badeanlegg på Rommen. OIK mener det bare bør prioriteres to bad; i Oslo vest og nord/vest.
9. Rådgiving og informasjon: OIK understreker behovet for en styrking av etatens veiledningsfunksjon, blant annet gjennom bedre nettsider.
10. Vedlikeholdet må prioriteres: Målsetning i avsnitt 7.1 heter: "Idrettsanlegg skal til enhver tid være i god stand og brukervennlige, og ha et jevnt godt vedlikehold". OIK understreker betydningen av målet, og lurer på om "skal" kan byttes med "må".
11. Nye idretters behov – futsal: Avsnitt 5.2.2 "Nye" idretters behov: OIK er klar over at ved å gi treningstid til futsal, vil presset på hallene øke ytterligere. Avgjørelsen er gjort i forståelse med de andre hallidrettene, og er en prøveordning i 2008-2009 som vil vurderes av OIKs styre etter sesongen.
12. Snøfattige og milde vintre: Avsnitt 5.5.1 Kunstisbaner: OIK støtter forslaget om å starte en programmessig satsing på kunstisbaner, men ønsker tilsvarende for utbygging av snøproduksjonsanlegg. Disse planmessige satsingene bør komme til uttrykk som delmål i avsnitt 7.2.1.
13. Dokumentasjon og brukerundersøkelser: For et sikrere beslutningsgrunnlag er det behov for brukerundersøkelser og utredninger knyttet til problemstillinger innenfor IDRs ansvarsområde. OIK mener dette bør være et viktig hjelpemiddel i utformingen av Oslo kommunes idrettspolitik.

Kommentarer fra IDR:

1. Folkehelseperspektivet: Ved ferdigstilling av planen vil fellesdelen og sektorplanen trykkes sammen slik at de utgjør ett dokument. På den måten vil folkehelsediskusjonen fra fellesdelen bli en tydeligere del av sektorplanen. Utover dette vil ikke de helsemessige konsekvensene av fysisk aktivitet trekkes inn i sektorplanens analyser, da IDRs hovedfokus i dag er å tilrettelegge for aktivitet, ikke å organisere aktiviteten selv.
2. Planen som politisk og administrativt verktøy: Tas til orientering.
3. Arealer til anlegg: IDR deler OIKs bekymring om arealknapphet og konsekvensene dette har for byens barn og ungdom når det gjelder muligheter til fysisk utfoldelse. IDR søker å jobbe for å påvirke arealsituasjonen med de midlene etaten har til rådighet, blant annet gjennom høringsuttalelser. Videre skal IDR tilstrebe nytenking i forhold til hvordan idrettsanlegg kan

innpasses i lokaler som tidligere er benyttet til andre formål. Nytt hovedmål: ”Skape grunnlag for idrett og fysisk aktivitet ved å sikre tilstrekkelige arealer for idrett, lek og fysisk aktivitet, og dekke behovet for nye anlegg”. Nytt delmål: ”I tettbygde områder uten arealreserver skal det arbeides for å gjennomføre utradisjonelle løsninger – som for eksempel transformasjon av industrilokaler - for å sikre tilstrekkelig anleggsdekning.” Delmålet ”Arbeide for at det utarbeides normer for idrettsanlegg og arealer som legges til grunn i det generelle byplanarbeidet” opprettholdes som delmål. IDR har i samarbeid med Plan- og bygningsetaten startet en prosess der det jobbes med dette.

4. Nye (fremmede) kulturers utfordring for den frivillige idretten: Oslo kommune har ved en del tilfeller laget egne prosjekter med utgangspunkt i slike problemstillinger. Noen ganger er det bydeler som får i oppgave å gjennomføre disse prosjektene, andre ganger OIK. Slik IDRs rolle er i dag, ligger det i utgangspunktet utenfor etatens arbeidsområde å være gjennomfører av aktivitetsprosjekter.
5. Timetallet kroppsøving i Osloskolen: IDR har ingen innvirkning på timetallet i kroppsøving i Osloskolen, dette er Utdanningsetatens ansvarsområde. IDR er imidlertid enig at dette er en utvikling som bør gjøres kjent. For å tydeliggjøre utviklingen, er derfor teksten i planen endret noe – blant annet er informasjonen om reduksjon i timetallet som tidligere var plassert i fotnote nå trukket inn i teksten.
6. Svømmeundervisningen i Osloskolen: Avsnitt 7.1: IDR kan ikke gå inn i læreplanen og definere kravene som stilles der, men IDR skal jobbe for at anleggssituasjonen på en best mulig måte legger til rette for at elevenes svømmeferdigheter og andre vannrelaterte ferdigheter ivaretas på en best mulig måte.
7. Om finansiering av nye bad: investeringsmidler til bad kommer til både sektor for næring og idrett og sektor for kultur og utdanning, da noen bad er rene skolebad mens andre bad er publimumsbad som forvaltes av Idrettsetaten.
8. Behov for svømmeanlegg Rommen: Et evt. nytt bad på Rommen tenkes ikke i tillegg til men i stedet for et nåværende bad (Vestli skole). Hensikten er å forbedre badesituasjonen i området.
9. Rådgiving og informasjon: IDR anser dette som en høyt prioritert oppgave i tiden som kommer.
10. Vedlikeholdet må prioriteres: IDR er i utgangspunktet enig, men dette avhenger av hvor mye vedlikeholdsmidler som settes av på budsjettet.
11. Nye idretters behov – futsal: IDR tar dette til orientering.
12. Snøfattige og milde vintre: IDR er enig i behovet, men dette er avhengig av politiske prioriteringer og økonomiske rammer både drifts- og investeringsmessig.
13. Dokumentasjon og brukerundersøkelser: IDR sier seg enig at behovsanalyser er viktige for å kunne fatte riktige beslutninger. Dette må imidlertid reflekteres i de ressursene IDR tildeles.

7.4.2 Oslo skikrets (OSK)

Innspill sektorplan:

OSK ønsker snøproduksjon inn som programsatsing (sammen med kunstis) etter kunstgress- og hallutbygging. Kommunen må forplikte seg til å bidra med investering og drift i de anlegg Oslo skikrets har foreslått for snøproduksjon. Styrke kommunikasjon mellom klubber, Skiforeningen og kommunen på driftsmessige forhold i anleggene der det er ”kombidrift”. Nedsette gruppe med ansvar for koordinering av tjenester som ligger i grenseland mellom Friluftsetaten og Idrettsetaten. Viktig å fullføre andre planlagte skirelaterte anlegg som allerede er med i de kommunale planene. Kommunen må være åpne for nyvinninger på anleggssiden, som skitunnel, alpinanlegg med freestyleanlegg, kunstfrosne langrennsspor og løyper med kunstsno på

utradisjonelle områder som Frognerparken og Ekeberg, nye utkjøringsvogner for kunstsno, rulleskianlegg, skicross. Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Skikretsen har lagt ved sin prioriteringsliste. I et eget innspill kommenterer Skikretsen at tiltaket snøproduksjon/langrenn i Linderudkollen ikke står på denne listen, og ønsker det inkludert. Dette innebærer en 1,5 km kunstsnostrasé for kombinertløpere. I tillegg nevnes det at Kjelsås IL har prosjektert og fått godkjent forslag om en kunstsnostrasé i Linderudkollen som skal kobles til den tidligere nevnte kombinertstraséen. Her har Kjelsås skaffet 2 mill i egenkapital.

Kommentarer fra IDR:

Snøproduksjon inn som programsatsing: Se svaret til Oslo Idrettskrets, pkt. 12.

Kommunen må forplikte seg til å bidra med investering og drift: Det er bystyret som avsetter gjennom den årlige budsjettprosessen. IDR stiller seg videre bak forslag om bedret kommunikasjon knyttet til driftsforhold i anlegg med ”kombidrift”, og forslag om å nedsette en gruppe for koordinering mellom Friluftsetaten og Idrettsetaten. Kommunens forhold til nyvinninger: IDR er åpen for slike nyvinninger. Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen. OSK hadde følgende prioritering: 1. *Utbedring av strøm, vannpumpe og røropplegg* (IDR jobber for å rehabilitere det som er absolutt nødvendig for daglig drift av anlegget vinteren 2008). 2. *Utbedring av minibakkene* (IDR har ingen mulighet til å tilfredsstille disse behovene nå, men her kan det søkes om spillemidler. Inkludert under nærmiljøanlegg i listen). 3. *Lys i 1,5 km rundløype rundt Kapteinsputten* (IDR og Friluftsetaten jobber med skiløsningene i Oslo på grunn av utbyggingen i Holmenkollen, men resultatet av disse diskusjonene er fortsatt ikke klare. Dette er imidlertid et anlegg det kan søkes om spillemidler til). 4. *plast i K70 hoppbakke* (K70-bakken fikk 550 000 kroner i spillemidler i 1989 og i 1999 til rehabilitering. Det vil derfor være mulig å søke spillemidler til plastlegging av bakken, men ikke rehabilitering ut over dette). 5. *Oppgradering av K50 hoppbakke* (Det ble i 2006 gitt tilsagn om spillemidler til rehabilitering av denne bakken, men disse midlene er foreløpig ikke utbetalt. Søknaden kan trekkes tilbake og ny søknad kan sendes når den økonomiske situasjonen er endret).

7.4.3 Oslo skytterkrets (OS)

Innspill sektorplan:

Kap. 4, s. 28: Skytesporten er organisert gjennom NIF og Det Frivillige Skyttervesen (DFS). Skytterkretsen mener medlemskap i DFS må legges til NIF-medlemskap for å få et korrekt bilde av skyteaktiviteten i Oslo. Skytterkretsen mener at Nordstrand skytterlags banesituasjon er den mest prekære i Oslo, og at det derfor er viktig at ny bane i Oslo syd prioriteres høyt. Det er også behov for innendørs skytebane med 10 og 15 m skyteavstand i Oslo vest, og 15 og 25 m i Oslo øst – begge med minimum 15 standplasser. Kan legges i kjellere under andre idrettsanlegg. Videre er det et mål å få oppgradert skytebanen i kjeller under Ekeberghallen med elektroniske skyteskiver.

Kommentarer fra IDR:

Oversikten over antall medlemmer i de ulike idrettene i kapittel 4 gir en oversikt over all aktivitet tilsluttet NIF. Når behov for skyteanlegg vurderes, vil alle skyttere i Oslo, uavhengig av organisatorisk tilknytning, brukes som utgangspunkt for behovsvurderinger. Behovene OS formidler tas til orientering.

7.4.4 Oslo svømmekrets (OSK)

Innspill sektorplan:

Avsnitt 3.1.2: OSK mener anleggssituasjonen for bad i Oslo ikke er tilfredsstillende, slik avsnittet gir inntrykk av. Kap. 4: OSK hevder tabell 8 gir et dårligere inntrykk av situasjonen for svømmeidretten i Oslo enn hva som er reelt, og hevder å besitte fakta som sier at situasjonen er bedre. Kap. 6: OSK mener det er mindre bydelsvise forskjeller i anleggssituasjonen enn hva som fremkommer her. Avsnitt 6.7.2: OSK ønsker fortsatt samarbeid mellom idretten og kommunen om drift av bad i Oslo. Avsnitt 6.7.3 og 6.8: Svømmeidretten forutsetter å være med på utformingene av badeanlegg i Oslo. Kap. 8: OSK stiller spørsmålstegn ved de prioriteringer som fremkommer, der blant annet rehabilitering av eksisterende anlegg settes høyere enn nybygg.

Kommentarer fra IDR:

Avsnitt 3.1.2: IDR har omformulert avsnittet slik at anleggssituasjonen fremstår noe mer nyansert. Kap. 4: IDR mener tabell 8 gir et riktig bilde av situasjonen, og vet ikke hvilke faktagrunnlag OSK viser til. Kap. 6: IDR er uenig med OSK, og holder fast ved påstanden om at det er de vestlige og nordvestlige bydelene som har dårligst anleggsdekning. Avsnitt 6.7.2: IDR er åpen for fortsatt samarbeid. Avsnitt 6.7.3 og 6.8: Svømmeidretten er en viktig høringsinstans for IDR i slike saker, og IDR forsøker å imøtekomme idrettens behov. Kap. 8: Det finnes pr i dag fire 50 meteranlegg i Oslo og nærliggende områder: Drammen, Bærum, Frognerbadet og Tøyenbadet. IDR mener rehabilitering av nåværende anlegg, samt flerbruksanlegg bør komme høyere opp på prioriteringslisten enn et femte 50-meters basseng i de nærmeste årene.

7.4.5 Akershus og Oslo Skøytekrets

Innspill sektorplan:

Akershus og Oslo Skøytekrets stiller seg bak de prioriteringer som er foretatt når det gjelder ishaller.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

7.4.6 Oslo og Akershus Skiskytterkrets (OASK)

Innspill sektorplan:

OASK påpeker at anleggssituasjonen for skiskyting i Oslo er prekær, på grunn av stadig økende pågang i kombinasjon med utbyggingen av Holmenkollanlegget som starter nå. Dette innebærer at det ikke er et eneste skiskytteranlegg i Oslo vinteren 2008. OASK ønsker å støtte opp om planen ved Lillomarka idrettspark inkludert skiskytteranlegg, som de ønsker skal stå ferdig allerede høst 2008.

Kommentarer fra IDR:

IDR jobber sammen med Friluftsetaten for at det skal være mulig å trene skiskyting i Lillomarka idrettspark vinteren 2008. Dette innebærer at skiskytterskivene og –tavlene fra Holmenkollen ønskes flyttet til Lillomarka idrettspark midlertidig. Det er videre muligheter for at Grønmo-området på sikt kan utvikles til en skiskytterarena (samløkalisering med golfbanen).

7.4.7 Skeid

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Skeid savner tiltakene inkludert i utviklingsplan (fra 2003) for Nordre Åsen i denne listen, og kommer med en liste over tiltak de ønsker å inkludere. Skeid påpeker videre at de tilhører en bydel (Sagene) i sterk vekst, noe som gjør behovet for banekapasitet stort. Innspillet til Skeid støttes av ISU i bydelen (se kommentar fra ISU bydel Sagene).

Kommentarer fra IDR:

IDR har gått gjennom listen i kap. 8 og inkludert de tiltakene Skeid nevnte som ikke allerede var med.

7.4.8 Skeid bandy

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen, s. 63: Kunstgress med lys og undervarme på Nordre Åsen står under prioriterte kunstgressbaner. Skeid bandy mener dette er en skrivefeil, at det skal være kunstgress/kunstis (øvre bane). Hvis ikke utraderes Skeids bandyavdeling. Skeid har allerede en bane med undervarme på nedre bane.

Kommentarer fra IDR:

Kap. 8: IDR erstatter kunstgress med lys og undervarme på Nordre Åsen med kunstgress på øvre bane, Nordre Åsen, samt et eget tiltak under kategorien skøyteanlegg med kunstis Nordre Åsen (øvre bane) på listen.

7.4.9 Kjelsås fotball

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: I høringsutkastet står ny kunstgressbane på Myra oppført under uprioriterte tiltak. Kjelsås fotball mener det må være gjort en feil her, de ønsker å prioritere kunstgress på Myrerfeltet, og at denne på grunn av stort behov prioriteres høyere.

Kommentarer fra IDR:

Feilen er rettet opp. Bane på dette området er tidligere avvist på grunn av grunnforholdene.

7.4.10 Lyn ski:

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: To uteglemte prosjekter var ønsket inn på listen: Rulleskitrasé Sognsvann snøpark og skøytebasen under høyspentledning. Lyn ønsker videre at det legges føringer for rammer som gir en klar fortsatt prioritet til løypekjøring i Sognsvann Snøpark og liknende anlegg samtidig som det gis klare rammer for at utkjøring av produsert snø vil ivaretas av kommunen. Lyn ønsker å bemerke viktigheten av skileik- og langrennsanlegg for barn og unge, og at dette ofte undervurderes av Oslo kommune men verdsettes høyere på bydelsnivå.

Kommentar fra IDR:

Uteglemte prosjekter lagt inn i liste kap. 8. Løypekjøring og utkjøring av produsert snø: IDR er enig i at dette er fornuftig. Dette er imidlertid et driftsspørsmål, en høyere prioritering vil kreve økte driftsrammer.

7.4.11 Representant for Manglerud-området

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Lysløypa på Manglerud trenger rehabilitering. Denne står i dag på uprioritert liste, men ønskes prioritert høyere.

Kommentarer fra IDR:

Innspillet tas til orientering.

7.4.12 Rustad IL

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Rustad IL føler seg forbigått i prioriteringene av skianlegg (Skullerud idrettsanlegg). Rustad IL mener at stor aktivitet, et anlegg som nesten er ferdig og at bydel Østensjø i flere år har hatt dette anlegget som førsteprioritet tilser høyere prioritering.

Kommentarer fra IDR:

Se kommentar til Bydel Østensjø.

7.4.13 Bogstad vinterparadis

Innspill sektorplan:

Bogstad vinterparadis er prioritert som nr. 1 av ISU BVA, 1 av BU i BVA, 1 i bydelen av OIK. I planen på side 63 står Bogstad vinterparadis under uprioriterte tiltak (s. 63), og at prosjektet er prioritert som nummer 2 av ISU Vestre Aker (ISU BVA) og uprioritert av Bydelsutvalget (BU). Bogstad vinterparadis mener det må være gjort en feil her.

Kommentarer fra IDR:

IDR ser at prioriteringene fra ISU og BU er feil i høringsutkastet. Tiltaket flyttes fra kunstgress til kunstis. Se ellers kommentar gitt til ISU Vestre Aker.

7.4.14 Bjørndal idrettsforening

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen, s. 61: Bjørndal idrettspark, flerbrukshall for fotball og friidrett er prioritert som nr. 1 av ISU i bydel Søndre Nordstrand og av bydel Søndre Nordstrand, men er i planen satt opp på uprioritert liste. Bjørndal IF ønsker at hallen skal over på prioritert liste.

Kommentar fra IDR:

IDR vil fremheve to begrunnelser for at denne flerbrukshallen ikke er prioritert høyere. Det ene er at Bjørndal IF nå har innpass i Bjørndal trippelhall, og at behovet dermed ikke anses å være spesielt stort. Det andre er at flerbrukshall ved Bjørndal idrettspark ikke er inkludert i Oslo kommunes programsatsing på idrettshaller, og dermed prioriteres bak hallene som er inkludert der.

7.4.15 Oslo Pistolklubb (OP)

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Klubben mener deres forslag om innendørs skytebane er uteglemt fra listen. De ønsker også å understreke at det finnes andre skyttere enn de som holder til på Nordstrand som har behov for skytebaner.

Kommentar fra IDR:

Innspillet om innendørs skytebane er ikke inkludert i listen over prioriterte forslag utenfor økonomirammen da det ikke inkluderte noen geografisk beliggenhet. OPs behov tas til orientering.

7.4.16 Nordstrand skytterlag (NS)

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen, s. 71: NS er fornøyd med at ny skytebane i Oslos syd er kommet inn i planen gjennom Oslo syd Myrer (ny bane utendørs), og Oslos syd, Åsland (hall i fjell evt. flerbrukshall). NS ønsker at skytebane i fjell ved Åsland legges inn med høy prioritet.

Kommentarer fra IDR:

IDR jobber med prosjektet skytebane i fjell ved Åsland. Dette vil fra IDR sin side være høyere prioritert enn Oslo syd Myrer-prosjektet.

7.4.17 Oslo skyttersamlag (OSS)

Innspill sektorplan:

OSS påpeker at skyttersporten er organisert i to organisasjoner, Norges Skytterforbund (NSF) og Det Frivillige Skyttervesen (DFS) – der bare NSF er tilsluttet Norges Idrettsforbund. For å få en representativ medlemsoversikt over skyttersporten i Norge må medlemstall fra de to organisasjonene slås sammen. Av anleggsbehov understreker Oslo skyttersamlag at det er Nordstrand som har det største behovet når det gjelder skytebaneanlegg. Videre er det behov for en innendørs skytebane i Oslos vest med skyteavstand 15/50 m og med 15/20 standplasser i tillegg til oppgradering av fasilitetene ved Løvenskioldbanen. Det jobbes med reguleringsplan for alle skyteøvelser ved Løvenskioldbanen, og behovet for skytebane Oslo vest forsøkes å legges inn i dette prosjektet. Ønsker at Løvenskioldbanen inkluderes i planen.

Kommentarer fra IDR:

Angående antall medlemmer, se svar til Oslo Skytterkrets. Anleggsbehov: IDR tar behovene til orientering, men understreker at Oslo kommunes satsing nå vil være knyttet til skytebane i fjell ved Åsland, på bakgrunn av vedtak i bystyret om at dette skal utredes.

7.4.18 Østre Aker skiklubb (ØAS)

Innspill sektorplan:

ØAS ønsker å påpeke behovet for å rehabilitere Linderudkollen hoppanlegg, og at dette bør skje i 2008 og ikke i 2010 som er tidspunktet OIK operer med på sin liste over anleggsprioriteringer i de neste fire årene. Det er pr. i dag ingen mulighet til sommerhopping i anlegget, da vannpumpen som gikk i stykker i 2007 fortsatt ikke virker. ØAS har lagt ved en liste over prioriteringer innenfor Linderudkollenprosjektet, etter oppfordring fra IDR i møte 8. januar 2008.

Kommentarer fra IDR:
Se svaret til Oslo skikrets.

7.4.19 Vålerenga Trolls (VT), Oslo Vikings (OV), Nordstrand Bandits (NB)

Innspill sektorplan:

Ønsker og behov: Jordal eneste bane som brukes fast til amerikansk fotball i Oslo, en bane som ikke holder standard i henhold til regelverk for banemål og som trenger en generell oppdatering. Klubbene har behov for 57 treningstimer i uken fordelt på sine lag, noe som er umulig med dagens banesituasjon. VT og NB ønsker å fortsette å trene på Jordal, mens OV ønsker treningstid på Frogner stadion. Ønsker 7-er kunstgressbane nedenfor Jordal kunstgress, mellom håndballhall og Jordal skole.

Kommentarer fra IDR:

Egne spesialbaner for amerikansk fotball må vurderes ut fra et totalt anleggsbehov. 7-er kunstgressbane nedenfor Jordal kunstgressbane er inkludert i listen over tiltak utenfor økonomirammen, slik at deres behov synliggjøres.

7.4.20 Årvoll IL

Innspill sektorplan:

Melder inn behov for å rehabilitere klubbhuset sitt, som har vært stengt i flere år på grunn av manglende rømningsvei.

Kommentar fra IDR:

Klubbhuset til Årvoll er inkludert i listen over prioriterte forslag utenfor økonomirammen, i kategorien Klubbhus/garderober, uprioriterte. IDR tar for øvrig ønsket om en høyere prioritering til orientering. Det er videre lagt inn i forbindelse med planer om ny idrettshall ved siden av dagens klubbhus/gymsal.

7.4.21 ISU bydel Sagene

Innspill sektorplan:

Bade- og svømmeanlegg: Sagene bad er solgt, det er usikkerhet om planene for badet. Bydelen har i dag ikke tilgang til bad innenfor bydelens grenser. Forventer at kommunen følger opp avtalen med Bjarkøy Eiendom i forhold til å få rehabilitert og gjenåpnet Sagene bad. Ønsker videre å prioritere et eventuelt bade- og svømmeanlegg i tilknytning til ny skole i Nydalen. Viser til målsetning i kap. 7: "Sørge for at Oslos innbyggere har mulighet for svømming og andre badeaktiviteter gjennom kommunale og private tilbud. Det kommunale engasjementet skal særlig komme barn og unge til gode". Vintersportsby: ISU BSA støtter hovedmålet "Oslo skal styrkes og utvikles som vintersportsby". BSA ønsker å avsette midler til å kostnadsvurdere og realitetsvurdere akeanlegg i Torshovdalen. Ønsker anlegget inn på prioritert liste med gjennomføring i 2010. Skeids innspill: BSA støtter Skeids innspill om å fremskynde gjennomføringen av kunstgressbane fra 2012 til 2009 pga muligheter for egen finansiering. ISU BSA anbefaler at Skeids øvrige forslag flyttes inn på uprioritert liste.

Kommentarer fra IDR:

Bade og svømmeanlegg: Det er Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) som har forestått salget av Sagene bad til Bjarkøy Eiendom, og dermed også de som forholder seg til kjøper. Ved prioriteringer av badeanlegg i Oslo er det nødvendig å se på regioner og ikke utelukkende på

bydeler. IDR har prioritert Oslo Nord/Nordvest som det geografiske området med størst behov for badeanlegg i byen, noe som vil komme bydel Sagene til gode. Prioritering av eventuelt bade- og svømmeanlegg i tilknytning til ny skole i Nydalen tas til orientering.

Akeanlegg Torshovdalen: Akeanlegget er nå lagt inn som nærmiljøanlegg i listen over anlegg utenfor økonomirammen. Hvis det er snakk om et større akeanlegg (bob), bør spørsmål om dette rettes til akeforbundet og til OIK. Skeids innspill: Kunstgressbane Nordre Åsen er i dag prioriterte som nummer 5, planlagt gjennomført i 2009/2010. Rangeringen av kunstgressbaner reflekterer Oslo fotballkrest sine prioriteringer, IDR vil derfor ikke gjøre endringer på denne listen.

7.4.22 ISU bydel Frogner

Innspill sektorplan:

Kap. 8: Frogner stadion kunstis er inkludert i handlingsprogrammet, men kunstgress samme sted savnes. Videre understreker ISU BFR at det er utbygging, rehabilitering og vedlikehold av Frogner stadion som har første prioritert i bydelen, med denne interne rangeringen: 1. Rehabilitering av anlegg, kunstis og kunstgress 2. Ishall 3. Flerbrukshall. ISU BFR reagerer på at tiltaket "Frogner stadion jmf. prosjektutredning" er satt uprioritert, mens ishall og flerbrukshall er prioritert. Vedlikehold av kunstgressbaner er viktig; Tørteberg/Friggfeltet trenger rehabilitering/skifting av toppdekke da det ble anlagt i 1999.

Kommentar fra IDR:

Kap. 8: Det er satt av 150 millioner til Frogner stadion-prosjektet, innhold i rehabiliteringen og oppgraderingen er ikke endelig avklart. IDR tar bydelens innspill angående Frogner stadion til orientering. Vedlikehold: Tørteberg/Friggfeltet (rehabilitering) er nå lagt inn på listen over prioriterte forslag utenfor økonomirammen, under kategorien kunstgressbaner, uprioriterte. I tabell 16 i planen finnes en oversikt over byens kunstgressbaner. IDR har en intensjon om å rehabiliterer baner når de er om lag 10 år gamle, men dette vil vurderes for hvert enkelt tilfelle i forhold til slitasje og behov. IDR har imidlertid til hensikt å lage en oversikt over rehabiliteringsbehov ved byens kunstgressbaner med prioriteringer innen kort tid.

7.4.23 ISU bydel Stovner

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: ISU i bydel Stovner savner tre tiltak de har spilt inn tidligere i planprosessen: Utvidelse av Stovnerhallen, spilleflater for håndball ved Tokerud skole, nærmiljøanlegg Haugen skole.

Kommentar fra IDR:

Kap. 8: De tre tiltakene er lagt inn på listen.

7.4.24 ISU Vestre Aker

Innspill sektorplan:

Kap. 8 Prioriterte forslag utenfor økonomirammen: Ønsker å påpeke at prosjektene Ready kunstgress/kunstis og Røa kunstgress/kunstis (omtalt som Bogstad vinterparadis annet sted i denne tabellen) var forventet prioritert høyere.

Kommentarer fra IDR:

Bystyret bevilget i juni 2008 midler til prosjektet til Røa idrettslag på Bogstad golfbane. Når det gjelder Readyprosjektet ligger det inne prioritert liste.

8. Mål og strategier for Oslo kommunes idrettspolitikk

Den felles målsetningen som gjelder for Oslo kommunes arbeid med friluftsliv og idrett ble presentert i planens fellesdel, og er som følger:

Alle skal i sin hverdag ha gode muligheter til å utøve friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet med tanke på positive opplevelser og helsegevinst.

I fortsettelsen presenteres de målene som byrådet foreslår for Oslo kommunes idrettspolitikk i planperioden. Målene baserer seg på en evaluering av forrige planperiode og en vurdering av utfordringer og behov som sektoren står overfor i tiden som kommer.

Generelt er det ønskelig å ivareta et bredt spekter av idretts- og aktivitetsanlegg i Oslo. Målet er å til en hver tid foreta en vurdering av behovet for rehabilitering av eksisterende anlegg og se dette i sammenheng med behovet for nye anlegg. Videre skal det arbeides for å imøtekomme og ivareta nye aktiviteter og trender, og for å ivareta anlegg som brukes til nasjonale og internasjonale mesterskap.

8.1. Hovedmål

- Alle skal ha gode muligheter til å utøve idrett og fysisk aktivitet ut fra egne interesser, ambisjoner og forutsetninger.
- Oslo kommunes innbyggere skal ha et bredt mangfold av tilbud om idrett og fysisk aktivitet, som skal gi Oslos innbyggere økt trivsel og velvære slik at de kan oppnå bedre helse og livskvalitet
- Barn og unge skal ha et stimulerende oppvekstmiljø, med tilgang til anlegg og områder for idrett og lek
- Skape grunnlag for idrett og fysisk aktivitet ved å sikre tilstrekkelige arealer for idrett, lek og fysisk aktivitet, og dekke behovet for nye anlegg
- Idretts- og badeanlegg skal ha høy estetisk standard, god miljøtilpasning, og gi muligheter for gode opplevelser for alle brukere, tilskuere og ledere
- Oslo skal styrkes og utvikles som vintersportsby
- Idrettsanleggene skal til enhver tid være i god stand og brukervennlige, og ha et jevnt godt vedlikehold
- Videreføre og videreutvikle samarbeidet med idrettsbevegelse med sikte på å oppnå et bredest og best mulig tilbud
- Legge til rette for livslang mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet for alle Oslos innbyggere
- Bidra til at Oslos innbyggere har muligheter for svømming og andre badeaktiviteter gjennom kommunale og private tilbud. Det kommunale engasjementet skal særlig komme barn og unge til gode

8.2 Delmål

8.2.1 Arealer og anlegg som grunnlag for idrett og fysisk aktivitet

- Legge til rette for nye idretter
- Trygge idrettslekeplassene, derunder sørge for at de er utfordrende og stimulerende for barns utvikling og i forskriftsmessig stand
- Gi bistand og veiledning for nye ideer og tiltak til de brukerne som har behov for det
- Sikre at anleggene blir brukt på en forsvarlig måte gjennom blant annet veiledning og skilting/merking
- Arbeide for at det utarbeides normer for idrettsanlegg og arealer som legges til grunn i det generelle byplanarbeidet i Oslo
- Anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet skal være tilgjengelig for alle brukergrupper så sant det er hensiktsmessig og praktisk gjennomførbart
- Ved bygging og rehabilitering av alle typer anlegg skal det tas hensyn til eksisterende landskap, kulturhistoriske verdier, biologisk mangfold og naboskap. Miljømessige forhold skal tillegges stor vekt
- Oslo kommune vil samarbeide med idretten om et felles løft for å bygge flere idrettshaller. Utbyggingen av idrettshaller må ses i nær sammenheng med skoleutbyggingen og skolenes behov.
- Oslo kommune vil ha fokus på kunstisbaner og snøproduksjonsanlegg.
- I tettbygde områder uten arealreserver skal det arbeides for å gjennomføre utradisjonelle løsninger – som for eksempel transformasjon av industrilokaler - for å sikre tilstrekkelig anleggsdekning.

8.2.2 Toppidrett

- Legge til rette for at det skal være mulig å utøve og oppleve toppidrett i Oslo ved at Oslo kommunes hovedarenaer tilfredsstiller internasjonale krav til gjennomføring av toppidrettsstevner og myndighetenes krav til sikkerhet
- Sørge for at idretter med stor utbredelse i Oslo har tilgang til minst ett anlegg der det kan arrangeres konkurranser (norgesmesterskap eller liknende)

8.2.3 Samhandling – brukermedvirkning

- Styrke samarbeidet med bydeler, brukerorganisasjoner og brukere for bedre utnyttelse av anlegg og områder
- Videreutvikle driftsavtalene med idrettslag for markanlegg og haller, og støtte idrettslagene med å utvikle det lokale idrettsmiljøet
- Trekke brukerne aktivt med ved utvikling av anleggene
- Videreutvikle det planmessige samarbeidet med idretten i Oslo representert ved Oslo Idrettskrets

8.2.4 Estetikk og opplevelse

- Legge stor vekt på estetikk i bygging og utvikling av etatens anlegg
- Skape idrettsanlegg som er møteplasser for idretten, egenorganisert aktivitet, skoler, SFO, ungdomsklubber m.m.
- Sørge for enhetlig design på skilt, tavler, plakater, møbler og lignende
- Utvikle badene som kulturelle og sosiale møteplasser, og tilpasse tilbudene til nye brukerbehov

8.2.5 Aktivitet

- I kommunens støtteordninger til idretten skal barn og unge prioriteres
- Legge til rette for at det finnes et bredt aktivitetstilbud for eldre og pensjonister
- Fortsette satsningen på aktivitetstilbud for personer i en trygdesituasjon
- Fortsette satsningen på aktivitetstilbud for inaktive barn og ungdom og barn og ungdom med sosiale tilpasningsvansker

9. Prioriterte forslag utenfor økonomirammen - etter anleggskategori

Tabell 25 er utarbeidet på bakgrunn av innkomne forslag og revidert av Idrettsetaten.

Prioriteringene er ikke bindende, men angir en prioritering ut fra dagens situasjon.

Følgende forklaringer benyttes i tabellen:

R: Rehabilitering

N: Nærmiljøanlegg

Tabell 25: Prioriterte forslag utenfor økonomirammen. Etter anleggskategorier.

Idrettshaller, prioriterte:			
Bydel	Prosjekt/beliggighet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BAL	Ellingsrud	Flerbrukshall	1
BNS	Leirskallen	Flerbrukshall	2
BBJ	Årvoll	Flerbrukshall m. klubbhus	3
BNS	Lambertseter	Flerbrukshall	4
BNA	Korsvoll idrettspark	Flerbrukshall	5
BGR	Grorud idrettspark	Flerbrukshall	6
BFR	Frogner	Flerbrukshall	7
BGA	Dælenenga	Flerbrukshall	8
BNS	Ekeberg skole	Flerbrukshall	9
BUN	Ullernprosjektet: Ullernbanen	Flerbruks- basket og fotballhall	10
BBJ	Løren skole	Flerbrukshall	11
Idrettshaller, uprioriterte:			
Bydel	Prosjekt/beliggighet	Anleggstype	
BSH	Lille Bislett	Flerbrukshall, underjordisk	
BNS	Nordstrand 2	Flerbrukshall	
BSH	Bislett, friidrett	Rundløpsbane, innendørs	
BSA	Voldsløkka, OBIK	Flerbrukshall, 3 flater	
BGA	Hasle, velodromtomta	Håndballhall	
BBJ	Veitvet	Flerbrukshall	
BBJ	Ny Risløkka vgs	Flerbrukshall	
BSA	Sandaker skole	Flerbrukshall	
BUN	Ullern vgs	Flerbrukshall	

BSN	Lusetjern idrettspark HSK	Flerbrukshall	
BSN	Bjørndal idrettspark (Lynhild)	Bordtennishall	
BSN	Bjørndal idrettspark	Flerbrukshall: Fotball, friidrett	
BNS	Leirskallen	Tilrettel. for turn i flerbrukshallen	
BSR	Rommensletta	Crickethall (treningspitch)	
BNS	Lambertseter, Radiohuset	Brytehall	
BSH	Bislett	Kampsporthall	
BGO	Jordal	Boksehall, tilbygg Jordalhallen	
BBJ	Trafostasjonen Veitvet	Kampsportbygg/flerbruk	
BOS	Høyenhall	Flerbrukshall	
BUL	Makrellbekken	Turn/flerbrukshall	
BAL	Lindeberg skole	Flerbruksflater med mer	
BGO	Jordal Idrettshall II	Flerbrukshall	
BNA	Grefsen skole	Flerbrukshall	
BNA	Kjelsås skole	Flerbrukshall	
BSN	Nordstrand tennis	Tennishall	
BUL	Bestumkilen	Tennishall	
BUL	Blokkajordet	Tennishall	
BAL	Stubberud (IKEA)	Fotballhall	
BAL	Stubberud (IKEA)	Tennishall med 5 baner	
Rehabilitering idrettshaller, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BNS	Bækkelagshallen	Rehabilitering	
BUN	Skøyenhallen	Tribune/ utstyrsrom	
BBJ	Veitvethallen	Rehabilitering	
BAL	Furusetshallen	Rehabilitering	
BSR	Stovnerhallen	Påbygg	
BAL	Furuset forum	Flerbrukshall/nybygg av idrettsanlegg/rehabilitering av idrettsanlegg	
BVA	Røhallen	Rehabilitering	
Kunstgressbaner, prioriterte:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BGA	Øvre Foss	7er-bane	1
BSN	Nordseter skole, Nordstrand IF	Kunstgress	2
BNA	LYN fotball, Kringsjø	Kunstgress II	3
BVA	Riis skole, Heming IF	Kunstgress	4
BSA	Skeid, Nordre Åsen	Kunstgress på dagens hockeybane og øvre grusbane	5

BVA	Huseby, Røa IL	Kunstgress	6
BSA	Bjølsen 2, Sentrumsklubber	Kunstgress	7
BGO	Valle III, Vålerenga fotball	Kunstgress	8
BGO	Hundejordet, Holmlia SK	Kunstgress	9
BUL	Ullernprosjektet: Ullern grus	Kunstgress	10
BSA	Voldsløkka Matchbane	Kunstgress med undervarme	11
BGA	Dælenga [R]	Kunstgress	12
BGO	Jordal [R]	Kunstgress	13
BVA-	Røa [R]	Utskifting av kunstgress, 7-er	14

Kunstgressbaner, uprioritert:

Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype
BSR	Høybråtenbanen [R]	Kunstgress
BNA	Korsvoll IL [R]	Grus til kunstgress II
BNA	Kjelsås IL , Myrerfeltet	Kunstgressbane I II m lys
BNA	Grefsen skole	Lysanlegg og kunstgress på 7-er
BOS	Manglerud idrettspark	Tribuneanlegg m lys
BOS	Manglerud, Manglerud Star	Kunstgress m. lysanlegg
BOS	Oppsal/Vetland skole Trasop [R]	Kunstgress 7-er
BNA	Tåsen skole [R]	Grusbane rehabiliteres til kunstgress
BSN	Hallagerbanen [R]	Kunstgress
BSN	Holmlia Sportsklubb [R]	Kunstgress på 7-er
BGO	Vålerenga skole [R]	Ruste opp fotballbane
BVA	Gressbanen, Ready	Kunstgress/kunstis
BGO	Valle I, Vålerenga fotball	Kunstgress, 7-er
BGO	Valle II, Vålerenga fotball	Kunstgress, 7-er
BVA	Heming II	Kunstgress
BAL	Stubberud (IKEAprosjektet)	Kunstgress
BUL	Ullernprosjektet	Kunstgress/kunstis
BUL	Ullernprosjektet	Kunstgress 7-er
BGO	Jordal	Amerikansk fotball
BFR	Tørteberg/Friggfeltet [R]	Kunstgress
BSA	Skeid, Muselunden	Kunstgress med undervarme og lys
BSA	Voldsløkka	Lysanlegg
BGR	Bjøråsen grusbane	Kunstgress med undervarme

Rehabilitering gress/grus:

Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype
BOS	Manglerud idrettspark, gress	7-er gressbane m undervarme og lysanlegg, inngjerding

BOS	Trasop idrettspark	Grusbane
BNA	LYN fotball	Gressbane
BOS	Bøler	Rehabilitering av grusbane
BAL	Furuset	Gressbane
BVA	Jokerbanen Gravdalsveien	Oppgradering
BSR	Rommen skole	Fotballbane
BSA	Mellom Bjølsen skole og Bjølsenparken	Opprustning av grusbane
BVA	Zinober treningsfelt	Oppgradering
N: Ballbinger/ballbaner, uprioritert:		
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype
BGO	Gamlebyen skole	Ballbane
BOS	Oppsal/Vetland skole	Ballbinge
BNA	Grefsen skole	Ballbane
BSH	Marienlyst skole	Ballbane
BSH	Marienlyst skole	Ballvegg
BNS	Munkerud skole	Ballbane
BNS	Munkerud skole	Ballbane
BSA	Sandaker skole	Ballbane
BNA	Engebråten skole	Ballbinge m basket og muligens sitteplasser
BNA	Kringsjø skole	Ballbinge m basket og muligens sitteplasser
BSH	Møllergata skole, Kristparken {R}	Ballbinge/er
BSH	Møllergata skole	Ballbinge (annen beliggenhet enn over)
BUN	Lilleaker skole	Ballbinge
BUN	Lilleaker skole	Ballbinge
BVA	Hovseter skole	Ballbinge
BOS	Manglerud vgs	Ballbinge
BSR	Rommen skole	Ballbinge
BSR	Rommen skole	Basketbane
BSR	Rommen skole	2 x sandvolley
BSR	Rommen	Softballbaner
BSR	Rommen	Baseballbaner
BSN	Hauketo skole	Ballbane
BSN	Hauketo skole	Sandvolleyball
BSN	Toppåsen skole [R]	Rehab av ballbaner etc
BBJ	Bjerkedalen aktivitetsområde	Sandvolley
BBJ	Bjerkedalen aktivitetsområde	Basket
BBJ	Bjerkedalen aktivitetsområde	Ballbinge/grusbane
BBJ	Veitvet aktivitetsområde	Sandvolley

BBJ	Veitvet aktivitetsområde	Ballbinge/grusbane	
BBJ	Veitvet aktivitetsområde	Basket	
BOS	Haraløkkka	Streetbasket	
BNA	Tåsen skole	Sandvolley	
BSN	Bjørndalen	Ballbinge	
BGO	Ikke spesifisert	Baseballbane for barn	
BGO	Ikke spesifisert	Baseballbane for voksne	
BSR	Haugen skole	Håndballbane	
BSN	Seterbråten skole	Ballbinge	
BSR	Haugen skole [R]	Opprusting av ballbinge (nytt dekke)	
BSN	Holmlia Sportsklubb [R]	Rehab sandvolleyball	
BBJ	Årvoll KG	Ballbinge	
BBJ	Årvoll, badedammen	Sandvolleybane	
BAL	Lindeberg fotball, Jerikobanen	Treningsvegg (4x10m)	
BAL	Lindeberg fotball, Jerikobanen	Nettvegg rundt fotballbanen	
BAL	Lunden, Teisen [R]	Balløkke	
BAL	Trimmen, Furuset	Sandfotballbane	
BAL	Stubberud KG	Ballvegg	
BVA	Jokerbanen Gravdalsveien	Ballbinge på dagens friområde	
BSN	Bjørndalen syd	Minibane, fotball	
BAL	Jerikobanen	Ballvegg	
BOS	Manglerud idrettspark	Sandvolleyballbane med tribune	
BGA	Akerselva miljøpark Elgsletta	Sandvolleyball	
BOS	Skøyenåsen skole	Ballbane	
Lysanlegg:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BOS	Rustad kunstgress	Lysanlegg	
BSN	Klemetsrud	Lysanlegg	
Klubbhus /garderober, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BBJ	Disen	Garderobebygg	1
BSR	Stovnerbanen	Idrettshus	2
BAL	Brynbanen	Garderober	3
BVA	Vestre Aker skiklubb, Voksen	Klubbhus og garderober	4
BSR	Rommensletta	Cricketpaviljong	5
BGR	Humbleby vinterlekeplass	Varmestue	6

BGR	Humbleby idrettspark	Klubbhus, utvidelse	7
Klubbhus/garderober, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BNA	Korsvoll klubbhus	Garderober, utvidelse	
BSN	Bjørndal aktivitetshus	Utvidelse	
BBJ	Årvoll [R]	Klubbhus	
BAL	Haugerud idrettshall	Påbygg (kafeteria etc)	
BGR	Kaldbakken øvingsfelt	Garderober m. sanitæranlegg	
BGR	Bjøråsen grus	Garderobeanlegg	
BSR	Høybråten IL [R]	Klubbhus	
BNA	Kjelsås IL	Klubbhus med garderober	
BOS	Abildsø klubbhus [R]	Rehab og tilbygg, garderober	
BSN	Prinsdal tennisklubb [R]	Klubbhus, utvidelse og oppgradering	
BVA	Readybanen	Varmestue og speakerbod	
BOS	Haraløkka [R]	Klubbhus	
BOS	Haraløkka [R]	Garderober	
BOS	Skullerud	Bod/lager	
BFR	Oslo roklubb	Nytt klubbhus	
BGO	Jordal [R]	Rehab klubbhus	
BGO	Jordal [R]	Utbedring vektrom for amerikansk fotball	
BUL	Skøyenhallen [R]	Tribune, utstysrom	
BBJ	Veitvet aktivitetssområde [R]	Garderober	
BVA	Røa	Klubbhus	
BAL	Stubberud (IKEAprosjektet)	Klubbhus	
BAL	Brynbanen	Klubbhus	
BAL	Ellingsrud [R]	Garderober	
BGA	Caltexløkka	Klubbhus og garderober	
BGA	Grunerhallen	Publikumstoalletter	
BSA	Voldsløkka, Sagene IF	Klubbhus	
BSA	Voldsløkka	Oppgradere tribuner og garderober til NFF-standard	
BSA	Nordre Åsen	Garderober (4-6 stk)	
BSA	Nordre Åsen	Fleraktivetsbygg for eldre og ungdom	
BSA	Jerikobakken	Lager	
BVA	Heming [R]	Oppgradering klubbhus, dusjanlegg+sikkerhetsmessig	
BNS	Sloråsen alpinanlegg	Nytt heishus/varmestue	
BNS	Leirskallen skisenter	Nytt heishus	
BVA	Ullernprosjektet	Klubbhus, garderober, kontor, lager	

Bade- og svømmeanlegg, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BGR	Nordtvet bad	Rehabilitering	1
BFO	Frognerbadet	Rehabilitering	2
BSN	Holmlia bad	Rehabilitering	3
BOS	Manglerud bad	Rehabilitering	4
BGR	Romsås bad	Rehabilitering	5
BAL	Furuset bad	Rehabilitering	6
BNS	Lambertseter	Svømmehall, 50 m	7
BSR	Rommen skole	Svømmehall	8
BVA	Røa Trivselsbad AS	Svømmehall og andre formål	9
Bade- og svømmeanlegg, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BOS	Bøler bad [R]	Garderober	
BAL	Stubberudmyra	Svømmehall, 50 m	
BUN	Lilleaker skole	Svømmeanlegg	
BNA	Nydalen nye skole	Svømmehall	
BBJ	Løren skole	Bad	
BUN	Ullernprosjektet: Ullernbanen	Svømmeanlegg	
BGR	Groruddalen nord, Speed	Svømmeanlegg	
Friidrettsanlegg, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BVA	Ris Ungdomsskole	Friplassen	1
BSH	Marienlystfeltet	Friplassen	2
Friidrettsanlegg, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BOS	Manglerud idrettspark	Kuleringområde på dagens gressbane	
BOS	Manglerud idrettspark	Høydehoppanlegg på dagens gressbane	
BOS	Manglerud idrettspark	Løpebaner og lengdegrop på dagens gressbane	
BVA	Hovseter skole	Løpestripe	
BVA	Hovseter skole	Lengdegrop	
BSR	Stovnerbanen [R]	Rehabilitering bod	

Skateboard, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BGO	Jordal betonganlegg		1
Skateboard, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BAL	Haugerud	Skateboardpark	
BGA	Akerselva Miljøpark, Olafiaplassen	Skateanlegg del 3	
BAL	Trosterud-Haugerud skateboardpark	Del 1	
Sykkel, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
M	Tryvann/Midstuen	Sykkelbakke, offroad	
BNS	Leirskallen	BMX sykkelløype	
BOS	Skullerud idrettsanlegg	Sykkelanlegg	
Motorsport:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BSN	Ljan	Plasthall	
BSN	Ljan	Trialløype, lysanlegg	
BSN	Vervenbukta [R]	Asfaltering m div arbeid, trial	
Ski, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BGR	Humbleby vinterlekeplass	Vinterlekeplass	1
M	Wyllerløypa	Alpnanlegg, heis	2
BVA	Midstulia	Sommerhopp K 92, og småbakker med plast og porselen, heis	3
BNA	Sognsvann snøpark	Videreutvikling	4
BOS	Rustad IL, Skullerudstua	Rehab 2-km, oppsett lysstolper, utv/rehab snøkanonanlegg	5
M	Linderudkollen [R]	Utbedring strøm, vannpumpe, røropplegg	6
M	Linderudkollen [R]	Lys i 1,5 km rundløype	7
M	Linderudkollen [R]	Plast K70 hoppbakke	8
M	Linderudkollen [R]	K50 hoppbakke	9
M	Linderudkollen [R]	Snøproduksjon, langrenn	10
BGR	Lillomarka arena	Full utbygging	11
BAL	Jerikobakken	Skitrekk, lys, forlengelse	12
BNA	Langsetløkka, Kjelsås	Utbedring av 3 km trase	13

Ski, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BVA	Njård	Lysløype, utbedring av trasé	
BVA	Sørkedalen	Forlengelse og oppgradering av lysløype	
BBJ	Årvoll-lia	Skilekeplass	
BBJ	Løren	Skilekeplass	
BBJ	Veitvet aktivitetssområde	Skilekeplass	
BNA	Koll IL	Skibakke/Skilekeplass m lys	
BNA	Koll IL	Lysløype II	
BNA	Brekkekrysset, Kjelsås IL	Rulleskiløype	
BNA	Grefsenkleiva	Forlengelse	
BSN	Bjørndal IF	Snøkanon m vannbasseng	
BAL	Haukåsen skole	Skiløype, natursti	
BAL	Haukåsen skole	Skiløype, skiløype	
BOS	Manglerud idrettspark [R]	Rehabilitering lysløype	
BBJ	Bjerkedalen aktivitetssområde	Skilekeplass	
BSN	Stovnerbakken-Tangerud	Forlengelse lysløype	
BUL	Bestum skole	Skilekbakke	
BNA	Lyn	Skøytetrase under høyspent	
BUL	Husebybakken aktivitetspark	Utendørs ski-og aktivitetsanlegg	
BNS	Lambertseter skole – Bergkrystallen - Kortbølgen	Lysløype/tursti	
Aking:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
M	Gratishaugen - Midtstulia st.	Oppgradering	
Tennis:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BSN	Bjørndal Idrettsforening [R]	Flytte tennisbane	
BAL	Ellingsrud [R]	Tennisdekke	
BSN	Holmlia Sportsklubb [R]	Rehab tennis	
BOS	Haraløkka [R]	Maling av tennisdekke	
BSR	Haugen skole [R]	Opprusting av tennisbane	
BAL	Stubberud (IKEAprosjektet)	Utendørs tennisbaner x 3	
Skyting:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BNS	Oslo Syd, Åsland	Hall i fjell, evt. flerbrukshall	1

BNS	Oslo Syd, Myrer	Ny bane, utendørs	2
Vannsport, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BUL	OKK, BR og OR Bestumk. [R]	Bøyemerket ro- og padlebane	1
Vannsport, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BFR	Norske studenters roklubb [R]	Rehabilitering av bryggeanlegg	
BFR	Norske studenters roklubb [R]	Rehabilitering av båtplass	
BFR	Norske studenters roklubb [R]	Rehabilitering båthall	
BUL	Bestumkilen	Båthus	
BVA	Christiania roklubb	Mudring	
BVA	Heming	Vannhopp (erstatning for anlegg i Holmenkollen)	
BFR/B UL	Sikring av område	Reg.plan for robane iht Fjordbruksplan, bydel Frogner/Ullern - Bestumkilen	
BFR	Sikring av område	Reg.plan for robane iht Fjordbruksplan, bydel Frogner - Frognerkilen og Langvik	
BNS	Sikring av område	Reg.plan for robane iht Fjordbruksplan, bydel Nordstrand	
BNS	Ormsund [R]	Styrkerom og innbygning av terrasseergometer	
Rideanlegg, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BAL	Alnaparken ridesenter	Ridebane, ridesti	1
BSN	Lofsrud gård	Ridehall	2
BSR	Øvre Fossum gård [R]	Uteridebane samt rehab. av ridebane mv.	3
Rideanlegg, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BGR	Nordtvedt gård	Ridehall	
BNS	EKT rideskole [R]	Opprusting og rehabilitering	
BAL	Ellingsrudflaten	Lysanlegg ridebane	
BBJ	Årvoll ridesenter	Ridesenter	
Cricket, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BNS	Ekeberg [R]	Matchpitch	1

BSR	Rommensletta [R]	Matchpitch	2
BNS	Ekeberg [R]	Treningspitch	3
BSR	Rommensletta [R]	Treningspitch	4
BNS	Ekeberg	Treningspitch II	5
BSR	Rommensletta	Treningspitch II	6
BSN	Søndre Nordstrand	Cricketbane	7
Cricket, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BGO	Tøyen	Treningspitch	
BSN	Holmlia sportsklubb	Treningspitch	
BSN	Bjørndal IF	Utslagsbane	
BBJ	Veitvet aktivitetsområde	Treningspitch	
BOS	Manglerud vgs	Cricketvegg	
Skøyteanlegg, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BFR	Frogner stadion	Ishall	1
BVA	Gressbanen II, Ready	Bandy, kunstis/kunstgress	2
BNS-	Ekeberg skole	Rulleskøyteanlegg	3
BSN	Bjørndal IF	Skøytebane	4
BSH	Lille Bislett	Kunstisbane	5
BGO	Jordal	Minibane	6
BGO	Valle Hovin	Tak over kunstisbane	7
Skøyteanlegg, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BBJ	Løren	Kunstisbane 30 x 60 på gammel hockeybane	
BGO	Gamlebyen skole, Minneparken	Is på fotballbane	
BNA	Kjelsåsmyra	Is på fotballbane	
BOS	Manglerud idrettspark	Minirink, omlegging av gangvei	
BSN	Bjørndal IF	Lys til skøytebane	
BSN	Holmlia sportsklubb	Kunstisbane	
BSN	Bjørndal IF [R]	Flytting av ishockeyvann	
BFR	Frogner stadion [R]	Jamfør prosjektutredning	
BBJ	Bjerkedalen aktivitetsområde	Skøytebane	
BVA	Bogstad golfklubb	Kunstis	
BGO	Valle Hovin	Kunstis	

BBJ	Årvoll	Minirink	
BSA	Skeid, Nordre Åsen	Kunstis for bandy og hurtigløp (på øvre grusbane og tidligere hockeybane)	
BGR	Grorud idrettspark	Minirink	
Isanlegg, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BGA	Gruner	Ishall	
Orienteringskart, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BBJ	Lillomarka, Lillomarka o-lag [R]	Tur-o-kart. Opprustning av kartdatabasen	
BBJ	Lillomarka, Lillomarka o-lag [R]	Tur-o-kart. Revisjon av eksisterende kart, mulig sykkelkart	
BBJ	Bygdøy, Lillomarka o-lag	Tur-o-kart	
BNA	Nydalen skiklub [R]	Nærkart, turkart og tur-o-kart - revidering av eksisterende kart	
BVA	Vettakollen og Gaustadskogen [R]	O-Kart 1:10 000	
BOS	Østmarka, Oppsal IF [R]	Oppdatering div. tur-o-kart i Østmarka	
BSH	St Hanshaugen	Orienteringskart	
BVA	Hovseter, Huseby, Voksen (Heming)	O-kart sprint, målestokk 1:5000	
BVA	Skøyen, Silkestrå, Smestaddammen (Heming)	O-kart sprint, målestokk 1:5000	
BVA	Frognerparken, den engelske park [R]	O-kart sprint, målestokk 1:5000	
BNA	Disen skole og nærmiljøet rundt	O-kart	
Golf, prioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens forslag til prioritering
BSN	Grønmo golfklubb	Knøttegolf	1
BSN	Grønmo golfklubb	Korthullsbane	2
BBJ	Løren	Minigolfanlegg	3
Golf, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BGA	Christiania minigolfklubb [R]	Oppjustering nærmiljøanlegg og innendørshall	
BNS	Ekeberg	Nærmiljøanlegg	
Luftsport, uprioritert:			
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	
BNA	Oslo paragliderklubb	Start/landing Rødkleiva	

Diverse nærmiljøanlegg, uprioritert:		
Bydel	Prosjekt/beliggighet	Anleggstype
M	Linderudkollen [R]	Minihoppbakkene (K10 og K20)
BBJ	Bjerkedalen aktivitetsområde	Aktivitetsløype
BBJ	Veitvet aktivitetsområde	Aktivitetsløype
BSR	Høybråten tennisbane [R]	Omdisponeres til idrettslekeplass
BSR	Haugen skole	Nye nærmiljøanlegg: O-løype
BSR	Haugen skole	Nye nærmiljøanlegg: Hinderløype
BSR	Rommen skole	Hinderløype
BSR	Rommen skole	Aeroscate
BSR	Rommen skole	Klatreinstallasjon
BNA	Grefsen skole	Hinderløype
BNA	Grefsen skole	Akebakke
BNA	Grefsen skole	Klatreinstallasjoner
BSH	Marienlyst skole	Klatrevegg
BSH	Marienlyst ungdkl. og akt.park	Hinderløype i sandbasseng
BSH	Kristparken	Bod/skur m. utlån av utstyr
BSH	3 parker	Tilrettelegging for funksjonshemmede
BNA	Myrerfeltet, Kjelsås	Tilrettelegge grøntområde for flerbruk
BSN-	Seterbråten skole	Hinderløype
BSN-	Lusetjern idrettspark	Terrengløype m lys
BGO	Vahl skole [R]	Aktivitetstilbud for lek og mosjon
BGO	Vahl skole	Sikre idrettslekeplass
BSN	Bjørndal Idrettsforening [R]	Asfaltering av nåværende rundløype
BSN	Holmlia Sportsklubb	Akebakke
BOS	Manglerud vgs	Bortennisbord
BSR	Smedstuabanen [R]	Opparbeidelse aktivitetsareal
BSH	Møllergata skole	Bordtennisbord
BSN	Holmlia	Terrengløype
BSN	Mortensrud	Hinderløype
BAL	Ellingsrudåsen skole	Aktivitetsløype
BVA	Heming	Utbedring av allidrettsanlegg
BNS	Munkerud skole	Utendørs klatreanlegg
BAL	Haugerud [R]	Asfaltbane/skøytebane
BSA	Nordre Åsen	Diverse nærmiljøanlegg: ballplass, bordtennis, ballvegg.
BSA	Nordre Åsen	Sitteplasser/tribuner mellom dagens kunstgressbane og øvre bane
BSA	Nordre Åsen	Vei fra Nordre Åsen til Muselunden
BUL	Bestum skole	Klatrevegg
BSR	Tokerud skole [R]	Håndballflater

BUL	Bestum skole	Balløkke
BSA	Torshovdalen	Ake- og skilekeplass

10. Vedlegg: Reguleringsstatus for prioriterte prosjekter utenfor økonomirammen

I tabell 26 vises en oversikt over reguleringsstatus for de prioriterte tiltakene fra tabell 25 i foregående kapittel. På de fleste eksisterende idrettsanlegg eller regulerte friområder vil prosjekter kunne gjennomføres uten forutgående regulering. Enklere tiltak som betjener området kan gjennomføres innenfor gjeldende regulering. Det kreves imidlertid omregulering i tilfeller der tomten er regulert til annet formål, eller der det er et stort bygningsmessig tiltak, for eksempel idrettshaller. Følgende forkortelser benyttes i tabellen:

F=Friområde S=Skole A=Andre (for eksempel bolig, industri, allmenntilgjengelig formål)
U=Uregulert M=Marka Under arb.= Reguleringsprosess igangsatt

Tabell 26: Reguleringsstatus for prioriterte prosjekter utenfor økonomirammen.

Idrettshaller, prioriterte:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BAL	Ellingsrud	Flerbrukshall	1	F	Krever reg.	Under arb.
BNS	Leirskallen	Flerbrukshall	2	A	Krever reg.	Under arb.
BBJ	Årvoll	Flerbrukshall m. klubbhus	3	S/F	Krever reg.	Under arb.
BNS	Lambertseter	Flerbrukshall	4	F	Krever reg.	Under arb.
BNA	Korsvoll idrettspark	Flerbrukshall	5	F	Krever reg.	Under arb.
BGR	Grorud idrettspark	Flerbrukshall	6	F	Krever reg.	Under arb.
BFR	Frogner	Flerbrukshall	7	F	Krever reg.	Under arb.
BGA	Dælenenga	Flerbrukshall	8	F	Krever reg.	Ikke under arb.
BUN	Ullernprosjektet: Ullernbanen	Flerbruks-basket og fotballhall	9	F	Krever reg.	Under arb.
BBJ	Løren skole	Flerbrukshall	10	S		
Kunstgressbaner, prioriterte:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BGA	Øvre Foss	7er-bane	1	F	Krever ikke reg.	-
BSN	Nordseter skole, Nordstrand IF	Kunstgress	2	S	Krever ikke reg.	-
BNA	LYN fotball, Kringsjø	Kunstgress II	3	F	Krever ikke reg.	-
BVA	Riis skole, Heming IF	Kunstgress	4	S	Krever ikke reg.	-
BSA	Skeid, Nordre Åsen	Kunstgress på dagens hockeybane og øvre grusbane	5	F	Krever ikke reg.	-
BVA	Huseby, Røa IL	Kunstgress	6	A	Krever ikke reg.	-
BSA	Bjølsen 2, Sentrumsklubber	Kunstgress	7	F	Krever ikke reg.	-

BGO	Valle III, Vålerenga fotball	Kunstgress	8	F	Krever ikke reg.	-
BGO	Hundejordet, Holmlia SK	Kunstgress	9	F	Krever ikke reg.	-
BUL	Ullern grus	Kunstgress	10	F	Krever ikke reg.	-
BSA	Voldsløkka Matchbane	Kunstgress med undervarme	11	F	Krever ikke reg.	-
BGA	Dælenga [R]	Kunstgress	12	F	Krever ikke reg.	-
BGO	Jordal [R]	Kunstgress	13	F	Krever ikke reg.	-
BVA-	Røa [R]	Utskifting av kunstgress, 7-er	14	F	Krever ikke reg.	-
Klubbhus /garderober, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BBJ	Disen	Garderoberbygg	1	F	Krever ikke reg.	-
BSR	Stovnerbanen	Idrettshus	2	F	Krever ikke reg.	-
BAL	Brynbanen	Garderober	3	F	Krever ikke reg.	-
BVA	Vestre Aker skiklubb, Voksen	Klubbhus og garderober	4	A	Krever reg.	Under arb.
BSR	Rommensletta	Cricket-paviljong	5	F	Krever ikke reg.	-
BGR	Humbleby vinterlekeplass	Varmestue	6	F	Krever ikke reg.	-
BGR	Humbleby idrettspark	Klubbhus, utvidelse	7	F	Krever ikke reg.	-
Bade- og svømmeanlegg, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BGR	Nordtvet bad	Rehabilitering	1	A	Krever ikke reg.	-
BFO	Frognerbadet	Rehabilitering	2	F	Krever ikke reg.	-
BSN	Holmlia bad	Rehabilitering	3	A/F	Krever ikke reg.	-
BOS	Manglerud bad	Rehabilitering	4	A/F	Krever ikke reg.	-
BGR	Romsås bad	Rehabilitering	5	A	Krever ikke reg.	-
BAL	Furuset bad	Rehabilitering	6	A	Krever ikke reg.	-
BNS	Lambertseter	Svømmehall, 50 m	7	F	Krever reg.	Ikke under arb.
BSR	Rommen skole	Svømmehall	8	S	Krever reg.	Ikke under arb.
BVA	Røa bad	Svømmehall	9	A	Krever ikke reg.	-
Friidrettsanlegg, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BVA	Ris Ungdomsskole	Friplassen	1	S	Krever ikke reg.	-
BSH	Marienlystfeltet	Friplassen	2	F	Krever ikke reg.	-

Skateboard, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggighet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BGO	Jordal betonganlegg		1	F	Krever ikke reg.	-
Ski, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggighet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BGR	Humbleby vinterlekeplass	Vinterlekeplass	1	F	Krever ikke reg.	-
M	Wyllerløypa	Alpinanlegg, heis	2	F/M	Krever ikke reg.	-
BVA	Midtstulia	Sommerhopp K 92, og småbakker med plast og porselen, heis	3	F/M	Krever ikke reg.	-
BNA	Sognsvann snøpark	Videreutvikling	4	F/M	Krever ikke reg.	-
BOS	Rustad IL	Utvikling skianlegg	5	F/M	Krever ikke reg.	-
M	Linderudkollen [R]	Utbedring strøm, pumpe, røropplegg	6	F/M	Krever ikke reg.	-
M	Linderudkollen [R]	Lys i 1,5 km rundløype	7	M	Krever reg.	Ikke under arb.
M	Linderudkollen [R]	Plast K70 hoppbakke	8	F/M	Krever ikke reg.	-
M	Linderudkollen [R]	K50 hoppbakke	9	F/M	Krever ikke reg.	-
M	Linderudkollen [R]	Snøproduksjon, langrenn	10	F/M	Krever ikke reg.	-
BGR	Lillomarka arena	Full utbygging	11	F/M	Krever reg.	Ikke under arb.
BAL	Jerikobakken	Skitrekk, lys, forlengelse	12	F/M	Krever ikke reg.	
BNA	Langsetløkka, Kjelsås	Utbedring av 3 km trase	13	F/M	Krever ikke reg.	
Vannsport, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggighet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BUL	OKK, BR og OR Bestumk. [R]	Bøyemerket ro- og padlebane	1	-	Krever ikke reg.	-
Skyting:						
Bydel	Prosjekt/beliggighet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BNS	Oslo Syd, Åsland	Hall i fjell, evnt. flerbruks-hall	1	A	Krever reg.	Under arb.
BNS	Oslo Syd, Myrer	Ny bane, utendørs	2	F/M ?	Krever reg.	Ikke under arb.

Rideanlegg, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BAL	Alnaparken ridesenter	Ridebane, ridesti	1	F	Krever reg.	Ikke under arb.
BSN	Lofsrud gård	Ridehall	2	F/A	Krever reg.	Under arb.
BSR	Øvre Fossum gård [R]	Uteridebane, samt rehab. av ridebane mv.	3	A	Krever ikke reg.	-
Cricket, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BNS	Ekeberg [R]	Matchpitch	1	F	Krever ikke reg.	-
BSR	Rommensletta [R]	Matchpitch	2	F	Krever ikke reg.	-
BNS	Ekeberg [R]	Treningspitch	3	F	Krever ikke reg.	-
BSR	Rommensletta [R]	Treningspitch	4	F	Krever ikke reg.	-
BNS	Ekeberg	Treningspitch II	5	F	Krever ikke reg.	-
BSR	Rommensletta	Treningspitch II	6	F	Krever ikke reg.	-
BSN	Søndre Nordstrand	Cricketbane	7	U	Krever reg.	Ikke under arb.
Skøyteanlegg, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BFR	Frogner stadion	Ishall	1	F	Krever reg.	Under arb.
BVA	Gressbanen II, Ready	Bandy, kunstis/kunstgress	2	F	Krever ikke reg.	-
BNS	Ekeberg skole	Rulleskøyteanlegg	3	F	Krever ikke reg.	-
BSN	Bjørndal IF	Skøytebane	4	F	Krever ikke reg.	-
BSH	Lille Bislett	Kunstisbane	5	F	Krever ikke reg.	-
BGO	Jordal	Minibane	6	F	Krever ikke reg.	-
BGO	Valle Hovin	Tak over kunstisbane	7	F	Krever reg.	Ikke under arb.
Golf, prioritert:						
Bydel	Prosjekt/beliggenhet	Anleggstype	Idrettsetatens prioritering	Reguleringsstatus		
BSN	Grønmo golfklubb	Knøttegolf	1	F/M	Krever ikke reg.	-
BSN	Grønmo golfklubb	Korthullsbane	2	F/M	Krever reg.	Ikke under arb.
BBJ	Løren	Minigolfanlegg	3	F	Krever ikke reg.	-